

SAGAN OM MUSIKEN

(Me and Bobby Zimmerman)

av Johan Petré

SAGAN OM MUSIKEN

INTRO

När jag blev förälder tillbringade jag mycket tid med att titta på barnprogram. Det var Bamse, Astrid Lindgren (förstås), Alfons Åberg och Janosch's Snurriga Sagor som sändes i Bolibompa. Men det fanns en tecknad film som gjorde ett större avtryck än allt annat jag såg tillsammans med barnen. Det var en dansk film som heter "Sagan om musiken" och var framställd av ett kollektiv som kallade sig Tegnedrengerne. Och musiken var skriven av Anders Koppel, en av Danmarks riktigt stora och betydelsefulla musiker och kompositörer.

Sagan om musiken var barnens favorit bland de tecknade filmerna, som tur var hade vi den på video så de kunde se den hur ofta de ville. Filmen hade två teman, dels handlade den om en liten kompositör som satt framför en flygel i en liten studio ovanför stadens konserthus. Han hade kontrakt på att åstadkomma ett nytt verk till en konsert som hans impresario hade arrangerat. En aria skriven till den söta operasångerska som kompositören var kär i. Det hör till saken att kompositören var tecknad som en liten hund och impresarion som en stor fet gris. Den enda mänskliga varelsen i filmen var sångerskan.

Men vår kompositör saknade inspiration och råkade somna på pianotangenterna. I drömmen föll han baklänges genom historiens svarta hål och stannade till på olika hållplatser. Vid varje epok fick han se hur det musikaliska tema med några få noter som han fram till dess hade plitit ner kunde ha behandlats av musiker i dessa vitt skilda tidsåldrar. Från 1900-talets avantgardistiska konstmusik ända tillbaka till grott-människornas tutande i lurar gjorda av djurhorn. Och vid varje nedslag i historien skildrades inte bara den tidens musikstil utan även andra kännetecken som till exempel arkitektur och mode. I varje liten sekvens deltog också en stor elak gris, en förälskad liten hund-musiker och en vacker sångerska som hunden och grisen fajtades om.

På det hela taget en fullständigt genial film där man på en kvart berättar musikens hela historia. Men inte bara det. Vi ser hur musiken under människans existens alltid varit ett av våra absolut viktigaste sätt att uttrycka och hantera våra känslor. Men också hur denna ursprungliga form av utlevelse har kanaliserats och kommit att spela en roll i den ekonomiska uppdelning av mänskligheten som har skett. Från att ha varit en gemensam sammanhållande kraft blev musiken med tiden ofta institutionaliserad. Och har i det genomkapitaliserade samhället kommit att bli en handelsvara som allt annat. Inte undra på att vår lilla hund lider dessa kval när han är tvungen att producera och sälja sin musik till den feta grisen.

Egentligen är det inte riktigt rätt att skriva en massa ord om musik. Musiken är en mänsklig yttrycksform som inte har så mycket gemensamt med litteratur eller konst utan håller sig i en egen sfär. Musiken är unik på så sätt att den är till för att man skall lyssna, alltså använda sina öron. Musiken är en väldigt komplex företeelse, den är fylld av olika dualiteter. Det finns många olika aspekter inneboende i de beståndsdelar som vi gemensamt kallar för musik. Musiken har alltid haft en stor betydelse och en stor plats i mitt liv. Så när jag på gamla dar börjar sammanfatta min levnad låter detta inte sig göras utan att jag tittar tillbaka på mitt långa förhållande till musiken. Därav denna lilla skrift.

Alla människor har i alla tider lyssnat till musik. I det fallet är vi konsumenter. Alla civilisationer har också haft några medlemmar som valt att konkretisera och reproducera det som alla egentligen hör. Då kallar vi det för skapande och den första dualiteten i begreppet musik är frågan om vilket som kom först, lyssnandet eller skapandet. En fråga lika omöjlig som den om honan och ägget.

När jag säger att alla lyssnar på musik betyder det inte att den alltid kommer utifrån, omedvetet hör vi alla olika ljud i vår hjärna även när det är alldeles tyst. Ljud som består av olika toner och som eventuellt kan kallas musik. Ljud som vi själva skapar i vårt inre antingen vi vill eller inte. Redan i fosterstadiet hör eller känner vi en rytm från vår mammas hjärtslag. När vi tycker oss höra något som kan kallas musik är det högst troligt att det är vi själva som har skapat det. Människor som föds döva hör också en inre musik. Så egentligen är vi var och en både producenter och konsumenter av en sorts musik, vi är både skapare och lyssnare.

När vi verkligen lyssnar på musiken och inte bara låter den passera genom våra öron så ger den upphov till olika känslor. Omedvetet blir vi påverkade och kan känna glädje eller sorg, minnas tidigare upplevelser i våra liv eller helt enkelt bara njuta och låta oss vagga med i tonernas vågdalar. Vi kan bli upprörda eller bli rörda till tårar, vi kan skratta och dansa eller låta musiken föra oss in i oss själva. Musiken är ett fantastiskt fenomen och den har blivit något helt oundgängligt i vår tillvaro. Det går inte att tänka sig något mänskligt liv utan musik.

Jag själv tillhörde den lilla skara som redan i början av mitt aktiva lyssnande blev nyfiken på hur

musiken var uppbyggd och hur den hade kommit till. Jag ville ta reda på hur man gjorde för att strukturera och distribuera de toner som man hörde i sitt lilla huvud. Jag fick in en annan aspekt i mitt lyssnande, den att eventuellt kunna dechiffra skapelseprocessen. Det kan låta kliniskt men faktum är att denna metodiska utforskning av musikens uppkomst aldrig gick ut över upplevelsen. Denna nyfikenhet stimulerade snarare glädjen och känslan. Jag blev upprymd men jag fick också en inspiration till att vilja "göra själv". Som man sa när man var liten.

Jag blev alltså tidigt varse att även om jag precis som alla andra redan var en skapare så ville jag på något sätt få ut mina toner ur skallen och dokumentera dessa melodier så att de gick att återupprepa. Om inte för allmänt bruk så åtminstone för egen del. När jag lyssnade till mina popidoler ville jag kunna göra samma sak. Om de lyckades skriva låtar så fanns det ingen anledning till varför inte jag skulle kunna göra det. Jag har alltid haft en lite löjlig inställning om att själv är bäste dräng men det är egentligen inte fel att låta sig inspireras av andra. Och varför skall man köpa konserverad gröt när man kan koka ihop den själv.

Vi är alltså alltid både lyssnare och skapare på samma gång och vi kan aldrig skapa utan att ha lyssnat och aldrig lyssna utan att ha skapat. Så inget kommer egentligen först, det är en dualitet och allt hänger ihop. Efter denna lilla filosofiska introduktion kommer jag fram till de andra frågeställningarna. Hur har musiken påverkat mig, vilka artister och låtskrivare har jag blivit inspirerad av, vilka ambitioner har jag haft när jag själv ägnat mig åt musik, och så vidare.

I den musik som jag lyssnat mest på och i den som jag själv har skapat finns också många dualiteter där man kan diskutera vad som är viktigast och vad som eventuellt kommer först. Låten eller artisten (the singer or the song). Melodin eller texten. Den artistiska framgången eller den individuella tillfredsställelsen av ett gott hantverk. Det tekniska utförandet eller det känslösamma uttryckssättet. Det vill säga vad du spelar och sjunger eller hur du gör det. Allt detta är svåra frågor som inte har något riktigt svar men jag skall försöka ge min version av denna saga om musiken.

Jag har inte någon lång och lyckad karriär men åtminstone en enorm erfarenhet av vad det vill säga att arbeta med musik. Jag har gjort musik hela mitt liv. Men efter femtio års envist skapande började det ta emot. Jag hade gjort två skivor som inte haft någon större succé, mest beroende på att jag inte klarade att utföra det som med ett engelskt ord kallas för promotion. För samtidigt hade jag en familj och ett jobb att sköta, jag kunde inte vara så hänsynslös att jag ställde allt åt sidan bara för att försöka slå mig fram i en stenhårt kommersiell musikbransch. Som jag dessutom föraktade.

Mitt förhållande till musikmakten har varit gott, om än något ambivalent. Musikkvärldens förhållande till mig var däremot ständigt obefintligt. Jag var bara en flugskit på deras notpapper och inte ens en fotnot i deras register. Trots mina två egenhändigt producerade skivor. Den första vinylen från 1982 tryckte jag upp i femhundra exemplar och den är faktiskt totalt slutsåld. CD:n som kom tolv år senare har ungefär samma försäljningssiffror men tyvärr var upplagan det dubbla. Så här och där står det lite kartonger med mina osålda CD och skräpar. För inte så länge sen blev jag så trött på att lyfta runt detta tyngande bagage så jag körde en kartong med hundra till tippen och hävde den i första bästa container. Det skar i hjärtat.

Det hände att jag gav upp och sa att allt det här bara var en dröm. En dröm som aldrig slog in. Jag tyckte att det skapande som var så viktigt för mig borde, i den bästa av världar, också vara viktigt för andra. Så var inte fallet. Så det var lika bra att lägga ner. Efter mina misslyckade skivlanseringar så fortsatte jag trots allt att noggrant följa utvecklingen på de tre huvudsakliga digitala plattformar som jag använde mig av för att likväl kunna distribuera mina låtar till omvärlden. Jag pratar om Myspace, Soundcloud och Youtube. Jag tänkte att så länge som det är någon där ute som lyssnar så finns det fortfarande en chans att denna någon kanske har en kompis kompis som har lust att hjälpa mig att nå ut.

Efter ett långt arbetsliv slutade jag äntligen att förvärvsarbeta. Då började jag leva några befriande år som kom att bli tokigt turbulent och kroniskt kreativa. Jag hade haft en lång lista på allt som jag skulle göra när jag gick i pension. När jag slapp ifrån mitt arbete skulle jag satsa allt på min skapande verksamhet. Och oj vad jag jobbade. Mitt låtskrivande exploderade och nådde oanade höjder, både kvantitativt och kvalitetsmässigt. Samtidigt lade jag ner otroligt mycket arbete på mina litterära verk men det är förstås en helt annan historia som inte hör hemma här.

Det var egentligen först runt 2014 som jag hade tillgång till en riktigt bra inspelningsutrustning, så på gamla dar valde jag då och då ut ett sjok låtar som jag spelade in på nytt. Jag hade till slut lärt mig vissa delar av de musikprogram som jag hade på datorn och gick metodiskt igenom hela min sångkatalog för att redigera, tvätta och mixa. Vissa gamla låtar som bara fanns i kassettbands-inspelningar var bortom all räddning och tarvade en nyinspelning för att bli möjliga att lyssna på.

Detta var ett rätt roligt jobb, alla dessa gamla låtar som jag inte ens hade lyssnat på och absolut inte spelat sen jag gick i kortbyxor gav mig en ny sorts energi. Något som antagligen berodde på återseendets

glädje, för under mitt musik-arkeologiska grävande hittade jag faktiskt en del bortglömda pärlor som inte alls var så dåliga. Jag blev nästan lite rörd över att ha kunnat åstadkomma såpass bra låtar redan för så väldigt länge sen. Nästan varje vecka hittade jag ett nytt gäng inspelningar som inte höll måttet och om jag fortsatte så här skulle jag till slut kunna lämna ifrån mig ett riktigt välljudande statement över den musikaliska delen av mitt livsverk.

Så sakta men säkert blev mitt gigantiska arkiv med egeninspelningar aningen bättre. Till slut hade jag långt över tusen olika inspelningar på datorn, över hundra timmar med enbart egenhändigt komponerad musik. Flera av sångerna fanns då förstås i flera varianter, från olika inspelningar eller mixningar. Det var små skisser, demolåtar med olika pålägg, några radio- respektive liveinspelningar. Plus till slut de ultimata versionerna där jag både spelade skapligt och ljudet var bra. I denna min huvudsakliga katalog som jag kallade för "Almost Complete" fanns alltså de bästa inspelningarna. Detta musikbibliotek bestod av sexhundra sånger vars sammanlagda längd var nästan trettiosju timmar. Det var faktiskt bara tio egna låtar som jag textmässigt tyckte var för dåliga för att platsa bland dessa samlade verk.

Dessutom hade jag redigerat och förfinat mina fyra olika hemsidor på Soundcloud, där fanns nu cirka tolv timmar musik fördelat på nästan tvåhundra olika låtar. Ett tvärsnitt genom hela min femtioåriga verksamhet som kompositör. Efter det hade jag kastat mig handlost ut i cyberrymden och försökt att lära mig hantera Youtube. Musiken hade jag ju redan men den stora utmaningen var att göra olika bildspel med mina många fotografier så att de blev exakt synkroniserade med låtarna. Detta var nog det svåraste och mest arbetskrävande jag någonsin gett mig in på. Men resultatet blev att jag har en så kallad "kanal" på Youtube där jag lanserade ungefär tolv timmar med Petrén-låtar plus tillhörande fotoillustrationer där man även får sångtexterna utskrivna.

Men trots alla ned- och uppladdningar jag gjorde med mina låtar så kom det till slut en vecka då jag inte hade haft en enda besökare någonstans, inte en enda levande själ som hade lyssnat på en enda av mina sånger. Så när jag vaknade i den värsta vargtimmen hände det sig att jag fick tillsänt mig propåer om att jag borde lägga ned, "stänga av" och "ge upp". Ord som egentligen inte ens fanns i min vokabulär, tankar som jag aldrig någonsin hade tänkt.

Jag fick denna natt ett sorts förklarande sken från min yttre rymd från vilken jag normalt sett tar emot diverse budskap och idéer. Fragment som jag senare under dagen alltid omarbetar till musik, litteratur och bilder. Men denna nattens hemska förkunnelse var av ett helt annat slag, och den pekade åt ett helt annat håll. Det innehöll bara två ord: Ge Upp. Men är man av en envis natur känns själva idén om att kapitulera fullständigt verklighetsfrämmande. Ändå stod det alltmera klart. Jag hade antagligen ingen annan väg att gå även om det vore som att dö. Men hellre det än denna ständiga besvikelse som långsamt åt upp mig inifrån. En besvikelse och en sorg som började bli för tung att bära.

Jag hade alltid sett mig som en skapande artist men om denna illusion bara gjorde mig olycklig fanns det ingen mening med att fortsätta att kämpa. Det var bättre att ge upp och sätta sig hos duvorna på parkbänken som en vanlig pensionär. Så när jag fyllde sjuttioett år bestämde jag mig för att sluta skriva låtar. Men de var inte så enkelt. Mycket lättare sagt än gjort. Detta obetalda extraknäck som jag sysselsatt mig med hela mitt vuxna liv var förstås aldrig ett jobb, men det var alltid ett kall. Ett nödvändigt måste. Jag hade inget val. Och därför gick det inte bara att sluta. Låtarna fortsatte att komma, varken jag ville eller inte.

Om jag vaknade på natten med en melodislinga eller en textidé i huvudet så var det något jag inte kunde ignorera. Och detta fortsatte mirakulöst nog att hända. Jag är ledsen över att använda ett väldigt konstigt ord men jag hittar ingen synonym till det jag vill säga. Jag kunde inte konceptualisera en låt nattetid bara för att slänga den i soptunnan. Jag kunde inte låtsas som om jag aldrig hade sett eller hört denna låt, som om den inte fanns, bara för att sedan försöka glömma bort den. Jag kunde inte stå emot utan kände mig tvungen att fortsätta skriva ner dessa toner och ord och spela in mina verk. Något annat var tyvärr inte möjligt.

Nu käre läsare skall jag redan komma med en god nyhet, om du inte är intresserad av musik i allmänhet och i synnerhet inte av min musik, så skall jag inte plåga dig längre. Då behöver du inte läsa längre än hit. För i denna lilla introduktion som du just nu har läst så berättar jag i korta ordalag om mig och mitt förhållande till musiken i allmänhet och på vilket sätt musiken för mig har kommit att bli mitt sätt att leva. Allt detta kommer jag naturligtvis att utveckla, förtydliga och definiera i de kommande kapitlen så om du händelsevis skulle vill veta lite mer så håll till godo. Här är mitt liv.

Kapitel 1. Musiken och jag

År 2016 annonserade Svenska Akademien överraskande att Robert Zimmerman, även kallad Dylan, skulle få Nobelpriset i litteratur. Det år som gått hade fått mig att revidera min inställning till denna levande legend. Jag hade aldrig tyckt om människan bakom alla dessa geniala sångtexter och med tanke på hur denna typ betett sig efter sin utnämning hade uttrycket "inte tyckt om" blivit ett riktigt understatement. Dylan får naturligtvis bete sig hur han vill, det har han för övrigt alltid gjort, men han kunde åtminstone ha visat lite normal hövlighet.

Låtom oss rekapitulera. När det blir känt att han som förste låtskrivare någonsin skall få detta, det mest prestigefyllda och ekonomiskt mest betydelsefulla litteraturpriset i världen, då kommer det inte ett livstecken från pristagarens håll. Först flera dagar senare, då man börjar tvivla på om Dylan lever, nås akademien av ett väldigt formellt tack, avsänt av hans sekreterare. Dylan vägrar att komma till prisutdelningen under förevändning att han är på turné, vilket inte var sant. Han hade avslutat sin höstturné i november med några konserter i Florida.

Det föredrag som alla pristagare skall hålla för att få tillgång till pris-summan pissade han också på. Stora delar av sitt så kallade tal hade han kopierat nästan rakt av från en piratsajt som levererade färdiga uppsatser till ohederliga och lata litteraturstudenter. Och detta fusk-föredrag kunde han inte ens tänka sig att framföra "live" när han faktiskt besökte Stockholm för en konsert. Alldeles innan sexmånaderskarensen för att kunna få ut sina pengar hade gått ut så skickade han över en hemmainspelad video där han läser upp talet till en massa bakgrundsmusik. Snacka om förakt. Men den som sår förakt skall också förakt skörda. And the times are a-changing.

Borde Dylan ha fått Nobelpriset? När man några år senare med facit i sin hand ser hur han har uppträtt är det lätt att säga nej. Å andra sidan, jag själv och väldigt många med mig blev glada när en låtskrivare äntligen blev uppmärksammas. Dessutom fick vi till slut en pristagare som inte bara var välkänd i de breda folklagen utan som också var populär. Något som man absolut inte kan säga om de flesta andra obskyra litteratur-pristagare som ingen någonsin har hört talas om. Detta var en senkommen revansch för alla vi som på engelska brukade kallas för singer-songwriters. Vi som varken var riktiga musiker eller riktiga poeter, utan något helt annat, någonstans mitt emellan dessa två mer välkända gebit. På så sätt borde ju allting varit frid och fröjd.

Jag hade alltid varit den första att beklaga den undanskymda roll som tilldelats detta lilla skrå av oss bortglömda artister som inte bara skriver små musikstycken utan dessutom plitar ner mer eller mindre litterära texter. Vi har alltså en kompositör som också jobbar som poet, eller vice-versa, och resultatet blir en låt som går att sjunga. Under lång tid var dessa låtskrivare helt i händerna på musikförlagen, de var förpassade till någon vindsvåning där de satt och komponerade för en spottstyver. De var musikbranschens verkliga negrer som varken fick publicitet eller stölar. Ofta fick de inte ens sitt namn på skivetiketten.

Och artisterna var själva sällan mer än spratteldockor som sjöng vad man sa åt de att sjunga. När Buddy Holly började skriva sina egna låtar på 50-talet var det hans manager som ståtade som kompositör och lade beslag på hans royalty. Och när Siw Malmqvist var åttioåttio år gammal fick hon klart för sig att hon i drygt sextio år, sedan 1959, haft precis samma kontrakt med sitt skivbolag, med precis samma löjligt låga ersättning. Det kan ju tyckas naivt men det tar oftast extremt lång tid för artister som är mer intresserade av sin musik än av pengar att få klart för sig hur mycket och hur länge de har blivit lurade.

Dylan ville egentligen spela blues och bli rockidol men han förstod snabbt att den mest framkomliga vägen till berömmelse på den tiden var att leka trubadur. Med mer eller mindre stulna melodier skrev han frenetisk ner en massa samhällstillvända texter vars innehåll han inte ens trodde på själv. Han har alltid varit en gigantisk opportunist. Den trubadurvåg som då sköljde över USA tog sin inspiration från Frankrike. Där fanns förutom en lång tradition också en viss Georges Brassens.

Ingen har varken förr eller senare skrivit så litterära, tankeväckande, anarkistiska och humoristiska texter som denna till det yttre letargiska brum-björn. Tyvärr var de skrivna på en högklassisk och väldigt litterär franska som inte ens fransmännen själva alltid behärskar. Om någon låtskrivare någonsin skulle förärats Nobelpriset så skulle det ha varit Georges Brassens. Men då var det alldeles för tidigt, och nu är det tyvärr alldeles för sent. Man kan få postuma pris men inte hur postuma som helst.

Dylan's litterära förtjänster är det inte så lätt att bedöma, hans karriär har gått igenom så många olika faser att ingen orkar hålla räkningen. Och ibland vräker han ur sig pinsamma plattityder som ingen annan textförfattare hade släppt ifrån sig längre än till papperskorgen. Men Dylan har alltid varit en opportunist, om något går att sälja så är inte papperskorgen hans alternativ. Många tycker att han gått sin egen väg men där håller jag inte med. Han har alltid haft ett finger i luften för att kolla vartåt the wind was blowing. Men

hans förnämsta egenskap har varit att alltid ha kunnat avgöra vindriktningen aningen före alla andra. Han har alltid gett sken av att vara en avantgardist när det egentligen bara handlat om en kommersiell investering på lång sikt. En fråga om att kunna vända på sin kapp strax innan vinden börjar blåsa åt ett annat håll.

De radikala texter han så lättvindigt klämde ur sig i början av sin karriär var så mycket bättre än de dogmatiska plakatpolitiska alster som hans läromästare producerade. Att Dylans texter höll en så hög kvalitet berodde på det kliniska och oengagerade sätt han närmade sig själva skrivandet. Han var tidigt professionell när alla andra var arga amatörer. Han lärde sig snabbt vad folk ville höra och skrev de texter som alla väntade på. Att inte själv vara exalterad gav honom en fördel gentemot de extremister som mest hade huvudet i det blå.

När han för första gången vände på sin väst blev det ett ramaskri. De radikala krafterna visade sin konservativa sida, de ville inte ha någon förändring men Dylan visste precis vad som var på gång och var framtiden låg. När han lämnade politiken och började skriva om sig själv var det under inflytande av diverse substanser. Han behövde inte längre vara PK utan lät gräset och bladen ge honom fria tyglar. Tankarna kunde flyga iväg och orden strömmade till i ett instinktivt flöde. Det var under denna period, innan den berömda motorcykelolyckan, som han målade sitt mästerverk. Sedan gick det som det måste gå för oss alla, så sakteliga utför.

Idag dricker Dylan bara rödvin och hans texter har blivit gråtmilda, sentimentala och aningen gnälliga. Ta det från en som vet. Själv har jag hela tiden ofrivilligt gått i geniets fotspår. Det går inte att vara låtskrivare utan att ha den mannen som en sorts referens. Det var Dylan som fick mig att börja skriva intelligenta texter och när jag ibland har tyckt att mina ord inte håller sin forna standard så har det varit en tröst att titta på lärofaderns förfall. Men jag har åtminstone ett rent samvete, jag har varit inspirerad av Dylan men tvärs emot hans egen teknik så har jag aldrig medvetet snott eller plagierat något. Dylan började sin karriär som en av musikhistoriens värsta tjuvar. Dave van Ronk kom aldrig över det faktum att Dylan snodde varenda detalj i hans geniala adaptation av "House of the rising sun". Att van Ronk visserligen är omnämnd på skivomslaget är det ingen som minns idag.

Jag kan trots allt ha en liten förståelse för Dylans aversion gentemot Nobelpriset, något som likväl inte avhållit honom från att eftertrakta de sju miljoner kronor som han nu hade kammat hem. Det är viktigt att komma ihåg att Nobelpriset enbart handlar om litteratur, alltså endast om den ena hälften av den skaparterräng där en låtskrivare befinner sig. Precis som jag, så ser Dylan sig som i första hand som en kompositör som dessutom skapar litteratur till sin musik. Ger man honom ett pris för hans ord är det något av en skymf, eftersom orden aldrig kan separeras från musiken. Men denna yrkesheder är det inte alla som förstår eller kan värdesätta.

Jag har ingen aning om hur Dylan tänker, men bevisligen brydde han sig inte om något annat vad det gällde Nobelpriset än den pekuniära sidan av saken. Och jag förstår faktiskt om han tar illa upp när man enbart premierar hans ord men inte hans musik. Däremot ogillar jag Dylans girighet, hans snålhet gentemot sin publik, hans ovilja att bjussa på sig själv och att ge något tillbaka till alla de fans som följer honom blint. Han tillhör de som inte öppnar munnen eller rör en fena om han inte först har fått betalt. Och där skiljer han sig från många andra riktigt stora artister. Men för vissa är allt bara pengar, och det känns ganska sorgligt. Where have you gone my blue-eyed son?

Jag roade mig ganska ofta med att generalisera och dela in folk och företeelser i olika formler och fack. En av dessa mina tankebyggnader bestod av ett punktdiagram där de två linjerna gick från dåligt till bra. Alla låtskrivare är också mer eller mindre bra musiker, det säger sig självt. Men många väldigt duktiga musiker har aldrig skrivit en enda låt, de faller helt utanför detta diagram. Den vertikala linjen visade artistens förmåga att skriva låtar, den horisontella linjen hans eller hennes musikaliska färdigheter. Vad jag ville bevisa var att vi låtskrivare var av en helt egen sort, vi som tillverkade de bästa sångerna var nästan aldrig särskilt bra på att spela, detta medan de mest ekvilibristiska och enastående musikerna oftast skrev skitlåtar. Skomakare förblir vid din läst.

I detta mitt fiktiva diagram placerade jag Dylan och Ray Davies högst upp på "kompositörslinjen" men långt till vänster på "musikerlinjen". Ingen har skrivit bättre låtar än Zimmie men knappast någon spelar så illa. Eller låt oss säga så här, han bryr sig inte ens om att anstränga sig för att spela bra. Längst ner men längst bort till höger i mitt diagram fanns några av världens bästa musiker, typ Stevie Winwood och Clapton. Men deras låtskrivande skall man helst tala tyst om och de hamnade väldigt långt ner på denna linje. En gudabenådad multimusikant som Brian Jones fick tyvärr inte ens plats i diagrammet. Eftersom han aldrig skrev några egna låtar föll han utanför mitt mönster med att man antingen skrev bra eller spelade bra.

Min teori om "antingen-eller" hade förstås några monumentala undantag. Några som helt klart var

"både-och". Det vill säga utomordentliga artister vars låtskrivande var lika välutvecklat som deras spelskicklighet. I denna riktiga stjärnhimmel längst bort till höger och nästan i höjd med Dylan prickade jag in Springsteen, men han hade många kamrater i sin konstellation. Neil Young till exempel. Högst till vänster = Dylan, längst ner till höger = Winwood, högst upp till höger = Springsteen. Sedan kunde jag placera in mina favoritartister lite var som helst i mellanregistret, bättre låtskrivare än musiker eller vice versa. Eftersom mitt lilla diagram hade den fördelen att det inte bedömde den totala kvalitén utan enbart förhållandet mellan skrivande och spelande hos olika låtskrivare så hade jag inga skrupler utan placerade in mig själv ungefär på samma plats som Dylan och Davies. Skrivandet var allt och utförandet var underordnat och sekundärt.

Ur samma kategoriska perspektiv var det intressant att analysera och jämföra de två största musikgrupperna, Stones och Beatles. Båda började som rena cover-band för att sedan vid olika tidpunkter gå över till att uteslutande skriva egna sånger. Hos båda grupperna bestod komponerandet från början ett ganska tight samarbete mellan två personer, alla förstår säkert vilka. Och i detta tidiga skede skrev man faktiskt låtarna ihop, det fanns en symbios i gruppen som gjorde detta möjligt, man tänkte och tyckte exakt likadant. Så på sätt och vis var låtarna skrivna av en och samma person.

John och Paul gick snart skilda vägar, de blev äldre och utvecklades åt olika håll och kunde inte längre samarbeta i en så intim process som tillkomsten av en sång. Det låter löjligt men jag skojar inte, att skriva en sång är verkligen inte något som man kan göra tillsammans med vem som helst, man måste ha förtroende och befinna sig på samma våglängd. I gengäld får man säga att det konstanta konkurrensförhållande som nu initierades, och som fortlevde långt efter det att Beatles gått i graven, sporrade båda två att hela tiden skriva bättre låtar. Lennon-McCartney fungerade var för sig, något man inte kunde säga om Jagger-Richards. Mick skrev bra texter, precis som John, men hans melodier var betydligt sämre. Keith kom upp med underbara låtar, precis som Paul, men hans texter var rent ut sagt dåliga.

Även om Stones låtskrivar-historia också handlade om en duo där var och en långt senare övergick till att skriva sina egna låtar, så fanns där ändå en del andra aspekter. Trots att de som personer var totalt olika så hade Keith och Mick ändå en viss samsyn vad det gällde musiken. Och i låtskrivandet fann de inte bara många gemensamma nämnare utan också att de faktiskt var beroende av varandra, Keith var musikern som kunde producera enastående riff och Mick var den litterära begåvningen som kunde sätta ord på all frustration. Och även om var och en koncentrerade sig på det som han var bäst på så skrev de trots allt tillsammans, det är viktigt att komma ihåg.

De höll fast vid detta recept i flera årtionden av den enkla orsaken att det var det som fungerade bäst. Varje gång någon försökte skriva egna låtar blev resultatet alltid sämre. Det verkade nästan som om var och en sparade sitt torraste krut till de gemensamma övningarna istället för att spilla det på egoistiska eskapader. Eller också var det helt enkelt så att de i sitt gemensamma låtskrivande också kom i en sorts konkurrens-situation och alltså lyfte sig själva i håret. Men inget av detta motbevisar egentligen min huvudtes om att text och musik alltid bör sammanfogas, om inte av samma person, så åtminstone av två personer som är varandras tvillingsjälur. Två personer som förstår varandra utan och innan inte bara musikaliskt men också personligen.

The Glimmer Twins var åtminstone i början dessa två sammanlänkade personligheter som gjorde att deras låtar verkade komma ur en och samma gryta. Även om jag alltid hävdar att det är väldigt svårt att dela på den sköra process där man sammanfogar ord och toner så är Keith och Mick ett viktigt undantag. I deras gigantiska produktion har två alltid varit bättre än en. Ingen av de båda har egentligen lyckats på egen hand. Numera träffas de inte ens i studion utan var och en skriver och spelar in sina egna låtar och överlåter koordineringen till producenten. Något som märks på resultatet.

Det finns trots allt flera lyckosamma undantag från min lilla käpphäst att de bästa låtarna skrivs av en och samma person. Men dessa undantag kommer oftast ur en symbiosliknande förening där den ena (oftast textförfattaren) förstår precis hur den andra (kompositören) har tänkt och menat. Och kan anpassa orden till melodislingan och noternas stämningsläge. Vi har brödraparen George och Ira Gershwin plus Ted och Kenneth Gärdestad. Vi har Elton John och Bernie Taupin. Och vi har en av mina stora favoriter Chuck Prophet som nästan alltid låter sin gamla författarkompis Klipschutz skriva texterna. Men det märks inte ens, orden verkar komma direkt ur Chuckens eget huvud.

Vanligtvis har dock låtskrivandet varit ett jobb för ensamvargar, och detta beror mest på att den litterära delen av skapandet kräver en stor intimitet. Orden måste sitta som en hand i en handske i förhållande till tonerna. Och även om man börjar med att komma på en melodi så har man en viss aning om vad sången skall handla om och anpassar tonerna till detta känsloläge. I detta yrke är det lätt att man blir lite skadad. Själv går jag nästan alltid omkring med en vag melodi som snurrar i hjärnan, som om jag hade en sorts inre juke-box. Detta fenomen uppkommer helt utan min vilja och kan närmast liknas vid en sorts tinnitus,

även om jag som tur är inte alls lider av denna hemska sjukdom. Jag kan allt som oftast inte göra mig fri från denna inre melodi och det jobbigaste är när jag vill men ändå inte kan somna på grund av, den för alla utom mig, ohörbara musiken i min hjärna.

När jag någon gång satte mig ner för att försöka skriva en låt var det förstås väldigt praktiskt att helt plötsligt kunna plocka fram den melodi som för tillfället snurrade runt på min hjärnas osynliga skivspelare. Men eljest var det en pina, i synnerhet om jag var ute på stan i de miljöer där det spelades så kallad "offentlig musik". Denna muzak som man kan höra lite överallt i varuhus eller på restauranger irriterade mig otroligt mycket. Och inte enbart därför att den kolliderade och tävlade med min inre melodislinga.

Hur låg volymen än var på bakgrundsmusiken så var det omöjligt för mig att inte lyssna. Tonerna gick inte att stänga ute eller ignorera. Dels kunde jag inte låta bli att försöka finna ut vilken låt det var, och om jag inte hittade låt-titeln så var jag likväl tvungen att identifiera tonerna. Det var totalt omöjligt för mig att låta någon tonslinga passera mitt öra utan att bli analyserad. Detta var en helt sjuklig obsession som gjort att jag alltid avskytt alla lokaler där det spelas bakgrundsmusik. Och dessutom, musik skall vara gjord för att lyssnas på, och inte användas som nån jävla prozac i köpstimulerande syfte.

Jag vill ta tillfället i akt att göra ett litet statement och försöka förklara vad jag tycker om för musik och vilka artister, låtskrivare och skivor som varit viktiga inspirationskällor i mitt liv. Egentligen tycker jag om all sorts musik med två väsentliga undantag. Jag tycker inte om opera eftersom man i denna musikform enbart använder rösten som ett sorts extra instrument, det så kallade librettot är helt ovidkommande, ingen hör eller fattar vad de egentligen sjunger om. Det är ju ganska synd för det är säkert någon som har lagt ner mycket möda på de där operatexterna, jag tycker alltid det är trist när man inte hör orden, de har säkerligen något att tillföra.

En annan musikstil som jag inte alls tycker om är hip-hop. Här är visserligen orden väldigt viktiga men i gengäld har man helt glömt bort melodin, och en bra melodi är trots allt det viktigaste för en bra sång. Till hiphop-artisternas försvar får jag dock erkänna att de högaktar rimmandets svåra konst och är otroliga rimexperter, något som jag verkligen uppskattar. Trots att de då och då drar till med riktigt dåliga nödrim så är de för det mesta duktiga på att inte bara hitta och använda många ord med samma ändelse, de är också väldigt nyskapande och hittar på helt nya sätt att använda och sätta ihop olika ord. Synd bara att rytmen och musiken, om man nu kan kalla det för musik, är så erbarmligt enformig.

Mitt musikaliska intresse startade alltså med att jag slaviskt följde radions och tidningarnas topplistor, Tio i Topp var för mig lika viktig som börsnoteringarna för Wallenberg, Mitt liv har i mångt och mycket kommit att handla om listor på allt möjligt. Det roliga med listor är att inget är för allom givet, de ändras hela tiden och efter ett tag kunde de se ganska annorlunda ut. Jag knåpade alltid ihop olika listor över de artister, låtskrivare, låtar och skivor som för tillfället var de mest betydelsefulla i mitt liv. Något som naturligtvis var en ganska omöjlig uppgift, jag råkade ofta bortse från en mängd viktiga namn.

När jag på gamla dar tittar igenom min stora skivsamling ser jag hur den ger en ganska god bild av min musiksmak. Jag har alltid försökt balansera mellan att vara något av en allätare med en väldigt exklusiv inriktning, att hitta det absolut bästa inom varje genre och epok. Jag föddes på 50-talet, något som också visar sig i min samling även om jag naturligtvis bara lyssnat på den musiken i efterhand, mitt 50-tal var den absoluta guldåldern för amerikansk jazz och blues. Allt väsentligt gjordes under detta årtionde och efteråt har det inte tillkommit mycket nytt. Däremot har jag alltid tyckt att den så kallade rock'n'rollen var rätt larvig. Med ett stort undantag. Elvis var aldrig MIN kung (och Clapton aldrig min gud), den ende som förtjänar båda dessa epiteter är Chuck Berry. Han är trots allt urfadern till all den musik som jag älskar.

På 60-talet var jag mer närvarande och lyssnade aktivt på den tidens musik som i mina öron totalt dominerades av den engelska popvågen. Detta är det enda område där jag med fog kan säga att min skivsamling är heltäckande, att jag i stort sett har allt. Amerikanerna försökte hänga på men lyckades inte särskilt bra även om där fanns Beach Boys, Byrds och Buffalo Springfield. När 60-talet tog slut så tog rockmusiken så många nya vägar att den blev omöjlig att följa men jag försökte likväl hålla fast vid min vilja att lyssna på så mycket som möjligt, däremot blev min urskilningsförmåga allt bättre och det var inte många artister som slank igenom mitt nät av kvalitativa krav och personliga preferenser.

Jag har alltid varit lite "egen" och aldrig fallit för det evidenta och förutsägbara, jag har alltid tagit musiken på allvar och velat vaska fram guldgruvet. I min skivsamling finns väldigt lite som kan kallas "mainstream" och där saknas också av många olika orsaker några väldigt stora namn inom respektive genre. Helt bannlysta är till exempel Black Sabbath, Bee Gees, Alice Cooper, Elton John, Supertramp, Bryan Adams, Eagles, Eurythmics, Iron Maiden, REM, Guns n' Roses, Michael Jackson, Madonna och Prince. Det som kallas hiphop och alla dess varianter nämner jag inte ens, för mig är det en företeelse som jag inte klassificerar som musik. Jag har alltid gillat country men kommit fram till att 95% av denna musik gav mig kräkreflexer av all dess sötsliskiga kommersialism. Jag älskar country men höll mig alltid

långt i utmarkerna tillsammans med råa outlaws och notoriska rebeller som Hank Williams, Billy Joe Shavers, Waylon Jennings och Dwight Yoakam.

Inom klassisk musik lyssnade jag på Bach och Beethoven men inte på Mozart, inom soulen Sam Cooke och Otis Redding men inte James Brown, inom hippierocken Jefferson Airplane och Doors men inte Grateful Dead, inom hårdrocken Mountain och Blue Öyster Cult men varken Led Zeppelin eller Deep Purple, inom glamrocken Slade och Sweet men inte Status Quo, inom symfonirocken Genesis och Yes men absolut inte Queen, inom punken Clash och Undertones men inte Sex Pistols, inom grungen Lemon-heads och Jayhawks men inte Nirvana, inom brit-popen Boo Radleys och Teenage Fanclub men inte Oasis. Jag kan hålla på hur länge som helst. Och de namnen som föregås av ett "inte" hittar man alltså inte i min stora samling som jag inte tvekar att kalla exklusiv. Även om jag då menar att den i första hand tilltalar en musiker och en kompositör och kanske inte alltid en vanlig musik-konsument.

Jag fick tidigt en något snedvriden bild av musiken, jag kunde inte bara lyssna rakt av utan några dolda avsikter. Utan att jag började teoretisera musiken. Det faktum att jag själv spelade musik gjorde att jag inte kunde lyssna med öppna öron, jag sökte hela tiden efter svar på hur "de andra" gjorde för att få det att låta som det gjorde. Ännu värre blev det när jag började skriva min egen musik, nu tillkom ytterligare en fråga om hur det kom sig att "de andra" skrev som de skrev. Detta mitt ofrånkomliga analyserande hade en del biverkningar på själva upplevelsen av musiken. Jag lyssnade förmodligen mycket mer koncentrerat än de flesta andra, jag gick inte miste om en enda ton. Men jag förlorade ibland en del av njutningseffekten.

Jag var en sorts nörd och ibland en liten snobb. Men det fanns ändå en motsägelse i detta resonemang. Trots mina kriterier på autencitet och originalitet ville jag att musiken skulle vara så enkel som möjligt. Något som som alla kunde lyssna på och förstå. Hellre Creedence än Pink Floyd. För mig var konstmusik alltid synonymt med konstig musik. Varför göra något svårt när man kunde göra det lätt. Men när jag började göra musik förstod jag att det svåraste av allt var att göra något riktigt enkelt. Det är därför jag gillar jag punken och högaktar alla de låtskrivare som lyckas med att hålla sig till "the basic". De som gör jordnära musik. Och jag älskar titeln på en av Graham Parkers sista skivor, "Three chords good".

På mitt musikaliska himlavalv finns tre planeter som lyser starkare än alla de andra. Det är de tre vise männen Bob Dylan, Ray Davies och Neil Young som har format min musiksmak och varit mina största inspirationskällor när jag själv började skriva. De spelar i en division för sig. Sedan kommer en hel radda med fixstjärnor och superband som jag alltid lyssnat på för att jag älskat deras musik, men som inte betytt så mycket för mitt eget musikskapande. I ungefärlig tidsordning: Beatles, Stones, Who, Zombies, Doors, Hendrix, Jethro Tull, Bowie, Springsteen, Tom Waits, The Cure. Listan kunde bli mycket längre.

Men de musiker som varit mina verkliga förebilder när jag har skrivit mina låtar är inte lika kända. Min egen musik som är en blandning av folk, blues, country och rock kallas idag av någon idiotisk anledning för "americana". Eftersom man alltid måste hitta på nya namn på allting. De kompositörer som jag lyssnat mycket på för att lära mig låtskrivaryrket har varit bluesartister som Tony Joe White, J.J. Cale och Peter Case. Inom countryn finns till att börja men den i mina öron bästa låtskrivaren av alla, nämligen John Prine. Men Townes van Zandt och Steve Earle går inte heller av för hackor. I den lite mer rockiga musiken finns två andra av mina verkliga favoriter, John Hiatt och Chuck Prophet. Strax följda av Marshall Crenshaw, Warren Zevon och Willie Nile. Idel ädel adel inom det skrå som kallas singer-songwriters.

Sedan har jag ett helt gäng med inspiratörer som ursprungligen kommer från England men som sedan utvandrat till USA. Varför vet jag inte. Där hittar vi Elvis Costello, Graham Parker, (John) Wesley Stace (Harding) och Robyn Hitchcock. Jag har faktiskt även två europeiska förebilder inom låtskrivandet, några som aldrig skulle komma på tanken att flytta "over there". Det är först den coole och bluesinspirerade Francis Cabrel från Toulouse och sedan den lilla ettriga rock-flatan från Milano, Gianna Nannini. Två väldigt duktiga och kompromisslösa sångtillverkare.

För att fortsätta med kvinnolinjen är de artister som har betytt mest för mig de kanadensiska systrarna Kate & Anna McGarragle, Kate Bush och Kirsty McColl. Men det finns också en uppsjö med country-, eller snarare folkartister, i mitt bibliotek. Emmylou Harris (förstås), Nancy Griffith, Gretchen Peters, Gillian Welch, Dawn Landes, Diana Jones. För att nämna några. De har alla skrivit helt underbara sånger men eftersom de inte varit lika egocentrerade som de flesta av sina manliga kollegor så spelar de lika gärna andras låtar. Om jag bara fick ta med mig en enda skiva till en öde ö så skulle det bli Nancy Griffiths "Other voices-other rooms" där hon tolkar några av Amerikas bästa låtskrivare.

Fick jag packa ner ytterligare en skiva skulle det bli Emmylou Harris "Wrecking ball". Det är egentligen de enda två plattorna som behövs för att få en utomordentlig inblick i en något modernare variant av det som lite pretentiöst kallas för "The great american songbook". Denna fiktiva samling av gamla sånger som tillsammans utgör ett tvärsnitt genom en väldigt lång tradition av högsta klassens låtskrivande. En sorts kanon som inspirerar alla oss som skriver låtar. Jag kommer tillbaka till själva skrivandet men först ett litet kapitel om mitt musiklyssnande.

Kapitel 2. Drömspår genom musiken (sida A - Konsumenten)

På något underligt sätt klarade jag mig igenom den stora pandemin. Som pensionär kunde jag utan problem isolera mig från omvärlden och rida ur stormen och för första gången i mitt liv genomlevde jag inte bara ett, utan två år utan den minsta lilla förkylning. Troligen tack vare att alla alltid haft mask överallt. Jag var naturligtvis väldigt sorgsen över alla förspillda liv men ingen i min närhet hade avlidit eller ens blivit allvarligt sjuka. Så när jag ser tillbaka på dessa två år då jag personligen blivit förskonad från allt lidande blev den enda pandemieeffekten i mitt eget liv att jag hade haft så fruktansvärt tråkigt och gick in i en ständigt molande depression. Något som jag knappt vågade berätta om för det kändes så futilt i det stora hela.

Jag hade levt som en enstöring bakom en mur och haft en ständig längtan efter mänskliga kontakter, i första hand har jag saknat mina nära och kära men även ett vanlig umgänge med vem som helst. Mina trevligaste tidsfördriv på senare år har varit att göra små resor kors och tvärs i Europa för att se på levande musik. Eftersom allting varit stängt och man inte kunnat resa har det alltså gått två år av min tidsmässigt ständigt krympande existens då jag inte kunnat njuta av dessa små avbrott i mitt monotona pensionärsliv. Jag har aldrig tidigare känt mig så isolerad från all mänsklig aktivitet och det har fått mig att inse hur viktig kulturen är för att föra oss tillsammans och få oss att komma ut ur våra skal.

Den senaste konserten jag såg var i slutet av januari 2020 då en tunnhårig NewYork-punkare som heter Jeffrey Lewis spelade inför tjugo personer på den minimala rockklubben Le Bourg i Lausanne. Jag hade aldrig hört talas om snubben tidigare men som vanligt kollade jag upp honom på Spotify och gillade vad jag hörde. Han hade en trio med bas och trummor där han själv spelade på en akustisk gitarr med en liten mikrofon i resonanshålet. Precis som jag hade haft när jag spelade i band på 70-talet. Han spelade snabbt, hårt och rytmiskt med många små instoppade harmonier, något som jag också kände igen. Tack vare en massa boxar kunde han få fram vilka gitarrljud som helst.

Hans låtar var väldigt långa och självupplevda filosofiska betraktelser över mänsklighetens tillstånd där varje text var som en liten novell och där han använde så många rimord som det möjligtvis gick att få in. Snacka om att jag kände igen mig från mitt eget komponerande. Jag som hade trott att jag var "Den enda bögen i byn" (som Dafydd i TV-serien Little Britain), jag hade plötsligt fått en själsfrände. Här fanns en som skrev och spelade på samma sätt som jag, fast aningen bättre. Trots den fåtaliga publiken gjorde Jeffrey en helt fantastisk konsert som gjorde att jag köpte tre av hans skivor i "merchet" och vandrade ut ur lokalen som på små moln. En upplevelse som jag levde länge på och något som kom väl till pass under de två långa åren av sporadisk karantän.

Den första gången jag hörde levande musik var när jag bara var tre eller fyra år och satt på orgelläktaren i Lerdalas kyrka. Min morfar var byns folkskollärare men även byns kantor. Det var mäktigt att känna de starka toner som kom ut ur orgelpiporna tack vare små tryckningar på tangenterna eller baspedalerna. Där hemma fanns det visserligen ett piano men ingen som spelade, så den enda musik som hördes kom från radiogrammofonen. Min styvpappa var nästan blind och det var delvis därför som han ofta och gärna lyssnade på klassisk musik på radion eller spelade jazzskivor från sin stora samling av 78-varvare. Han hade också en gammal gitarr som han fått när han tog studenten men eftersom han aldrig hade lärt sig spela stod instrumentet bortglömt längst uppe på vinden.

Mina föräldrar fick långt om länge en riktig lägenhet som låg bredvid Norra Torget allra längst ut i den nybyggda stadsdelen Kortedala. Den första 45-varvaren vi hade hemma var "Rock-Fnykis" med Martin Ljung, en skiva som föräldrarna hade köpt efter att ha sett Povel Ramels tältrevy "Knäpp-upp" på Heden i Göteborg. Den andra var "Come Prima" med Umberto Marcato. Vi hade olika barnflickor och jag minns speciellt en som tog med mig ner på torget varje vecka när hon skulle köpa Bildjournalen, bland annat för att kolla deras topplista. Den bestod av miniatyrfoton som illustrerade de tio mest sålda skivorna och trycktes alltid längs med ytterkanten på en av tidningssidorna. Om Elvis låg etta var hon nöjd, om det var Tommy eller Cliff blev hon inte lika glad.

När hon slutade lämnade hon kvar Umberto Marcatos skiva så jag skulle kunna fortsätta att lyssna på den. Han var en italiensk sångare som verkade några år i Sverige och som bäst låg han femma på Bildis lista med "Come prima". När kända musiker blir intervjuade om vilka som var de första skivorna de lyssnade på som barn kommer de ofta upp med ganska töntiga låtar, men jag har aldrig sett någon som presenterat något tillnärmelsevis lika löjligt som "Rock-Fnykis" och "Come Prima". Trots det har jag fortfarande kvar dessa två singlar i min digra samling på ungefär 2500 skivor.

Om man bortser från morfars tidiga orgelkonserter så bevittnade jag som tioåring min första riktiga live-spelning i ett utrymt bostadshus intill Göta Älv. Tidigare hade det bott varvsarbetare med familjer i trevåningskåken av trä men efter att ha stått tomt i många år fick den mycket aktiva scoutföreningen låna

huset av min klasskompis pappa som ägde båtvarvet nere vid älven. På en julavslutning hade en av "seniorerna" som säkert var minst fjorton år gammal släpat med sig sin sprillans nya elgitarr som han ännu inte riktigt behärskade. Han traggade sig hjälpligt igenom "Apache", "Telstar" och några andra instrumental-låtar men jag blev ändå helt bombad av det kraftiga ljudet och den glittrande gitarren. Sedan den kvällen ville jag inte längre bli fotbollsproffs som Nacka utan popidol som dom i Spotnicks.

Det finns en intressant bok av den engelska resenären och författaren Bruce Chatwin som handlar om Australiens urinvånare och deras sällsamma och uråldriga sätt att orientera sig i världen. För att lära sig och för att komma ihåg vägen mellan två platser i den stora ödsliga "outbacken" använde man sånger som beskrev diverse kännetecken i den enformiga terrängen. På så sätt kunde man komma rätt och hitta hem. Tyvärr dog Chatwin i AIDS -89 och boken "the Songlines" (på svenska "Drömspår") som kom ut 1988 blev något av det sista han hann skriva.

Det primära med sånglinjerna var deras geolokaliserande användning men de hade också en symbolisk och väldigt psykologisk betydelse genom att hålla liv i stammens kollektiva medvetande och hjälpa dess medlemmar att hitta rätt i sig själva. Det finns forskare som tror att alla folkslag i alla tider, åtminstone innan det fanns kartor och kompasser, har använt sig av aboriginernas teknik att hitta rätt i tillvaron. Samernas jojokande kan ses som en avlägsen kusin där man med hjälp av sången kunde låta kunskap som var viktig för överlevnaden föras vidare till nästkommande generationer.

Jag läste en gång en väldigt ovetenskaplig liten undersökning där olika människor i olika åldrar fick uppge sin favoritlåt. Det visade sig att nästan alla hade fastnat för någon sång som de först hade hört när de var i 15-årsåldern. Lite överdrivet skulle man kunna påstå att om du berättar vilken låt du tycker bäst om kan jag om jag drar ifrån femton från utgivningsåret få fram ditt födelseår och din ålder. Detta bevisar ingenting utom möjligen att det är i skarven mellan barndom och vuxenhet som vi är som mest mottagliga för nya sinnesintryck och känslöstämningar och att populärmusiken då blir till en viktig pusselbit i konstruktionen av vår personlighet. Vissa låtar ger oss en återkoppling till avgörande ögonblick i vår utveckling och skapar ett minne som lever kvar hela vårt liv. Som ett drömspår.

Musiken har sedan min tidiga ungdom varit en väldigt viktig beståndsdel och en ständig följeslagare i mitt lilla liv. Om jag inte hade haft musiken vet jag inte vad jag skulle tagit mig till. Väldigt många tappar sitt intresse för musik när de lämnar tonåren men när de glömmer av de gamla låtarna mister de också till viss del den karta där det fanns spår tillbaka i tiden. Musiken hjälper oss att hålla liv i våra minnen och ge oss en anknytning till världen och vår existens. Om man dessutom går på någon konsert då och då tar man del i en gemensam upplevelse som kan få oss att för en stund gå ut ur oss själva och känna en samhörighet. Man kan visserligen stå och gorma på någon fotbollsmatch men så torftigt som det spelas nu för tiden är det ingen höjdarupplevelse. Det spelades bättre boll på Nackas och Gunnar Nordahls tid.

För mig är musiken känslomässigt överlägsen alla andra kulturformer, jag har aldrig varit lika exalterad och rörd när jag varit på bio eller sett några tavlor på en utställning. Jag har legat utomhus på nätterna och rest land och rike runt för att kunna gå på vissa konserter. Ibland har det inte varit så bra men ofta har det varit rent magiska upplevelser. Jag skulle kunna välja nästan vad som helst men jag skall ge ETT enda exempel. Det var en väldigt liten och oansenlig festival högt uppe på ett berg i södra Schweiz. Scenen låg i botten av en skidbacke och publiken satt i gräs-slutningen där man hade en ofantlig utsikt ända bort till Jura-bergen i östra Frankrike. Precis när solen höll på att gå ner och små dimmoln lättade från granarna gick Alan Stivell, den legendariske folkmusikern från Bretagne, upp på scenen ensam med sin keltiska harpa. Sedan kom hela bandet in och jag kände mig förflyttad till havet i Finistère trots att jag satt på en alptopp. Stämningen var så förtrollad och det var så vackert att jag faktiskt grät en skvätt.

När jag började skolan hamnade jag i en klass med sportfänar vilket naturligtvis påverkade mig starkt. Men ganska snart kom musiken att bli något av det viktigaste i mitt liv. Mitt musikintresse tog ordentlig fart när jag var tolv år, det var då jag började lyssna på den nya radiokanalen som kallades för P3. Och då speciellt på de två programmen Tio-i-Topp och Kvällstoppen där man presenterade listor över de mest populära pop-låtarna. Vi hade inte bara en stor modern radiogrammofon i vardagsrummet utan också en rullbandspelare som ingen någonsin använde. Jag hade tjuvat hål i huvudet på mina föräldrar och julen 1965 fick jag ett rullband av tomten och tillåtelse att plocka fram bandspelaren. Det blev en revolution i mitt liv.

Föräldrarna var välmenande men de höll hårt i pengarna, på den tiden hade jag bara tjugofem kronor i månadspeng. Det var precis vad en LP kostade så om jag köpte en skiva hade jag ingenting över till något annat. Redan i tolvårsåldern hade jag en liten kassabok där jag skrev in min månadspeng och vinsten från tidningsförsäljningen nere på färjan på plussidan. Bland utgifterna fanns nästan inget godis men däremot sport-, och senare musik-tidskrifter. Jag blev en storkonsument av diverse idoltidningar. Det var den engelska kvalitetsblaskan "Rave" som kostade 2.50kr, "Idolnytt" som gick på 2kr, och ibland köpte jag min gamla barnflickas favorit "Bildjournalen" à 1.50kr.

Så pengarna rullade iväg. Jag köpte aldrig några skivor utan lånade istället och spelade in. Ett rullband var visserligen nästan lika dyrt som en skiva men om jag spelade in på lägsta möjliga hastighet kunde jag nästan få plats med åtta olika LP på ett enda band. Trettio år senare hörde man knappt musiken eftersom banden hade blivit avmagnetiserade. Men då kunde jag köpa samma LP-skivor i andrahandsbutiker till ungefär samma pris som på mitten av 60-talet. Med tanke på inflationsutvecklingen och det minskade penningvärdet hade jag gjort rätt i att vänta. Och återvinning är en av décroissancens viktigaste faktorer.

Jag visste precis vilka skivor mina kompisar hade köpt och om jag väntade några veckor kunde jag låna och spela in dem på mina rullband. De skivor som jag själv inhandlade någon enstaka gång var de som jag absolut ville ha men som ingen annan i bekantskapskretsen var intresserad av att köpa. Det var inte så noga för mig om jag ägde skivan eller inte, det viktiga var att jag hade tillgång till musiken och kunde lyssna på låtarna när jag ville. Den första LP jag köpte var Ola and the Janglers premiärplatta "Surprise Surprise". Alla andra gillade antingen Tages eller Hepstars, jag var den ende som hade Ola och grabbarna som mitt favoritband så den skivan blev jag alltså tvungen att köpa själv.

För övrigt spelade jag in nästan alla poplåtar som man kunde höra på radions två jättesuccéer "Tio i topp" och "Kvällstoppen". Redan på annandag jul 1965 spelade jag in "Kvällstoppen" och de två första låtarna var "Eve of destruction" med Barry McGuire och "Get off my cloud" med Stones. Eftersom jag inte hade någon sladd för att koppla ihop bandspelaren med radion så fick jag sitta stilla med en liten handmikrofon framför radions högtalare och be alla andra i vardagsrummet att vara fullständigt tysta. Sedan satt jag som på nålar och försökte att sätta på och stoppa bandaren i precis rätt ögonblick för att inte få med något av programledarens bla-bla-bla.

Det gällde förstås att det var helt stilla i rummet för att det inte skulle bli en massa störande bakgrundsljud. Något som ledde till ständiga konflikter när jag åskade på största möjliga tystnad under en timmes tid två kvällar i veckan. Men jag lyckades ganska snart komma på hur man kunde koppla ihop apparaterna och slapp sen spela in med mikrofon. Sedan fyllde jag band efter band med engelsk och svensk popmusik. Samtidigt som jag från poptidningarna började klippa ut bilder på mina nya idoler. Stora pappersark som jag klistrade upp tills vartenda väggutrymme i mitt sovrum var täckt med färggranna och långhåriga musiker. Jag var verkligen ett litet popsnöre. En riktig nörd, ungefär som Per Gessle några år senare.

Av de två P3-programmen föredrog jag "Kvällstoppen" där listplaceringen endast baserades på försäljningen i landets största skivaffärer. Deras lista gav en mer rättvisande bild av vilka skivor som var bäst än Tio-i-Topp-listan där man lät en jury med utvalda ungdomar i nån litet samhälle på landsbygden rösta på vilka låtar de tyckte var häftigast. Det förekom flera skandaler när någon i radiohuset "råkade" läcka vilken ort det var som redaktionen skulle besöka nästa gång. Om ett band fick denna information skyndade de sig att boka en spelning helgen innan röstningen skulle äga rum. Om det nu var i Ludvika eller i Årjäng spelade inte så stor roll, det var förstås samma tonåringar som varit på konserten som röstade på låtarna helgen efter och det band som fått hemlig underhandsinformation hamnade alltid skyhögt upp på den nya listan.

Sextio år senare har jag återigen börjat att lyssna på radio ibland, fast nu kallas det för poddar och för att kunna lyssna måste man ha vissa applikationer på datorn eller mobilen. I Manchester bor det en halvtokig engelsman som heter Andrew Hickey. Vi har vuxit upp med samma musik och har båda ett brinnande intresse av att leta efter ursprunget till den musik vi gillar. Dessutom är också han en i kommersiellt hänseende helt misslyckad hobbymusiker som har gjort några för gemene man helt okända egenproducerade skivor. Redan där kände jag en viss samhörighet med denne Hickey.

Jag har allt som oftast haft en mängd långsökt och nästan orealistiska idéer beträffande min skapande verksamhet. Men vad det gäller att ha galna och storslagna projekt plus envisheten att genomföra dom har jag här mött min överman, jag erkänner mig besegrad. År 2018 startade Hickey sin Podcast som heter "History of rock-music in 500 songs". Som titeln anger vill han berätta om rockens (i hans eget tycke) femhundra mest betydelsefulla låtar. I varje avsnitt redovisar han en lång historia om de faktorer som gjort att just denna låt varit speciellt viktig för rockens tillblivelse och utveckling. Från början var hans föresats att spela in och publicera ut ett avsnitt i veckan. I så fall skulle detta projekt ha tagit ungefär tio år att genomföra.

Efter en mängd förseningar drog han av olika orsaker över tiden. Tanken med ett program i veckan har nu glidit iväg till att bli ett i månaden. I bästa fall. Om hans bräckliga hälsa tillåter. OM han fortsätter att hålla samma takt har han ungefär tjugo år kvar innan han kommer i mål. Och om jag då fortfarande lever är jag i så fall nittiotvå år gammal. En god anledning för att jag skall försöka hålla mig i form. Även om Hickey inte är lika gammal som jag är tyvärr den mest relevanta frågan om han själv verkligen lever så länge. Men han har alltså beslutat att använda sitt liv till att i femhundra radioprogram berätta om rock-musikens väg från vaggan till ålderdomshemmet.

Själv har jag hållit på i femtio år med att skriva text och musik till (drygt) 600 låtar för att berätta samma resa om mig själv. Även om ålderdomshemmet kanske för vänta ännu några år. I början följde jag ett drömspår och trodde att jag kanske kunde bli känd men ju längre tiden gick såg jag att dessa låtar bara var viktiga för mig och knappast för någon annan. Men jag är egentligen ganska nöjd med att aldrig ha blivit någon rockstjärna, att aldrig ha behövt fjäska eller göra sånt jag inte vill och att alltid ha haft full kontroll över min produktion. För att inte tala om denna extrema överdödlighet bland rockmusiker, de måste ha världens absolut farligaste yrke. Jag kanske aldrig blir nittiotvå år men jag är i alla fall glad över att blivit lite äldre än tjugosju.

På 60-talet var jag naturligtvis på tok för ung för att komma in på någon av de nyöppnade klubbar i Göteborg där mina idoler spelade, räddningen kom att bli de stora popgalorna där det inte fanns någon åldersgräns. Tack vare att min snälla mamma körde mig in till stan kunde jag redan vid tolv års ålder gå till det gamla konserthuset inne på Liseberg och se både The Kinks och The Who. Jag var bara ett barn men fick ändå se Keith Moon välta trumsetet, Pete Townshend som spelade gitarr som en väderkvarn och Ray Davies som spydde i en spann bakom ridån. Detta hände på hösten 1965 och kom att bli väldigt omvälvande, sedan dess var min största önskan här i livet att bli en rockstjärna.

Eftersom jag alltid noggrant antecknat alla viktiga händelser i mitt liv så har jag förstås även en lista över alla de konserter jag någonsin bevisat, sammanlagt mer än trehundra olika evenemang. Jag vet att siffran stämmer eftersom jag sparat nästan alla biljetter. Ända sedan min första popgala den 23 september 1965 då jag såg The Kinks (med Red Squares och Gonks som förband) på Lisebergs konserthus. Bland mina trehundra konserter ingår förstås en mängd festivaler där jag kanske såg en 4-5 olika artister vid samma tillfälle. Men statistiken jämnar nog ut sig för vissa artister har jag sett flera gånger, rekordet har John Hiatt med elva olika konserter. Så förmodligen har jag sett trehundra olika band eller artister under årens lopp.

Hur kunde det ens vara möjligt för mig att springa på popgalor när jag precis hade fyllt tolv år, jag får ge mina föräldrar kredit för detta förtroende och denna uppmuntran. Vi levde i en annan tid, då var inte barn lika övervakade och curlade som de är idag när föräldrar åtminstone i Schweiz och Frankrike följer sina barn till skolan tills de är 11-12 år. När jag var sex år och vi precis hade flyttat från Kortedala gick jag fortfarande i förskola strax intill vår gamla bostad och eftersom vår barnflicka då även hade min nyfödda syster att ta hand om kunde hon förstås inte följa med mig. Så jag tog spårvagnen ensam fem hållplatser. På vägen till skolan var det enkelt eftersom jag då åkte till ändhållplatsen. På hemvägen var det värre, om jag inte var alert och gick av i tid riskerade jag att följa med vagnen ända in till stan.

När jag precis hade fyllt nio år släppte min mamma mig vid korvkiosken utanför Nya Ullevi där jag skulle möta två klasskamrater och den enes pappa som hade biljetter till SM-finalen i ishockey, Västra Frölunda mot Djurgården. Problemet var bara publiken, officiellt såldes det drygt 23.000 biljetter men eftersom de som blivit utan biljett forcerade diverse grindar räknar man att det var 30.000 personer inne på arenan. I denna röra hittade jag aldrig mina kamrater och hade alltså ingen biljett. Då kom en väldigt snäll gubbe och förbarmade sig över mig, han tog med mig in till hedersläktaren där det fanns elektriska värmedynor att lägga under röven och där jag hade Lars-Gunnar Björklund precis framför mig på pressläktaren.

När jag skulle på popgala agerade min snälla mamma också taxi, fördelen med dessa stora konserter var att det varken serverades mat eller alkohol så det var ingen som helst åldersgräns. Jag kunde alltså komma in ensam utan medföljande målsman endast tolv år gammal. En månad efter Kinks-konserten såg jag The Who och året därpå blev det alltså Procul Harum plus även The Hollies. Sedan blev tendensen tyvärr att fler och fler utländska band valde att spela på Cue Club där man behövde vara arton för att komma in.

Eftersom jag på den tiden såg yngre ut än vad jag var så var det meningslöst att försöka förfalska något leg. Jag kom faktiskt aldrig in på gamla Que för när jag väl hade åldern inne var Östra Nordstads-kvarteren redan rivna. Under fem år var det en oerhörd mängd kända engelska och amerikanska grupper som jag missade eftersom jag var för ung. Jag skall inte göra någon uppräknings, det blir alldeles för långt, men det var nästan bara bra band som jag dessutom tyckte om som spelade på Que.

En annan händelse i mitt liv som fick en stor betydelse för mitt musikintresse var det konfirmationsläger som jag var på sommaren 1968, då var jag fjorton år och fortfarande okysst. På en förberedande sammankomst hade jag spanat in en tjej med långt ljust hår som hette Jenny och hon var den enda anledningen till varför jag inte hoppade av hela lägeriden som mina föräldrar så varmt förespråkade. När sommaren väl kom visade det sig att Jenny varken var så söt eller trevlig som jag hade föreställt mig utan en liten bortskämd nippertippa. Hon tyckte inte särskilt bra om mig heller.

Jag blev trots allt ihop med en tjej, min första girlfriend någonsin. Karin från Borås var den raka motsatsen till Jenny. Hon såg ut ungefär som en mörkhårig Brigitte Bardot med dimmig blick och tjocka

läppar. Hon var cool, sexig och det bästa av allt var att hon gillade blues, en musikriktning som jag dittills knappt hört talas om. Hon hade med sig en resegrammofon och några skivor och efter mycket tjat på prästen och diakonissan fick vi lov att ha dansaftnar i en samlingssal med en öppen brasa i ena hörnet. Vi skuttade runt som galningar till Fleetwood Macs fantastiska version av "Shake your moneymaker" och dansade eldiga tryckare till John Mayalls senaste singel som faktiskt hette "Jenny" !

Jag kom hem till mina kompisar och var förstås helt bluesfrälst, något som jag länge var helt ensam om. Jag vet inte om det beror på nyfikenhet eller excentricitet men jag har nästan alltid haft en annorlunda musiksmak än de som jag har umgåtts med. Eller också har jag helt enkelt varit en föregångare, för oftast dröjde det inte så länge innan kompisarna kommit ikapp. Tack vare en udda skolkompis i duffel och keps som hette Calle började jag till exempel lyssna på och även gilla Bob Dylan redan innan han började spela elektriskt. Något som det tog flera år innan mina kritiska kompisar förlät mig.

Med mitt nyvaknade bluesintresse gick jag på diverse konserter i skarven mellan 60- och 70-tal. I det stora konserthuset på Götaplatsen såg jag B.B. King, Big Mama Thornton och Fleetwood Mac med Jeremy Spencer och Peter Green. Jag minns att som förband till BB spelade en tanig skåning som kallade sig Linkin' Louisiana men som för det mesta gick under namnet Peps. Förband till Fleetwood Mac var ett Göteborgs-band som hette Gin House Blues. Där spelade Bernt Andersson och Bengan Blomgren som senare var med i Nynningen, Nationalteatern och Tottas Bluesband. 1969 såg jag också en konsert med Bonnie&Delaney som spelade sydstatsrock, men mest intressant var det kompband som de hade dragit ihop. Där spelade bland annat Eric Clapton, George Harrison, Ringo Starr, Billy Preston, Dave Mason och Rita Coolidge. Snacka om supergrupp.

På 70- och 80-talet fanns det en mängd spellokaler runt hela Göteborg. Scandinavium hade invigts 1971, då var jag där på premiärkvällen och såg musikalen Hair. På Sprängkullen såg jag för första gången min absoluta favorit, den söta danskan Bodil "Trille" Nielsen som skrev så underbara låtar. På de olika studentnationerna spelade prog- och punkband som Kebnekajse, Samla mammas manna, Attentat och Ebba Grön. Och på Studentkåren såg jag så bra artister som Bo Diddley, Queen Ida, Warren Zevon och the Pogues.

Sedan fanns det även flera andra klubbar som till exempel Errols, Nefertiti, Pustervik och Renströmska dit det kom en massa bra band. Även om jag var på många konserter så var utbudet faktiskt så enormt att om jag bara hade haft tid och råd skulle jag lätt ha kunnat gå på tre gånger så många evenemang. Jag grämde mig ganska länge över att missat en massa bra band på slutet av 60-talet eftersom jag var för ung för att komma in men jag är samtidigt glad över att ha kunnat ta del av livemusikens guldålder i Göteborg som inträffade de nästföljande decennierna. Det var betydligt roligare förr.

Förutom att springa på konserter har jag alltid lyssnat på musik hemma eller i mina hörlurar. Detta började också runt 1965 då jag hade fått en minimal transistorradio med en öronsnäcka. På kvällarna låg jag i min säng med lampan släckt och lyssnade andäktigt till Radio Luxemburg där de alltid spelade de senaste singel-utgåvorna med mina engelska favoritband Kinks, Animals, Yardbirds, Small Faces och Who. Här kunde jag höra de nyaste låtarna innan de nådde upp till Sverige och kom in på Tio i Topp. Jag hade också läst om dessa hits i mina engelska poptidningar och var alltid lite före min tid.

Under de tjugotre år som jag bodde i Alingsås och tog tåget ner till Göteborg varje dag för att jobba så lyssnade jag ständigt på musik. Jag har aldrig varit en lika konsekvent och frekvent musiklyssnare som under detta tågpendlande. Först hade jag en freestyle, sedan en Discman och slutligen en Mp3-spelare, jag gick igenom hela teknikutvecklingen på ett knappt kvartssekel. Och på så sätt fick jag jag under sammanlagt en timmes tågresan den dagliga dosen av min favoritmusik. Eftersom min konsumtion var så omfattande behövde jag ständigt något nytt så jag var alltid på jakt efter nya artister och musikinfluenser. Jag var som en musikjunkie som jämt behövde mer.

Jag hade några få vänner med ungefär samma musiksmak, som till exempel Jörgen och Olle. Hos dessa music-lovers kunde jag låna skivor och spela in på kassetband, men eljest var jag i samma läge som på 60-talet. Om det bara var jag som kände till och gillade någon artist blev jag återigen tvungen att köpa skivorna själv. Efter millenniumskiftet slog detta skivsamlande över till en sorts mani, om jag har börjat samla på något går det ibland till överdrift. Jag har alltid varit någon som vill slutföra det jag påbörjar men när man samlar på något är det inte en särskilt bra egenskap. Och det kan bli väldigt kostsamt.

När CD-formatet tog över gjorde jag mig av med många gamla LP. Jag sålde bland annat några tidiga Beatles, något som jag grämde mig över redan något år senare. Vissa gav jag bort och vissa blev stulna. Eller med en förskönande omskrivning blivit utlånade och aldrig återlämnade. Jag hade till exempel lånat ut ett trettiotal bra skivor till en tillfällig flickvän som bodde i Haga. Hon fick inbrott i sin rivningslägenhet av några knarkare som försvann med alla mina LP. Drygt tio år senare hittade jag faktiskt flera stycken av mina namnmärkta skivor hos en rufsig figur som sålde andrahands-skivor från en dragkärra utanför Centralstationen. Där fanns bland annat The Who's absolut första LP som jag nästan hade lust att

köpa tillbaka. Men den var tyvärr så full med djupa revor att den inte skulle ha gått att spela.

Det dröjde alltså inte länge innan jag ångrade mig, så när jag 2006 upptäckte Tradera och Ebay och det enorma utbud av gammal vinyl som fanns på dessa internetbutiker så satte jag som mål att till en början komplettera min lilla samling med de skivor som försvunnit under årens lopp. Sedan fortsatte jag av bara farten, det fanns till exempel alla de skivor som jag hade lånat och som numera bara fanns tillgängliga på mina olyssningsbara rullband. Dessutom satte jag upp vissa nya samlingsmål som till exempel att få tag på de gamla 45-varvare som jag hade njutit av kvällarna igenom på Radio Luxemburg. Who, Yardbirds, Them, jag ville ha allt. Det var som om fan for i mig och jag ville bara ha mer, kompletta samlingar och äldre och finare pressningar, you name it. Ger man sig in i denna djungel finns det egentligen ingen väg ut, det blir som en drog.

Jag lyckades hitta ALLA Kinks singlar som de gav ut på 60-talet men när jag hade betalat 2000kr för deras absolut första och otroligt svårfångade skiva så fick det vara nog. Där gick gränsen. Jag började helt enkelt bli torsk på Tradera så över en natt slutade jag helt att köpa skivor. Men jag hade aldrig någonsin köpt en enda vinyl för att enbart äga den och ha den som hyllvärmare. Jag inhandlade bara musik som jag älskade och jag lyssnade massor av gånger på vartenda litet inköp. Jag är inte ensam om att ha haft dessa beroendeproblem, min själsbroder Jeffrey Lewis var också torsk på LP-skivor.

Våren 2013 hade jag långt över tvåtusen skivor och det blev faktiskt hela tiden svårare att hitta något som verkligen intresserade mig. Om man tänkte efter. Så jag beslöt alltså att sluta samla, på stort. Istället slog jag mig på ett nytt projekt. Det att lyssna igenom alla mina skivor ännu en gång. Jag hade redan upprättat ett komplett register och för att nu kunna hålla reda på vilka skivor jag redan hade lyssnat på så införde jag en kolumn med en betygsättning enligt den svenska 1-5-skalan. Det tog mig elva månader av intensivt lyssnande för att gå igenom hela samlingen. Ingen kunde mera anklaga mig för att ha köpt skivor bara för att ha på hyllan. Det fanns inte mycket av den nutida musiken som tilltalade mig så sedan dess har jag bara köpt en handfull med nytvåna skivor.

Som musiklyssnare har jag gått igenom hela den tekniska utveckling som vi varit med om de senaste hundra åren. När jag var riktigt liten hade vi faktiskt en utfällbar vevgrammofon där vi spelade farsans gamla 78-varvare. Jag har faktiskt kvar några av hans skivor, lite jazz, lite Taube och några tidiga Povel Ramel. Men när jag efter föräldrarnas fränfalle städade ut mitt barndomshem så tog jag med de flesta skivorna till en samlare som hade en liten butik på Södra Vägen. Jag har för mig att jag fick 450kr.

För några år sedan hittade jag en liten bärbar grammofon med ett skapligt ljud där det man kunde spela upp alla hastigheter, 33rpm för LP, 45rpm för singlar och 78rpm för farsans gamla skivor. Denna lilla apparat är till och med utrustad med en mp3-omvandlare som gör att man kan digitalisera alla gamla vinylskivor. Det är en makalös manick där man inte bara kan lyssna på skivor inspelade i början av 1900-talet utan även föra över musiken till datorn eller ett USB-minne. Här samsas verkligen dåtid och nutid på ett ganska trevligt sätt. Det är som om vi gått varvet runt, ny och gammal teknik på samma gång.

Jag har redan berättat om den fina radiogrammofonen som vi också hade hemma när jag var liten. När den stod i vardagsrummet var det inte så ofta jag kunde använda den, jag störde helt enkelt för mycket. Men jag tror att jag var femton när jag lyckades övertala föräldrarna att köpa en riktig stereoanläggning, och då hamnade den gamla Philips-apparaten på mitt rum. Och eftersom den nu var ihopkopplad med rullbandaren kunde jag spela både skivor och band så ofta och (nästan) så högt som jag ville. Och på nätterna låg jag under täcket med min lilla transistor. De bästa låtarna på Radio Luxemburg spelades alltid sent på kvällen långt efter läggsdags.

När jag flyttade hemifrån hade jag inte råd med någon fin apparatur, men jag hade i alla fall en Sony rull-bandspelare kopplad till min ministereo. Det var på den jag som jag redan i föräldrahemmet hade börjat att spela in mina första egna kompositioner. Det stora lyftet till HiFi-himlen kom 1982 när jag spelade in min första skiva. Min producent rekommenderade att jag köpte en förstärkare som hette Nad 3020, två små kompakta Rogers-högtalare och som grammofon ett Thorens-verk extrautrustad med en Goldring-pickup. Förmodligen ett av de bästa köpen jag någonsin gjort i mitt liv. Allting fungerar (nästan) lika bra idag som det gjorde 1982. Det är det som kallas kvalité. Enda smolken i örongången är att jag blev mer eller mindre bestulen på min Thorens-spelare av en trevlig men väldigt ohederlig reparatör som lurade skjortan av mig. Men det är en annan historia som jag helst vill glömma.

Det faktum att jag har lyssnat på så otroligt mycket olika musik i mitt långa liv beror förstås på min stora musikaliska nyfikenhet. Plus att jag alltid har försökt att finna olika inspirationskällor till mitt eget musikskapande. Jag har ständigt hållit mina öron och ögon öppna, många favoritmusiker har jag upptäckt tack vare att vissa musikjournalister har gett mig nya tips. Jag är uppvuxen med 60-talets popmusik men kom tidigt i kontakt med bluesen, jazzen och folkmusiken. Jag försökte alltid gå nya vägar och hitta till musik som låg bortom det som just då var det allmänt vedertagna.

De flesta av de popband jag hade idoliserat på 60-talet överlevde aldrig det nya decenniet. Redan då var jag tvungen att hitta något nytt att lyssna till. Beatles, Yardbirds, Zombies, Animals, Hollies och Small Faces fanns inte längre. Inte heller Ola & Janglers eller Tages. Sådana som Dylan och Mayall fortsatte visserligen men deras storhetstid hade trots allt varit på 60-talet. Egentligen var det bara Stones, Kinks och Who som höll ångan uppe ett tag till. Visst kom det många nya som genast blev så stora att jag inte precis behövde leta. Jethro Tull, Chicago, Neil Young, Yes, Bowie, Springsteen för att nämna de mest självklara.

Men det jag tyckte var roligast var att försöka vaska fram de okända guldkornen, de som gemene man ännu inte fått upp ögonen för. Otaliga är de artister som jag hittade till långt innan någon visste vem de var. I denna skara finns flera som några år senare blev väldigt berömda, som Tom Waits, John Hiatt, Elvis Costello, Joe Jackson, Graham Parker, J.J. Cale, Tom Petty och Jackson Browne. Det var inte enbart av snobbism som jag sökte och fann dessa artister före de flesta andra, det var helt enkelt min nyfikenhet och min önskan att upptäcka ny musik. Jag behövde alltid något nytt att lyssna på.

Sedan kom punken men då blev jag nästan besviken. Det var ingen ny musik för mig, jag hade redan hört detta förut eftersom nästan allt jag skrev för vårt progg-band var rena rama punklåtar. Men Clash var förstås flera hundra strån vassare. Från och med 80-talet fortsatte jag mitt grävande men musikutbudet blev så gigantiskt att det blev allt svårare att hitta fram till det som jag verkligen tyckte var bra. Det finns likväl ett otal underbara artister och låtskrivare som jag kom i kontakt med väldigt tidigt. Jag köpte ofta deras allra första skivor och har sedan följt deras lite undanskymda karriärer.

Här kommer ytterligare några listor med namn på mina favoriter. Bland rockartisterna Lee Clayton, Marshall Crenshaw, Peter Case, John Wesley Harding, Warren Zevon, Willie Nile, Robyn Hitchcock, Maria McKee, Kirsty McColl, Chuck Prophet och Jeffrey Lewis. På country-sidan har vi Steve Earle, Tom Russel, Billie Joe Shavers, Jerry Jeff Walker, Lyle Lovett, Dwight Yoakam plus en hel kavalkad med fantastiska tjejer som jag redan har räknat upp. Sen finns det också en mängd betydligt mer kända artister och grupper som jag också har lyssnat på väldigt flitigt. Men den listan skulle bli alldeles för lång. Jag skall bara ge några exempel för att visa vilken kategori jag talar om, Kate Bush, Pretenders, Joy Division, Black Sorrows och Waterboys. Typ.

Vad det gäller pop och rock har jag en väldigt bredd, jag har lyssnat på nästan all sorts populärmusik. Men min smak är ändå väldigt smal, det jag föredrar är de små och okända artisterna som befinner sig långt ifrån det som kallas mainstream. Det som utkristalliserar sig i mitt musikbibliotek är den typiskt amerikanska blandningen av folk, blues och country. Med lite inslag av jazz. Till och med den mest engelska av alla engelska låtskrivare Ray Davies har gett ut två skivor som han kallar för Americana (1&2). Där han med egna sånger (förstås) redovisar varifrån han fått sin inspiration.

Bland svensk musik har jag förstås lyssnat mycket på Taube och Cornelis. Men mina två största förebilder är den kufiske Kjell Höglund och den egensinniga Anders F Rönnblom. För övrigt finns det inte så många andra. Vad det gäller visor kommer min viktigaste inspirationskälla inte från Sverige utan från Danmark, Bodil "Trille" Nielsen. De största och viktigaste svenska artisterna för mig har varit Jan Johansson och Esbjörn Svensson. Men då snackar vi jazz och inga visor.

Jag har inte lyssnat så mycket på klassiskt, förutom Bach och klassisk gitarrmusik. Men däremot har jag konsumerat stora mängder av olika sorters folkmusik, sexton ton med gammal blues av Charlie Patton och Robert Johnson, bluegrass, cajun, Hank Williams, Charlie Parker, John Coltrane, you name it. Så det är inte konstigt att jag också till slut hamnade i den smältdigel som kallas Americana. Där man buntar ihop delar av alla dessa musikstilar till något som känns både nytt och traditionellt. That's it.

När jag idag sätter på någon musik där hemma är det allt som oftast i ett speciellt syfte, nämligen att få inspiration till de låtar jag själv skriver. Detta beteende kan tyckas själviskt och dessutom tyda på en viss yrkesskada. Som om jag inte längre kan lyssna på musik utan att ha någon baktanke. Så illa är det inte, jag älskar att kunna hitta ny musik som tilltalar mig rent personligt. Om jag dessutom kan få vissa nya idéer är det bara en ren bonus. Jag är fortfarande nyfiken och alltid på jakt efter något nytt men det blir tyvärr allt svårare. Det är bara en eller högst två gånger per år som jag hittar någon ny artist som verkligen tilltalar mig.

Det behöver inte alltid vara helt nyskriven musik som jag upptäcker. Det kan också vara något som jag missat på vägen men plötsligt får upp ögonen för på gamla dar. Ett sånt exempel är Lou Reed. När jag av en slump fick för mig att lyssna på hans senare produktion, från 90-talet och framåt, blev jag förvånad över hur mycket vi hade gemensamt som låtskrivare. Det gav mig ett litet lyft av att "återuppfinna" Lou Reed. Alla vet förstås vem han är, tillsammans med Andy Warhol bildade han på 60-talet kultbandet Velvet Underground. Sedan skrev han "Walk on the wild side". Men efter detta hade åtminstone jag tappat denna legend fullständigt ur sikte, jag hade ingen aning om vad han hade gjort på senare år.

Det började med att jag letade efter nya böcker på en stor secondhandbutik i Lausanne och hittade hans biografi. Jag blev till en början helt spyrfärdig när jag fick reda på vilken stor skithög denne Reed hade

varit i början av sin karriär. Då han i femton års tid varit ständigt hög på amfetamin eller fullkomligt berusad. Man kan inte tänka sig en värre person, han var fruktansvärt elak och försökte medvetet göra andra människor så illa som möjligt. Något som han var väldigt bra på.

När han på åttiotalet till slut var helt ren blev han inte mycket lättare att umgås med. Han var så fullständigt kompromisslös och egensinnig att folk helt enkelt var livrädda för honom. Men det var i hans mani att alltid gå sin egen väg som jag kunde ana något som påminde om mig själv. Och när jag började titta på hans musik och hur han hade gått tillväga i sitt skrivande såg jag hur det liknade det som jag alltid hade gjort. Precis som jag hade han ingen originell sångröst, och ett ganska rudimentärt gitarrspel utan finlir eller ekvilibrism. Men hans långa enformiga och nästan hypnotiska melodier där hans precisa fraserings fick orden exakt rätt placerade i förhållande till melodislingan, det var precis som jag.

Nästan varje gång som jag läser om gamla legender så letar jag efter beröringspunkter med mig själv, fast då tänker jag oftast på det sättet vilket vi har skapat vår musik. Men jag tröttnar inte på att utforska ny och gammal musik, det finns alltid något att upptäcka om man har ett öppet sinne. Det finns så många underbara låtskrivare som jag ser upp till, men de måste vara bra. När jag träffar på någon som jag inte tycker skriver lika bra låtar som jag lämnar jag det därhän. På så sätt är jag lite som Mason Ruffner.

Mason är en av de bästa gitarrister jag någonsin har hört, han spelade på Tjörns värdshus av alla ställen och efter spelningen snackade vi lite på en brygga. Om hur vi skriver och hur vi spelar. Jag försökte förklara att jag var ganska värdelös på gitarr men han stod på sig och sa att om jag någonsin ens trodde att jag var lika bra som honom så skulle han slänga mig i sjön. Det är ungefär på det viset som många artister tyvärr fungerar. Som tur är har jag levat ett helt vanligt litet liv, så långt som möjligt från rockstjärnornas glamorösa excesser.

Nu på gamla dar har det dessutom blivit nästan omöjligt att kunna få se några av mina tidiga favoriter på scen av den enkla anledning att nästan alla är döda. De band som fortfarande turnerar innehåller oftast bara en eller två originalmedlemmar, och ibland inga alls. För några år sen hade jag den stora turen att få se The Dubliners i Bern bara någon månad innan deras fantastiska banjospelare Barney McKenna trillade av pinn. Och när Barney var borta ville den enda kvarvarande originalmedlemmen John Sheahan inte fortsätta utan gick i välförtjänt pension.

En av de bästa konserter jag någonsin bevittnat var när John Prine spelade på Göteborgs Konserthus för några år sen, sedan blev han sorgligt nog en av de första som strök med i Covid-pandemin. Året därpå hade jag tänkt återse Procul Harum femtiosex år efter den första gången i Göteborg 1966. De skulle spela i Zürich och Genève men medan jag avvaktade med att köpa biljett för att hålla koll på vilka Covid-restriktioner som gällde så dog den sista originalmedlemmen Gary Brooker i cancer. Det var han som sjöng, spelade orgel och skrev de flesta låtarna så utan honom så fanns helt enkelt inte Procul Harum längre. Ännu en dag "when the music died".

Musiken blev aldrig det levebröd jag ibland hade hoppats på när jag var ung. Men jag har aldrig kunnat leva utan musiken, den har blivit som mitt dagliga bröd. Som tur är har jag alltid haft något annat jobb så jag har haft råd med denna för mig så livsnödvändiga kulturprodukt. Även om jag som pensionär har betydligt mindre pengar att röra mig med så fortsätter jag att köpa skivor då och då och snart går det nog att åka iväg och se på någon konsert igen. Jag fortsätter att lyssna, att komponera och att spela min envetna vispunkt. Och trots all rap och annan smörja är den riktiga musiken ännu inte riktigt död och dess fortlevnad beror mycket på oss anakronistiska nördar som fortsätter att spela rock'n'roll. Mer om detta i nästa kapitel.

Kapitel 3. Sångspår genom musiken (sida B - Producenten)

Jag var fjorton när jag plockade ner farsans akustiska gitarr från vinden, han hade fått den i studentpresent men aldrig lärt sig spela. Sedan satt jag med ett uråldrigt häfte från fyrtio-talet med olika lut-ackord och försökte klura ut var jag skulle sätta fingrarna för att det inte skulle låta fullständigt falskt. För att komma på hur de låtar jag hörde på radion skulle spelas så köpte jag några nothäften i Waideles musikaffär inne på Arkaden. När kända grupper gav ut en ny skiva så släppte man ofta ett nothäfte som även innehöll gitarrackorden till respektive låt. Ibland fanns där också en liten ruta med prickar på strängarna som visade hur ackorden skulle spelas. Det var inte alltid detta stämde med hur gruppen spelade på skivan men det blev i alla fall på detta hemmagjorda sätt som jag lärde mig spela. Jag kunde sitta i timtal på mitt rum och dragga igenom låtarna i dessa häften.

Om du vill bli en bra gitarrist är det Andy Warhols regler om hårt arbete som gäller. Att väldigt långvarig övning till slut ger en viss färdighet. Men det var inget för mig. Jag hade inte tid att sitta och öva skalor och licks 5-6 timmar om dan, dylika träningspass tilltalade mig inte alls. Jag är väldigt envis men att plåga mig själv timme efter timme med ett enformigt uppreparande fanns inte på min dagordning. Alltså blev jag aldrig någon riktig gitarrist. Men man kan spela gitarr på olika sätt. Jag skulle aldrig bli någon fingerpicking-fantom som så många amerikanska countrymusiker och jag skulle aldrig bli någon solo-specialist som Clapton eller Alvin Lee. Jag har alltid varit en gitarrens grovjobbare som bankar ackord och försöker att hålla takten.

Så det enda jag gjorde var att hamra ut de rudimentära ackord som jag hade lärt mig i mina nothäften med Beatles- och Stoneslåtar. Men det lät ju aldrig som på skivorna så jag började experimentera med att spela olika bastoner och samtidigt lägga till eller ta ifrån vissa toner på de tunna strängarna. Till slut spelade jag nästan aldrig några rena ackord utan bara diverse varianter som kallades 7:or, 9:or, Dim- eller Sus-ackord. Men på den tiden visste jag ingenting om denna musikteori, mina variationer var rent instinktiva. Jag var fullständigt självlärd, ingen spelade som jag. Men på mitt eget vis kunde jag hjälpligt imitera en basgång och en soloslinga samtidigt som jag lät mitt envetna plektrumet markera trummornas tjacka-bom. Jag slog på alla strängarna på en gång men fick ändå fram en mängd olika nyanser i mitt spel som tillsammans skulle ge en förnimmelse av de instrument som normalt ingick i ett popband.

Det fina, men även det mest problematiska med kråksången, var att jag spelade allting, precis hela tiden. När jag senare försökte spela med riktiga musiker klagade de på att de inte fick någon plats eftersom jag redan gjorde det som de själva hade tänkt spela. Men jag hade fått en egen stil och när man fastnat i en viss teknik är den svår att ändra. Hela denna långgrandiga berättelse bara för att förklara varför jag ganska tidigt kom fram till att det var bättre att jag skrev sånger istället för att försöka framföra mina alster. Låtmakare förbliv vid din läst. Trots denna insikt har jag ändå under kortare perioder spelat i olika grupperingar. Jag började denna sporadiska och kontroversfyllda karriär på vinden ovanför grannens garage.

Vi kallade oss för The Strawberries och det enda riktiga instrumentet vi hade var ett amputerat trumset. Tyvärr kunde inte ägaren spela på det så han fick titta på medan någon av oss fyra akustiska komp-gitarrister tog över trumpinnarna. Jag hade en gammal mikrofon från farsans bandspelare inslängd i resonanshålet och en annan sångmikrofon som i brist på stativ hängde fritt i luften från en bjälke uppe i vindstaket. Båda var kopplade till en gammal radio som jag använde som förstärkare. Det lät för jävligt, men det lät. Vi spelade Long Tall Sally, Twist and Shout och Route 66. Det var ungefär hela vår repertoar.

När jag gick i åttan på Glöstorps högstadium blev jag kompis med Ingemar "Spingo" Nilsson som spelade piano och absolut ville starta ett band. Han gick en kvällskurs i ämnet "Hur man startar ett popband" men det saknades en basist. Studieförbundet hade olika instrument till utlåning som man dessutom kunde köpa loss för ett subventionerat pris när kursen var slut. Jag hade inte ett öre utan bönade och bad, dock inför helt döva föräldraöron. Att ge mig pengar för att kunna köpa en bas kom inte på fråga. Enligt farsan som var socialassistent ledde popmusik alltid till knarkmissbruk. Så jag blev aldrig hög.

Men det värsta var Anita från Torslanda. Denna mörka skönhet var min stora kärlek men det var jag förstas för blyg för att berätta. När Spingos band spelade på en skoldans i bamba var det en lång ligist som jobbade på bilverkstad som spelade bas, och under hela spelningen stod Anita som klistrad nedanför hans högtalare med tindrande ögon. Jag hatade mina föräldrar, inte nog med att min karriär hade gått i spillror innan den ens hade börjat, dessutom hade de sett till att jag hade förlorat min drömda flickvän. Innan hon ens blivit min flickvän. Jag var förtvivlad, så många spruckna drömmar.

Så jag satt kvar i mitt pojkrum och gjorde sound-on-sound inspelningar på familjens bandspelare som jag mer eller mindre hade lagt beslag på. Även Brian Wilson i Beach Boys började när han var tretton år med att göra overdubs på sin farsas bandare där han lät hela familjen sjunga olika stämmor. Men det visste jag inte då. Idag erkänner de flesta stora idoler att de faktiskt började sin musikaliska bana på exakt

samma sätt. Med sound-on-sound kunde man lägga på hur många lager som helst, tre gitarrer som spelade bas, komp och solo, något rytminstrument, piano, munspel, och till sist ett sångpålägg. Och fick det nästan att låta som ett helt popband. Denna teknik med hemmagjorda demoinspelningar kom jag att använda i trettio år. Även 1994 när jag spelade in min CD dök jag ibland upp i vindsstudion med halvfärdiga skisser inspelade enligt metoden sound-on-sound.

Tack vare en arbetskamrat på Volvo träffade jag i början av 1975 några killar som spelade rock. Jag berättade att jag skrivit en massa låtar så de tyckte att vi borde testa att spela ihop. På så sätt kom jag med i mitt första band. Det var Johan på gitarr, Glenn på bas och Reine på trummor och de tränade varje lördag på Folkets Hus i Fräntorp. Alltså gick jag dit en januarimorgon med min gitarr. Vi försökte repa in mina låtar men det var inte så lätt att hitta en gemensam musikalisk plattform.

Johan och kompani var några år yngre och ibland kändes det som om det skilde en hel generation mellan oss. Hittills hade de bara spelat svinlånga instrumentala halvimpromiserade dräpor som ingen annan än de själva orkade lyssna på. Nu skulle vi spela korta rockiga slagdängor med ganska politiska texter. Det var självklart att det skar sig ibland. De gillade Pink Floyd och King Crimson och jag gillade Kinks och Slade. Men eftersom ingen av de andra skrev några låtar blev det trots allt min musik vi skulle komma att spela även om jag överlät de flesta arrangemangen åt bandet. Jag hade en liten mikrofon fäst i hålet på min akustiska Fender som jag hade köpt i London, för övrigt sjöng jag för full hals.

Vi tränade oavbrutet med bandet som jag hade döpt till det politiskt korrekta namnet Banderollen. Vi började också få diverse spelningar, mestadels i ungkommunisternas regi. Vi var det ständiga förbandet på deras musikaftnar, huvudattraktionerna var Motvind eller Röda Ropet. Och jag hade skrivit några ganska bra och tunga rocklåtar som till och med mina flummiga medmusikanter uppskattade att spela. Det var hösten 1976 och Sex Pistols skulle snart ge ut "Anarchy in UK". Det vi gjorde var ju egentligen ren och skär punk. Vi spelade för fort, det var ganska falskt, det var politiskt och ingen av oss var någon riktig musiker. Vi spelade helt enkelt hellre än bra.

Om jag hade kunnat förutse vad som var på väg att hända så hade vi blivit hyperkända. Vi skulle ha varit landets första punkband och blivit omskrivna i varenda tidning, Ebba Grön var inte ens påtänkta. Och även om jag inte längre var någon tonåring så var jag i alla fall yngre än Joe Strummer i the Clash. Den stora grejen denna höst var en inspelning som vi fick lov att göra i Radiohuset på Delsjövägen. Musikjournalisten Mia Gerdin hade ett program som kallades "Utspel" där hon presenterade olika mer eller mindre okända band. Vi skulle få ett eget halvtimmesprogram på radion. Och jag skulle snart få pengar från Stim.

Vi hade sedan länge lämnat Fräntorps Folkets hus och hade nu en nyinredd replokal nere i fryshuset bakom fiskhamnen. Det var egentligen ett gammalt fuktigt frysrum där vi rivit ut alla gamla rör och tapetserat med äggkartonger. Men det luktade fortfarande mögel. Nu körde vi alla våra grejer i Johans rymliga Volvo Duett ut till Radiohuset i Delsjön och spelade in sju låtar i rask takt. Vi fick inte vara med på mixningen och efteråt märkte jag att de i stort sett plockat bort min gitarr som de tyckte var lite ostämd. Två månader senare sändes programmet som jag fortfarande har inspelat på rullband. Och vi fick till och med lite beundrapost som radion eftersände till mig. De flesta skrev faktiskt att de tyckte att texterna var bäst.

Men bandet fungerade inte särskilt bra. Pecka som varit med ett tag på piano slutade och flyttade söderut och trots att vi varit på radio fick vi allt färre spelningar. Johan och jag bråkade jämt ungefär som Kinks-bröderna Davies, vi hade inte samma efternamn men väl samma förnamn, lika illa. Han var som Dave, han hade startat bandet, var yngst, snyggast och spelade bäst gitarr. Jag var som Ray som sjöng och skrev alla låtarna och därför ville bestämma hur de skulle spelas. Idag kallas det för en "frontman". Dessutom var även jag allmänt neurotisk. Jag ville ha ett tight, tufft och rockigt sound med politiska texter medan Johan helst ville sväva iväg i ändlösa flummigt synkoperade solon. Glenn och Reine söp för det mesta, som basister och trummisar plägar göra. De behövde ju inte komma ihåg långa textsjok utantill eller hålla solofingrarna i styr. Så de höll med den som gapade högst. Och Johan var fortfarande sur för att jag hade legat med hans flickvän.

Till slut beslöt vi oss för att gå skilda vägar. Efter en lång och varaktig söndring angående vilken slags musik vi skulle spela. Jag föreslog att den enda möjligheten att kanske bli kända och komma någonstans var att börja kalla oss för ett punkband. Då skulle vi verkligen få publicitet. Och det som vi spelade var ju trots allt ren och skär punkrock.

-"Du är ju för fan inte riktigt klok i huvet", var det enda jag fick höra, "knäpp har du alltid varit men det här tar jävlar i mig priset. Vill du spela punk får du spela med nån annan!'" Det var slutet på den sagan och den sista spiken i min kista med drömmar om att kanske bli känd.

Några år senare sammanförde min kompis Peter mig med Christer Löfving som också hade ett band men inga låtar. Vi bestämde oss för börja spela ihop. Hans band tränade i ett högt gammalt rivningshus

som låg helt allena nere vid motorvägen i Gårda. Runt omkring fanns bara ödetomter där alla husen redan var demolerade, det var lite Berlin-stämning. I huset fanns en rockklubb som hette Rockers och förutom vårt band så tränade nästan hela Garageligan där. Detta inkluderade bland annat Cortex och Liket lever och ett ganska okänt tjejpunkband som hette Tänts. De brukade träna före oss och vi tyckte det lät fruktansvärt. Året därpå skulle jag råka gifta mig med basisten som alltid fick låna Freddie W's instrument.

Christer gick på Chalmers, precis som alla hans bandkompisar. På påskafton hade de hyrt Rockers för en stor fest och då skulle vi ha vår första spelning. Vi kallade oss "PANG" som lät lite lagom punk/new-wave och jag hade på mig en urblekt röd t-shirt som jag hade haft på godsvagnsverkstan när jag jobbade under vagnarna med en skärbrännare, den hade tusen små brännhål överallt. Jag lekte lite Johnny Rotten och svor åt publiken. Spelningen gick till historien som antagligen den mest taffliga jag någonsin genomfört. Vi hade bara repat tre gånger och i sista minuten fick vi dessutom sätta in en vikarie på trummor som inte ens hade hört låtarna. Christer som spelade bas stod en meter från trummisen och skrek åt honom vad han skulle göra. Tyvärr finns hela skiten inspelad på band av pedanten Christer som alltid ville ha allting dokumenterat.

Veckan därpå fick jag ett fantastiskt besked, jag skulle få spela in en skiva. Stefan Lindström hade bland annat läst akustik på Chalmers och jobbade nu extra som kyrkvaktmästare samtidigt som han drev ett litet skivbolag som hette Spegling. Jag hade kommit i kontakt med honom genom några kompisar på Musikhögskolan. Dessa fantastiska musiker skulle komma att hjälpa mig med skivan. Stefan hade tidigare mest spelat in klassisk musik och körer men ville nu testa med lite mer populära originallåtar i singer/songwriter-tappning. Men allt skulle vara fullständigt akustiskt. Jag gick genast och köpte mig en ny gitarr av märket Norman som var handgjord i lönnträ av en kanadensisk lutmakare. En gitarr som jag fortfarande spelar på.

Stefan använde sig av en gammal BBC-teknik med liveinspelning från en enda mikrofon direkt ner på en Revox rullbandspelare. Han hade alltså ingen studio så först måste vi hitta en lokal. Vi åkte runt och provade ljudet i stans alla kyrkor men fastnade till sist för en sidolokal förbunden med kyrkorummet uppe i Guldhedskyrkan. Vilket lämpligt nog var den kyrka där Stefan hade sin huvudsakliga arbetsplats. I detta rum som normalt användes för kör-repetitioner placerade han nu sin stora mikrofon. Sedan fick alla musikerna stå på olika avstånd och i olika riktningar runt mikron. Själva ljudbilden ställdes alltså in rent geografiskt, eller snarare rumsmässigt. För att vi skulle kunna ta paus och sedan komma ihåg exakt var vi stod hade vi olidfärgade tejpbitar klistrade på stengolvet.

Det svåraste var att få alla frivilliga musiker att verkligen komma och i de fall då de faktiskt dök upp var det inte alltid lätt att få dem prestera på ett givet klockslag. Det rörde sig ju om liveinspelningar och inget kunde redigeras efteråt. Spelade man fel var det bara att börja om från början. Vissa dagar stämde ingenting och vi fick inte en enda låt inspelad, det blev bara en massa misslyckade omtagningar. Medan vi vid någon enstaka session faktiskt lyckades sätta tre sånger vid samma tillfälle. Då jublade vi.

Inspelningarna som hade fungerat så bra gick helt plötsligt i stå. Nästan alla fick så mycket annat att göra och det blev omöjligt att få ihop berörda parter till våra gemensamma sittningar. Eftersom jag själv också hade en del på gång så lade vi skivprojektet på hyllan för ett tag. Vi skulle komma att slutföra inspelningarna under en intensiv septembervecka 1982 då vi i rask takt satte de fyra sista låtarna. Stefan övertalade mig att köpa en riktigt fin stereoanläggning som jag fortfarande har kvar. När skivan äntligen var klar behövdes det det bästa som gick att uppbringa i stereoväg för att verkligen kunna avnjuta alla de akustiska ljudfinesser som en ultraprofessionell BBC-inspirerad direktinspelning kunde förmedla.

Resten av hösten gick åt till en massa administrativt skivarbete, det skulle plåtas omslagsfoton, göras layout, skrivas kontrakt, Stim-anmälas, göras texthäfte, lyssnas och godkänna provpressningarna. Som tur var behövde vi ju ingen mixning eftersom allting var direktinspelat och det som satt på bandet var det som skulle ges ut. På gott och ont. Provskivan var klar i början på oktober och under tiden den gick till pressning så hyrde jag in mig på ett litet tryckeri och tillverkade själv mitt texthäfte. Allt som allt betalade jag 11.400:- för femhundra exemplar och i slutet av november var det hela klart. Jag var helt utpumpad men skulle ändå försöka vara entusiastisk och börja sälja min skiva.

Det var nästan obehagligt att skivan faktiskt var färdig för nu återstod bara den tråkiga biten då alla förväntade sig att den skulle säljas och jag skulle bli känd. Vilket naturligtvis inte skedde av sig själv, det var upp till mig att ordna detta. Också. Och jag var inte helt övertygad om nödvändigheten och nyttan av att truga och pracka på kreti och pleti min produkt. Jag hade ju egentligen bara gjort skivan för mig själv, inte för några andra. Det var mina egna sånger. Gjorda på mitt sätt. Och hur skulle min imaginära publik någonsin kunna förstå hur jag hade känt när jag skrev och spelade in dem. Mina låtar hade plötsligt blivit allmän egendom och jag var inte helt tillfreds. Jag var orolig för hur de skulle klara sig utan mig. Som en förälder när ens barn flyttar hemifrån. Det var trots allt bara jag som förstod.

Alltså började nu en intensiv försäljningsperiod där jag åkte runt och tog kontakt med alla som jag någon gång hade känt och försökte förmå dem till att köpa skivan. Jag var i Luleå, i Stockholm, ute i Kärra, på mina olika arbetsplatser plus naturligtvis runt i varenda stadsdel i Göteborg där jag visste att det bodde någon kompis. Jag var en riktig kolportör men kände mig mest förlägen och tyckte det var genant att utnyttja gamla vänskaper på detta vis

Det kändes ibland som om folk köpte skivan av medlidande eller för att vara till lags. Det var inte så jag ville ha det. Det var genant. Men självklart hade jag inte heller velat att något stort skivbolag drog på med någon annonskampanj. Reklam är ju bara ett enda stort lurendrejeri som jag inte ville ta del av. Jag ville dela med mig av ljuset men absolut inte slå blå dunster i ögonen på folk.

Trots min tveghägsenhet lyckades jag i alla fall sälja hundrafemtio skivor i rask takt vilket var ett rätt bra resultat. Och Hestra-låten hade spelats någon enstaka gång på radion så ett halvår senare skulle det dimpa ner några kronor från Stim. Men efter ett tag orkade jag inte hålla lågan brinnande och när alla kompisar redan hade köpt skivan blev det genast svårare. Jag hade inte lust att gå runt och knacka dörr och de enda skivor jag sedan fick sålt krängde jag på några solospelningar jag gjorde på småklubbar lite här och där. Men dröm om min förvåning, på senare tid har vinylintresserade ungdomar fått upp ögonen för min gamla platta. Helt utan någon reklam. Idag är skivan slutsåld och finns inte längre att få tag på. Man får aldrig ge upp.

Tio år senare blev jag kompis med en granne i Alingsås. Han hette Christer Johansson och var lite av vad det man idag så vackert kallar en entreprenör. Han hade just slutat en anställning i tullen på Landvetter och hade samtidigt tagit över en fotobutik inne i Alingsås. Samtidigt var han också musiker och hade börjat inreda en liten inspelnings-studio på vinden. Han lyssnade på mina låtar, bland annat en nyskriven låt om Alingsås som han tyckte lät intressant. Så vi beslöt att dra igång våra tafatta försök uppe på hans vind.

Eftersom Christer och hans tålmodiga fru också hade två söner i samma ålder som mina och förstås var fullbokade av jobb och andra aktiviteter så började nu ett ännu värre pusslande som skulle komma att pågå i flera år. Det var ett under att vi mitt i denna röra lyckades få lite tid över till våra inspelningar. Någon enstaka gång kunde vi koordinera vår familjelogistik och faktiskt få till en liten sittning i studion. De speltillfällen vi då och då lyckades pressa in i våra späckade tidsscheman blev till helig tid.

Året var 1992 och Christer var tekniskt sett väldigt före sin tid, han spelade in direkt på datorns hårddisk med ett program som heter Cubase. Och med hjälp av diverse samplinger var det inga problem med att lägga grunderna. Jag började med att spela in en slarvgitarr mot ett klickljud och sedan fyllde vi på med trummor och bas från hans bibliotek av samplade instrumentljud. Efter att jag hade spelat in piano- och orgelpålägg hade vi nästan alla låtar klara. Det återstod "bara" att spela in det analoga, det vill säga de riktiga gitarrerna och sången plus allt annat finsnickeri som blås och kör. Jag hade börjat träna lite med Gunnel Samuelsson från Kurt Olssons Damorkester som skulle hjälpa mig med diverse saxofon- och flöjt-pålägg.

Efter långt om länge kom Gunnel upp en heldag till Alingsås och spelade in en massa fina saxofoner och flöjter. Både diverse solon och andra rent arrangerade pålägg. Jag hade även kontaktat Christine Hellqvist som bodde i Alingsås och är en väldigt duktig sångerska och kompositör. Hon hade redan hjälpt Lundell med körsången på hans skiva Evangeline och till slut fick även hon tid att komma och jobba en hel dag med sina underbara sångpålägg. Under tiden satt vi dag ut och dag in på Christers varma vind och gjorde klart min egen sång. Något som var det som tog längst tid att få i acceptabelt skick.

Jag hade fått en idé vad det gällde skivomslaget. Jag tänkte trycka en bok som jag hade skrivit om Kalabrien och i den ville jag gärna ha med en massa färgbilder. Men det var alldeles för dyrt för mig. Däremot var det ett fast pris på skivvinlägget och baksidan på CD'n oavsett om jag tryckte fyrfärgsbilder eller brödtext. Alltså tänkte jag använda hela skivkonvolutet till att enbart trycka de bilder jag egentligen ville ha med i boken. Samtidigt lyfte jag ut alla låttexter plus all övrig skivinformation och skrev in det som ett extrakapitel i slutet av boken. Detta innebar att jag var tvungen att sälja boken och skivan som ett paket men jag tyckte ändå att de på något sätt hörde ihop och att de kompletterade varandra på ett bra sätt. De hade en gemensam röd tråd och ett genomgående tema.

Jag åkte runt och tog kort på alla som varit med på skivan och till slut var vi även klara med slutmixningen. Jag tillbringade massor av tid vid datorn för att redigera omslaget och göra den slutliga sättningen av boken i Pagemaker. Jag satt även en hel dag i CD-fabriken på Hisingen och var med och mastrade våran slutliga mix. Sedan fanns det ingen återvändo men jag var glad över att ha varit fullständigt delaktig in i det bittra slutet. Jag lämnade in disketter med den färdiga layouten till det stora boktryckeriet i Alingsås plus ytterligare några till en litet tryckeri mitt ute i skogen åt Ulricehamns-hållet som hade specialiserat sig på CD-inlägg. Sedan åkte jag på en välbehövlig semester. Efter tre års jobb behövde jag vila och tänka på annat.

När jag kom hem från min vecka i Scilla var både boken och skivan klara och det var meningen att jag skulle börja en ny enmans-show i försäljningsbranschen. Jag kände mig inte i form. Christer hade just blivit ansvarig för Alingsås lokal-TV och sände ett stort reportage om mig plus en liten live-spelning på hans redaktion. Men kanalen var så ny att nästan ingen hade lyckats få in den på sina apparater. Under hösten 1995 gjorde jag diverse spelningar på några mindre musikklubbar i Göteborg och sålde visserligen en hel del skivor men det ledde inte till så mycket mer.

Jag har alltid varit medelmåttig som musiker men som försäljare var jag inte bara dålig utan helt enkelt totalt misslyckad. Mycket beroende på de skrupler jag haft över att behöva pracka på andra människor min lilla produkt. Något som inte alltid kändes bra. Dessutom har jag alltid haft en massa principer om att jag själv måste bestämma allt och att ingen skall få tjäna pengar på det som jag har gjort. Detta har naturligtvis bara har lett till att jag själv inte heller har tjänat ett enda öre. Jag har aldrig tjänat några pengar men däremot aldrig heller förlorat min löjlga "heder", som måste räknas till en av världens mest dyrbara.

Man kan nog säga att jag blev lite utbränd, att jag gick in i någon sorts musikalisk vägg. Jag visste att jag hade en liten publik som gärna lyssnade på mina låtar men jag orkade inte längre slåss för att ta mig ut i den stora världen med min musik. Jag slutade nästan helt att skriva låtar, däremot ägnade jag mig en del åt litteraturen. Det kändes roligare att pröva något nytt, något som jag inte hade gjort tidigare. Jag sålde inte längre några skivor och jag spelade inte offentligt. Jag hade nästan lagt ner musiken men som vanligt dök det trots allt upp någon sång ibland. Utan egen förskyllan eller ansträngning.

Om jag någon gång råkade skriva en ny låt så spelade jag den nästan alltid tillsammans med min kompis Peter. Vi brukade ha våra små sittningar. Under nästan tio års tid runt sekelskiftet var det i stort sett bara han som hörde min musik. Så det var ingen annan som visste vad jag gjorde. De gånger vi råkat plocka fram gitarrerna på någon fest kunde räknas på ena handens fingrar. Men vi spelade bara för att vi båda två tyckte det var roligt. Helt utan några baktankar eller ambitioner.

Jag köpte visserligen en hemdator ganska tidigt men det tog en väldigt massa år innan jag efter denna långa tystnad hade lärt mig hur jag kunde digitalisera min musik till distributionsbara mp3-filer. Så när jag hade köpt ett externt ljudkort och en ny kvalitetsmikrofon och fick grepp om denna nya teknik började jag jobba. Alla gamla inspelningar som jag hade på kassett- eller rullband skulle omvandlas och lagras på hårddisken och alla nyskrivna låtar spelade jag hädanefter in direkt på datorn. Och det bästa var att jag nu kunde dela med mig av all denna musik till vem som helst som hade en dator.

Det hade dykt upp flera olika musikplattformar på internet där inte bara de professionella musikskaparna utan även vi hemmfixare kunde lägga ut våra alster till allmän avlyssning. Även om jag inte hade några stora förhoppningar om att bli känd så lade jag ändå ut mina låtar på nätet. Men eftersom jag alltid är lite för sen ur startgroparna när det gäller nya trender så kom jag redan från början på efterkälken. Som med de flesta av dessa tidiga sociala medier hade även dessa musikplattformar ganska kort livslängd. Nyhetens behag varade inte särskilt länge. Det var upp som en sol och ner som en pannkaka.

Jag hade lagt ut en del av mina låtar på bland annat Myspace och NumberOne men det dröjde inte länge innan dessa fenomen hade övergivits av den stora publiken och mer eller mindre självdött. Outgrundliga äro modets växlingar, även vad det gäller internetsurfandet. När jag började publicera mina låtar på webben var det alltså Myspace som gällde, sedan försvann allt intresse för denna sajt nästan över en natt och Soundcloud tog över. Detta försök blev lite mer lyckosamt.

Det musikforum som jag har använt mig av längst tid och där jag nu har fyra olika hemsidor, med ett fyrtiotal låtar på varje, heter alltså Soundcloud. I tio års tid har jag jobbat ganska hårt med att få ut så många som möjligt av mina låtar. Och att ständigt förbättra kvaliteten på mitt utbud för att få så många lyssningar som möjligt. Jag förde bland annat statistik över hur många lyssnare jag hade på mina fyra olika hemsidor på Soundcloud. Även om det mesta av mitt skapande drevs av ett egoistiskt behov av självanalyserande så ville jag ändå, som de flesta andra kreatörer, gärna ha en sorts feedback. För att få veta att någon annan visste att jag fanns. Alltså kontrollerade jag regelbundet mina lyssningssiffror.

Men lilla jag drunknade nästan omedelbart i det enorma utbud som dessa plattformar genererar. Flera miljoner användare som var och en lägger ut hundratals verk. I början kunde jag ha över hundra lyssnare om dagen, efter några år var det i bästa fall ett tjugotal i veckan. Detta flöde plötsligt strypts till ett par lyssningar per vecka. Det hade gått troll i Soundcloud. För Soundcloud hörde också till ett av de sociala nätverk som redan haft sina femton minuter i rampljuset och som nu var på väg ut i evig glömska.

Det är så det fungerar idag. Ingen vet om nästa dag kan vara den sista. Vi måste alltid ha något nytt och den haj som inte simmar sjunker till botten och dör. Jag hoppades att det snart inte fanns nån jävel som brydde sig om Facebook heller, något som inte rörde mig i ryggen eftersom jag aldrig varit med i det laget. Heller. Den senaste flugan var förstås YouTube, det var där som allting hände och det var där man måste vara för att eventuellt kunna synas. Något som jag fattade ungefär fem år för sent.

Även om Soundcloud verkade ha gått i stå så hade jag trots allt fortfarande kvar en del lyssnare och med

deras inloggningsinfo gick det att få fram en viss sorts profil. Ålder: 14-18 år. Hemvist: Ute på Böggda. Intressen: EPA-traktorer. Idol: Eddie Meduza. Politisk åskådning: Småbruksfascism. Motorburna fjortisar på extrema vischan som kör EPA-traktor, dricker folköl och som antagligen har lyssnat en hel del på deras föräldrars gamla vinylplattor. Denna väldigt unga publik hade hittat fram till flera av mina mer trotsiga låtar om sex, alkohol och allmän upproriskhet och sedan hade de troligen lagt ut och delat ett smalt urval mina låtar på någon sorts Community.

När någon av dessa lantisglin fastnade för en låt kunde hen spela den i sin EPA-traktor 5-6 gånger om dan, flera veckor i sträck. Det var speciellt en av mina snuskigaste visor som denna nya och unga lyssnarskara hade fattat ett särskilt tycke för. Den heter "I guds stora natur" och berättar i grova ordalag om mina personliga erfarenheter av att utöva sexuella aktiviteter utomhus. Denna lilla banala truddelutt som jag skrev mest på skoj år 2019 fick ganska snart flera hundratals lyssningar. Och denna ekivoka fascination var ingen dagslända, intresset höll sig i flera år.

Tyvärr kan man inte välja sina fans, man får ta vad man får. Och det är bättre att de lyssnar på mig än på en massa rasistisk raggar-rap. Även om jag inte skulle släppa in dem ens i köket tycker jag ändå att de är ganska söta, dessa unga motorburna lantisar. Det finns värre folk. Så jag hade faktiskt en trogen publik av tonåringar som kunde ha varit mina barnbarn. De hade troligen ingen aning om vem Eddie Meduza var, och absolut inte Johnny Bode som gav ut den pornografiska LP'n "Bordellmammans visor" på 60-talet. Med den absoluta kult-låten "Runka mig med vita handskar". För att inte tala om Lasse Lucidor. Men jag kände det som om jag var ett litet led i en ganska lång och skabrös svensk vistradition.

Eftersom det fortfarande finns en möjlighet att gratis kunna lägga ut sin musik på Soundcloud försöker de precis som vilket jävla facebook som helst att sälja mina och andra nyttjares privata preferenser till storbolagens AI-styrda reklamavdelningar. Där finslipar de sedan sina knivar så de vet var de skall sätta in stöten. Eftersom Soundcloud tjänade så mycket på att spionera och sälja våra uppgifter så behövde de i sin tur vara säkra på att vi mangrant godkände att vi blev bestulna på våra "cookiesar".

Därför så terroriserades vi motsträviga användare med dagliga popup-förhör där man för femtioelfte gången måste kryssa i att man INTE ville dela sina kakor med vem det vara månne. En procedur som varje gång tog nästan en minut. Naturligtvis bryter de flesta ihop och klickar på "Godkänn" bara för att slippa bli trakasserade. Alla utom en äkta autist och kverulant. Ingen skall någonsin komma och kontrollera mig och använda mina nät-vanor till att utveckla storbolagens reklamstrategier. Detta finns inte i min värld och denna instinktiva ovilja till att bli pantad och såld gjorde mig till en riktig nätverks-paria.

Samma dag som Soundcloud (hör och häpna) äntligen gav upp och slutade skicka sina propåer om att jag skulle godkänna att de fick sälja uppgifter om mitt nätbeteende så blockerade de samtidigt nästan alla mina gamla lyssnare. Siffrorna störtök över en natt, från att ha haft mellan tjugo och trettio besök i veckan kunde det plötsligt gå en hel vecka då antalet lyssnare låg på noll. Och istället för en cookie-förfrågan varje gång jag öppnade Soundcloud så fick jag nu istället reklam för att bli betalande medlem. Något som jag naturligtvis vägrade. Eftersom jag aldrig har tjänat ett enda öre på Soundcloud skulle jag förstås aldrig i livet betala för att få lov att ge bort mina låtar gratis till vem det vara månne som ville lyssna eller ladda ner.

Jag förstod ungefär hur de hade gått till väga, det fanns förstås AI-system för att avlägsna mig och göra mig otillgänglig för de som så troget hade knappat in mina låtar i flera år. Ett var att ta bort mig från Soundclouds sökmotor. Tidigare räckte det med att skriva "johan p" så kom jag upp som ett av de första sök-alternativen. Numera kan jag knappa in ända fram till "johan petre" utan att få upp ett enda förslag. Om jag ändå envisas med att söka på "johan petre" får jag scrolla mig igenom ett trettiotal fullständigt osannolika namn som inte alls liknar mitt eget innan jag allra längst ner i listan hittar mig själv. Är inte det lustigt så säg, snacka om att bli levande begravd.

Jag visste inte om jag orkade ladda om när det nästan inte längre fanns någon som lyssnade. Trots allt fortsatte jag att släppa ut en eller annan ny låt på Soundcloud, även om jag numera hatade detta forum och jobbade allt oftare med Youtube. Fast jag hade väldigt svårt att lära mig att programmera videoklippen i denna jättemastodont där ungefär hälften av jordens befolkning redan hade publicerat något. Så självfallet var det extremt otroligt att någon på eget bevåg skulle lyckas leta sig fram till just mig.

Jag hade blivit utmobbad och förskjuten och fanns i stort sett inte längre på något musikforum. Och jag var plötsligt bestulen på ett av de få små glädjeämnen som jag fortfarande hade kvar som ensam och missförstådd pensionär. Istället för att gå upp på morgonen och kolla utetemperaturen så tittade jag på min låtstatistik, om det hade tillkommit några lyssningar under natten. Men eftersom dessa siffror nästan alltid låg på noll så kändes ingenting särskilt roligt längre. Även om jag i huvudsak producerade min musik för mig själv så önskade jag ändå ibland att någon annan skulle vilja ta del av mitt arbete.

Kapitel 4. Hantverkaren

Jag har alltid sett mig som en skapande människa och som en väldigt produktiv konstnär, om än inte särskilt framgångsrik. Men misslyckad enbart så till vida att jag aldrig tjänat några stora pengar, varken på min musik eller på mitt skrivande. De två skivor jag har gett ut på egen hand, utan något skivkontrakt, har gått ungefär jämt upp. Jag har fått in ungefär lika mycket som jag har lagt ut. Jag har aldrig varit överdrivet intresserad att bli någon som lever på mitt skapande. Jag ser gärna att konsten blir en allmän egendom och därför har jag fortsatt att komponera mina små visor och publicera de på olika sociala nätverk där vem som helst kan lyssna till dem gratis.

Förutom musiken så finns det två andra konstarter som jag har ägnat mig åt, litteratur och fotografering. Dessutom har jag alltid önskat att få tid över till att börja måla, något som var med på min lista över saker att göra som pensionär. Men en konstnär går aldrig i pension och mitt "vanliga" skapande av musik och litteratur tar så mycket tid i anspråk att målandet tyvärr aldrig verkar bli av. Vi människor är egentligen alla konstnärer i den meningen att vi föds helt tomma och sedan skapar våra egna liv, vi använder oss själva som konstform och fyller ett tomt ark med det som blir till oss själva med vår personlighet, våra ambitioner och våra drömmar.

I den stora världsalltet finns redan all konst lagrad på gudarnas himmelska hårddiskar. Vad vi människor gör med våra små liv är att försöka fånga en liten flik av den stora bilden, att subjektivt beskriva det som vi själva ser. Denna mikroskopiska del av helheten återskapar vi som tavlor, böcker eller musik som hjälper oss att förhålla oss till världen ikring oss. Att dela med oss av vår specifika erfarenhet kan i bästa fall också få andra människor att förstå sig själva och sin egen situation. Alla är visserligen konstnärer men alla har tyvärr inte råd att tillägna sig den konst som etablerade artister skapar. För att kunna leva på sitt skapande måste målaren, författaren eller kompositören sälja till de människor som har ett ekonomiskt överskott.

Denna stora ojämlikhet var en av anledningarna till varför jag aldrig varit överdrivet intresserad att bli någon som lever på sitt skapande. Jag tyckte att konsten skulle vara en allmän egendom och därför fortsatte jag att komponera mina små visor och publicera de på olika sociala nätverk där vem som helst kunde lyssna till dem gratis. Förutom musiken så fanns det två andra konstarter som jag hade ägnat mig åt, litteratur och fotografering. Jag hade alltid önskat att få tid över till att börja måla och detta var ett av mina projekt över saker att göra som pensionär. Men en konstnär går aldrig i pension och mitt "vanliga" skapande tog så mycket tid i anspråk att målandet tyvärr verkade bli något som jag aldrig skulle få tid till.

I mitt förhållande till bild och ord var jag påverkad av det som på franska kallas "Art Brut". Ordet "brut" används på svenska enbart för en väldigt torr champagne men dess egentliga betydelse är grov, rå eller obearbetad. Ordet konst kommer från tyskans verb "att kunna" och betecknade från början alla sorters hantverk där människan ägde ett viss kunnande för att transformera en naturlig form till något "konstgjort". Om någonting är "brut" så är det alltså något oförvanskat, det är därför en själv motsägelse att tala om Art Brut eftersom ordet "art" (konst) betyder att något faktiskt är förvanskat och eventuellt förädlad. Men begreppet Art Brut hade blivit en etikett för att kategorisera ett sorts instinktivt, naivt och introvert skapande som praktiserades av människor som ofta klassificerades som sinnessjuka, och som hade en intensiv relation till sitt inre och en väldigt oklar bild av omvärlden.

Art Brut relaterade visserligen enbart till själva bildkonsten men jag ville gärna använda samma omedelbara, ursprungliga och förenklade process i allt mitt skapande. När jag fotograferade använde jag ett fast 100mm-objektiv och sedan förflyttade jag mig blixtnabbt för att hitta rätt vinkel och avstånd. Detta för att kunna fånga det subjektiva ögonblicket, redan innan jag öppnade slutaren så hade jag skapat min bild på ett väldigt spontant och instinktivt sätt. Och jag knäppte bara ett foto och efteråt gjorde jag inga redigeringar. Mina första försök inom litteraturen hade varit tämligen katastrofala, och oläsbara. Jag ville vara så litterär att jag kontrade till mina meningar istället för att bara skriva ner mitt naturliga inre flöde. Fortsättningsvis försökte jag att skriva ungefär som jag pratade och då blev det betydligt mera "brut" och mindre konstlat.

När jag skriver mina sånger så gäller det i första hand att försätta mig i ett meditativt tillstånd där jag kan lyssna till mitt inre och till den stora universella musiken som finns överallt. Sedan låter jag det instinktiva ta över, jag förs med i en ström som jag inte vet vart den leder. Med mitt skrivande och fotograferande försöker jag ha ett okonstlat och dokumentärt förhållningssätt men med komponerandet är det helt annorlunda. I mitt musikaliska skapande känner jag alltid en sorts magi, jag blandar orden och tonerna i en stor gryta och låter det puttra. Ut kommer en syntes som är mycket större än de ursprungliga beståndsdelarna. Det är en sorts alkemi där orden och tonerna förvandlas när de börjar samverka med varandra. Tillsammans transformeras de till något som kan tala till människor på ett bättre sätt än vad ett

enskilt ord eller en enskild melodislinga kan göra.

Men även om jag för en gångs skull såg mig som en verklig konstnär så försökte jag hålla mig så naturlig och ursprunglig som möjligt. Men det är så svårt att skapa något enkelt och så lätt att konstruera till det man gör, att göra något krångligare än nödvändigt. Mitt omedelbara sätt att presentera mina sånger var emellertid så "brut" som det någonsin gick. Jag satte mig helt enkelt med min akustiska gitarr framför datorn och spelade låt efter låt rakt in på hårddisken, utan pålägg eller andra krusiduller, bara rena ord och toner. Det kunde inte bli så mycket enklare. Och dessa inspelningar lade jag sedan ut på internet i denna extremt råa och ursprungliga form, om någon hade bett mig att genre-bestämma min musik så hade jag kallat den för akustisk punk.

Jag förstod rätt snart att jag aldrig skulle bli något annat än en medelmåttig musiker. Så nästa steg blev att försöka skriva egna låtar, något som inte var helt lätt. Den som fick mig ut på denna slingriga väg var förstås Dylan, det var han som visade hur man med relativt enkla medel kunde åstadkomma fantastiska låtar. Utan denna förebild hade jag kanske aldrig vågat mig på att skriva själv. Mina första försök blev rätt patetiska men hade ändå en viss fräschör. Jag hade inte hittat någon stil utan musikaliskt så spretade det åt alla håll. Och mina 10-12 första låtar hade enbart engelska texter. Efter ett tag var bollen i rullning och sedan 1971 har jag trots en del långa avbrott egentligen aldrig slutat att skriva och är nu uppe i sexhundra egna kompositioner.

Mina första tafatta försök att skriva låtar på svenska blev tämligen plakatpolitiska. Jag trodde stenhårt på "saken" och förmådde inte att distansera mig och vara kyligt objektiv. Resultatet blev inget vidare, jag var bara arg och saknade helt finess. Sedan började jag att skriva mer och mer om mig själv. Det blev som en sorts terapi där varje ny text öppnade ännu en dörr till mitt inre. Det intressanta är att det är oftast när man är som mest personlig som man får andra att känna igen sig. Men förr eller senare blir det mesta av skrivandet till en sorts rutin. Ibland har jag försökt att utmana mig själv genom att skriva texter där jag upprepar samma rimord genom hela låten, och på senare tid har jag sett att även Dylan har roat sig med denna teknik. Allt för att få skrivandet lite roligare och svårare, för att se vad man verkligen klarar av.

På ganska många sätt har Dylan och jag följts åt och när jag har kunnat genomskåda hans sätt att arbeta så mister hans skapande något av sin magi. Jag gör ju precis samma sak själv. Däremot är det viktigt att lyssna på vad mannen säger, man skall aldrig bara läsa hans texter utan man skall alltid lyssna på hans låtar. Detta är något som Dylan ständigt har upprepat, och något som verkligen tål att upprepas. För texten är ingenting om den rycks ut ur sitt sammanhang, det vill säga om man läser den utan att höra melodin. Båda hör ihop och man skall inte skilja melodin från texten, de kompletterar varandra och tillsammans når de mycket högre än vad de skulle ha gjort var och en för sig.

Jag minns att jag på 70-talet blev kontaktad av olika musikgrupper som frågade om de fick lov att använda mina, som de tyckte, storartade texter. Enligt vad de själva sa så "komponerade de helt genial musik men hade så svårt med orden". Naturligtvis vägrade jag att massakrera mina låtar genom att bryta ut en text från dess melodi. Det finns många bra kompositörer och poeter. Var och en är bra på sitt sätt. Men skriver man låtar är man varken kompositör eller poet, detta är mycket viktigt att komma ihåg. Man är en låtskrivare vilket är en helt annan sak. Att kombinera ord med musik är en unik konstform som man inte kan reducera till sina båda beståndsdelar. Klyv en sång i mitten och båda delarna dör. Orden och tonerna är för evigt lierade i det flerdimensionella pussel som vi låtskrivare försöker att konstruera.

Och vi som skriver vi vaktar över våra verk. Detta är naturligtvis något självklart för Dylan eftersom det är hans yrke. Men även om jag själv aldrig tjänat några nämnvärda pengar så har jag alltid sett denna min musikaliska hobby som en sorts jobb. Så fruktansvärt mycket arbete som jag har lagt ner dels för att lära mig skriva och sedan för att skapa min omfattande låtskatt. Jag har nästan alla mina sånger registrerade hos STIM av den enkla anledningen att eftersom jag själv bara har tjänat en spottstyver på mina kompositioner skulle jag bli vansinnigt förbannad om någon annan lade beslag på en av mina låtar och började få ersättning för något som jag hade skrivit ihop under långa och mödosamma timmar och år.

Det går åtminstone tretton duktiga musiker på dussinet men det är avsevärt svårare att hitta begåvade och kompetenta låtskrivare. Jag är sedan länge en hårt arbetande låtskrivare, mina första tveksamma alster plitade jag ner när jag var sjutton år och när jag skriver detta är jag nyss fyllda sextiofyra. When I'm... och så vidare. Under min verksamma period har jag skrivit nästan sexhundra låtar. Även om jag aldrig tjänat några pengar och inte kan kallas professionell har jag med årens lopp fått så mycket erfarenhet att jag utan vidare kan säga att jag vet hur man gör, jag behärskar numera yrket. Jag har verktygen, jag kan hantverket och känner till tillvägagångssättet.

Jag har inga svårigheter att dechifrera kollegornas arbetsmetoder, vi gör ungefär samma saker på ungefär samma sätt. Vi är en liten exklusiv grupp och sinsemellan är vi lätt igenkännbara. Det finns ingen hemlighet och inga genvägar. Och jag återkommer till Warhols bevingade ord : Det är bara jobb. Även om det ytligt sett verkar vara så lätt krävs det en långvarig träning för att kunna skriva en bra sång. Och man

blir ingenting om man inte jobbar. Warhol var upprepningens mästare och han visste att det är just själva upprepningen som förr eller senare skapar en mästare. Man blir inte en bagare efter att ha bakat fem bröd, och inte heller en låtskrivare efter att ha komponerat fem sånger. Träning och hårt arbete ger erfarenhet. Det handlar om att lära sig yrket. Och efter femtio års arbete kan jag säga att jag vet hur man skriver en sång.

Jag brukade säga att en låtskrivares position i ett band liknar den som målvakten har i ett fotbollslag. Man tillhör gruppen men är ändå lite utanför, lite speciell. Man är något av en sista utpost som medspelarna måste förlita sig på. Man behöver en trygg grunduppställning för att kunna prestera, någon som utgör basen i ens verksamhet, om det nu är på scenen eller på en fotbollsplan. Målvakten och låtskrivaren skiljer sig från kollektivet. En målvakt arbetar både med händer och fötter till skillnad från utespelarna där handboll är tabu och straffbart.

Men när målvakten väl har satt bollen i rörelse kan han inte längre påverka spelet utan måste förlita sig på utespelarna. En låtskrivare har också två redskap, han arbetar både med orden och med melodierna till skillnad från musikanterna som enbart uttrycker sig med det givna tonspråket. Men när låtskrivaren väl har sparkat ut bollen och lanserat sin komposition är han beroende av musiker som kan presentera hans verk. Både målvakten och låtskrivaren har en utsatt position, utan en bra låt eller en bra räddning så är det inte till någon nytta hur fantastiskt de andra än spelar. Man förlorar ändå.

När jag 1970 började skriva mina första sånger upplevde jag denna skapandeprocess som ett fenomen som inte gick att förklara. Varje gång jag fick till det var som ett nytt litet mirakel och varje sång blev för mig som ett nyfött barn som jag vårdade ömt. Jag såg skrivandet som en fantastisk gåva, en skänk från ovan som jag måste ta hand om på bästa möjliga sätt och något som jag inte fick förspilla. Varje ny sång som jag lyckades skapa gav mig en euforisk lyckokänsla över att den välkända skrivarrådan än en gång hade behagat infinna sig för att leverera denna min unika förmåga att kunna komponera och skriva.

Men efter denna skaparglädje föddes varje gång ett nytt tvivel, en ny fruktan. Tänk om detta vore den sista gången, tänk om det aldrig händer igen. Lyckligtvis blev denna rädsla sällan långvarig och med tiden utvecklade jag en sorts buddistisk förtröstan. Det gällde bara att bli fri från denna min längtan att ständigt kunna skriva. Att vara helt tom och utan någon önskan var det enda receptet för att melodierna och orden återigen skulle komma flygande. Men som en liten scout skall man alltid vara redo och beredd. När det regnar manna från himlen måste man stå där med en sked.

Även om det då och då gick långa perioder när ingen ringde på den interplanetariska skaparlinjen så kunde jag alltid trösta mig med att ha samlat ihop en veritabel låtskatt. Varje sång är som en liten ädelsten i min egen stora skattkista, en värdefull klenod som jag när som helst kan plocka fram och hålla upp mot ljuset. Och när jag tänker på att det är jag som har skapat denna rikedom så gör det mig lite stolt och mycket tacksam. Tacksam till livet som har gett mig möjligheten att åstadkomma mitt eget totalt okända mästerverk.

När jag skriver är det som om en yttre kraft tar mig i besittning. Tio gånger samma natt kan jag gå upp och tända en liten lampa och krasa ner några nya ord som kommit flygande och som hindrat mig att somna om. Jag har egentligen ingen aning om vad som händer. Jag vet bara att när kitteln började pysa och orden kommer utströmmande så är det bäst att vara där, att hålla sig vaken och försöka få ner så mycket som möjligt på pränt. Detta är trots allt en av mina få källor till insikt och min enda ventil för att lätta på det intensiva inre trycket. Mina sånger har alltid varit min självterapi där jag avslöjar allt det jag aldrig vågat prata om.

Låtskrivande har alltid varit ett jobb för ensamvargar, den litterära delen av skapandet kräver en stor intimitet och det måste vara tyst för att man skall höra sin musik. Och i detta yrke är det lätt att man blir lite skadad. Själv går jag nästan alltid omkring med en vag melodi som snurrar runt i hjärnan. Detta fenomen är ett ofrivilligt och nästan tvångsmässigt beteende, det kan närmast liknas vid en sorts tinnitus trots att jag inte alls lider av denna hemska sjukdom. Jag kan för det mesta inte göra mig fri från denna inre melodi och det jobbigaste är när jag vill men ändå inte kan somna. Detta på grund av den, för alla utom för mig själv, ohörbara musiken i min hjärna.

När jag då och då sätter mig ner för att skriva en låt är det väldigt praktiskt att kunna plocka fram den melodislinga som för tillfället snurrar runt på min osynliga skivspelare i huvudet. Men eljest är det en pina, särskilt ute på stan där det spelads så kallad "offentlig musik". Den musik som man kan höra i varuhus eller på restauranger irriterar mig något otroligt, den kolliderar och tävlar med min inre melodislinga och hur låg volymen än är så kan jag omöjligen låta bli att lyssna. Jag måste försöka komma på vilken låt det är eller åtminstone att identifiera tonerna och melodin. Detta är en sjuklig tvångs-föreställning som gör att jag avskyr lokaler där det spelas bakgrundsmusik. Musik skall vara gjord för att lyssnas på och inte användas som nån jävla prozac i köpstimulerande syfte.

Man kan inte producera något i musikkväg utan att ha konsumerat. Med andra ord, man kan inte skriva bra låtar om man inte först har hört en massa bra musik. Och som jag skrev om i ett tidigare avsnitt så har jag alltid varit en storkonsument. Ibland även av mina egna låtar. Någon sen kväll händer det att jag lutar mig tillbaka och lyssnar igenom några av mina gamla sånger som jag nästan hade glömt av, dessa sena nattmanglingar har inget av nostalgi över sig utan är en ren terapi. Mina sånger är depåstopp längs livets autobahn, som brygger jag har lagt till vid när jag seglat på min stora ocean, som anhalter längs "the long and winding road".

Jag ser mig knappast som en verklig konstnär och jag försöker att hålla mina alster naturliga som möjligt. Men det är så svårt att skapa något enkelt och så lätt att konstruera till det, att göra något krångligare än nödvändigt. Mitt omedelbara sätt att presentera mina sånger är väldigt oslipat. Jag sätter mig helt enkelt med min akustiska gitarr framför datorn och spelar låt efter låt rakt in på hårddisken, utan pålägg eller andra krusiduller. Bara rena ord och toner. Det kan inte bli så mycket enklare. Och dessa inspelningar lägger jag sedan ut på internet i denna extremt råa och ursprungliga form, om någon hade bett mig att sätta en etikett på min musik så hade jag kallat den för en sorts akustisk punk.

År 2015 var jag av olika jobbrelaterade orsaker väldigt arg, en ilska som behövde få något utlopp. Jag tror att det delvis var därför som jag fick en fullständig överdos av kreativitet. Jag skrev trettio nya låtar och fullkomligt utplånade mitt gamla låtskrivarrekord som daterade sig till det turbulenta året 1980. Året då jag i fyllan och villan hade lyckats skramla ihop tjugotvå låtar. Nu var det återigen som om låtarna bara rann ur mig, jag vet inte varifrån de kom men troligtvis var det ilskan som ständigt höll mig på tårna.

Texterna skrev sig själv, det blev nästan som ett andra jobb. När mitt primära och inkomstbringande arbete inte var så roligt längre. Jag satte mig ner och sa att nu skall jag skriva och för det mesta öppnade sig en sorts flöde. Allt det som jag åstadkom var inte så himla bra men det var ändå inte något skriveri på tomgång, jag hade alltid något att säga som åtminstone jag själv tyckte var viktigt. Jag har även i mina värsta stunder aldrig skrivit ett enda ord som inte haft en specifik betydelse. Och även en låt som kanske är mindre bra räknas ju i statistiken. En inställd spelning är ju också en spelning. Som Lundell yttrade när han söp som värst och var för full för att gå upp på scen i Köpenhamn.

Jul och nyår 2018 skulle vi som vanligt tillbringa i en nästan buddistisk avskildhet i stugan uppe i bergen som låg dold bakom en massa höga granar på en sluttning ovanför den lilla skidbyn. Planerade besök blev inställda och barnen hade redan aviserat en mängd andra helgaktiviteter så vi var i stort sett ensamma i nästan tre veckor. Här lyckades jag att i rask takt att komponera tre nya alster och krossade därmed det gamla låtskrivarrekordet. Jag kände mig ganska stolt över denna bedrift, särskilt som jag aldrig någonsin tummat på mina strikta kvalitetskrav, om något inte var tillräckligt bra åkte det fortfarande direkt i skräpbingen.

För att slå detta rekord hade jag dock rannsakat mitt hjärnkontor som det så vackert heter. Något som egentligen inte alls var sant eftersom jag med mitt dåliga minne alltid tog hjälp av diverse filer på min dator för att lagra utkast till nya låtar antingen det gällde melodisnuttar eller textförsök. Så mitt rannsakande innebar egentligen bara att jag hade rotat runt i mina digitala skräplådor där jag förvarade en massa överblivet material som inte varit tillräckligt bra för att kunna bli en färdig sång. Men det är ju så populärt med återvinning och om man jobbar hårt kan man vaska fram några guldklimpar även ur det gråaste grus.

Så delvis med hjälp av grova omarbetningar av tidigare kasserat material lyckades jag komma upp till trettioåttan nya kompositioner. Sedan var mina skräpfiler så urvattnade att jag tog det drastiska beslutet att helt radera alla de små unkna melodier och tramsiga rimförsök som fortfarande fanns kvar. Och att eventuellt börja om från scratch någon gång i framtiden. Men vid årsskiftet kände jag mig som en maratonlöpare som just hade gått i mål. Jag skulle inte kunna springa en meter till på flera veckor. Jag brände i alla fall en CD med "The best of 2018" och lyssnade på de tjugotvå låtar som fått plats. Och jag kom fram till att kvalitén inte på något sätt hade blivit lidande av den enorma kvantiteten, tvärtom kändes vissa av de nya låtarna som verkliga höjdpunkter i mitt skapande. Jag hade alltså inte släppt igenom några fuskverk bara för att nå en numerärt hög nivå.

Att ha skrivit trettioåttan låtar på ett år kändes ganska enormt och jag var som sagt övertygad om att detta rekord var helt oslagbart. När det nya året började svor jag högtidligt på att det nu var dags för en lång och välbehövlig semester från allt låtskrivande. Jag kände mig faktiskt utarbetat, alltför mycket skapande hjärnverksamhet på alltför kort tid hade tagit ut sin rätt. Nu skulle jag njuta av min pensionärstillvaro på ännu ett nytt sätt. Jag tvivlade inte det minsta på att förr eller senare skulle det börja klia i fingrarna, förr eller senare skulle låtar komma att poppa upp ur de nattliga dimmorna och kräva att bli skrivna. Men ju senare desto bättre, nu skulle jag stänga av maskinen ett tag.

Med den enorma produktivitet som jag hade gett prov på de senaste åren började jag så sakteliga närma

mig den magiska siffran femhundra låtar, något som sedan länge för mig varit ett sorts mål. Ett mål som under lång tid verkat helt ouppnåeligt. Visserligen fanns det flera kompositörer av populära schlagermelodier som hade kommit upp i över tusen verk men då pratar vi om Tin Pan Alley och människor som hade låtskrivandet som sitt enda yrke. De kunde säkerligen under sin mest aktiva period klämma ur sig en hitlåt om dagen. Själv hade jag enbart skrivit på lediga stunder, mest nattetid när alla sov, utom jag. När 2019 började var jag likväl uppe i 463 kompositioner så det började kännas som om femhundra låg inom räckhåll. Egentligen skulle det räcka med ett hypotetiskt nytt tangerat rekordår för att nå dit. Dock en helt omöjlig uppgift. Men jag svor likväl på att försöka hålla mig i fysisk och själslig form för att kunna skriva de trettiosju låtar som fattades.

Mitt nyårslöfte om att ta en lång paus i låtskrivandet höll inte särskilt länge. Redan i slutet av januari började det trilla fram nya låtar. Efter att ha sett ett av mina favoritlag för en gångs skull vinna mot ett av de fotbollslag som jag verkligen inte tyckte om så satte jag mig framför datorn och plitade ner en ny låt. När jag var klar klev jag ut på terrassen med en god öl i näven, det var fullmåne och ljusare ute än inne, jag stod där nästan paralyserad och såg sjön som en silverskiva och bergen som svartvita monster som byggde sina taggiga kammar. Jag blev ännu en gång helt förbluffad över denna skönhet med stjärnor och månsken över ett snöigt landskap. Och jag kände en helt otrolig tacksamhet gentemot livet, jag stod på min egen ägande terrass, i min säng låg den kvinnan som jag älskade och väntade på att jag skulle sluta med mina drömmar och filosofier och komma och lägga mig.

Jag hade förmodligen aldrig tidigare känt mig lika lycklig, inget som tidigare hänt spelade längre någon roll, här och nu fanns bara jag och min fru som betydde allt för mig. Plus mitt lilla skaparprojekt som aldrig någonsin lämnade mig fri, som vareviga dag pushade mig vidare. Ibland gick detta maniska skapande ut över äktenskapets så kallade plikter. Även om min fru sällan kunde ta del i vad jag gjorde så hade hon ändå en stor förståelse inför mina konstiga excesser när jag var i en kreativ fas.

Detta var mycket generöst eftersom hon lika väl som jag visste att inget av det som jag skapade egentligen hade någon publik, väldigt få människor läste något av det jag skrev eller lyssnade på mina låtar. Jag kunde inte göra något annat än att tacka denna kvinna som inte förstod särskilt mycket av vad jag gjorde men som ändå stöttade mig i alla mina för det mesta tämligen tröstlösa arbeten. Det var hon som fick mig att fortsätta att skriva, det fanns ingen början och inget slut, allt var en enda lång resumé över ett liv som förmodligen vem som helst hade kunnat leva, men som väldigt få hade haft någon tanke på att dokumentera. Det intressanta med mitt liv var inte detaljerna, som var tämligen triviala, utan just det faktum att jag hade insisterat på att sätta detta lilla liv på pränt.

När våren kom gjorde jag ännu ett nytt kreativt experiment. För att kunna skriva behövde jag alltid någon ny infallsvinkel och jag gjorde ännu en djupdykning i mina skräplådor med överblivna melodier och textfragment. Jag plockade ut fyra melodier som jag lärde mig utantill och printade samtidigt ut alla ord som jag eventuellt kunde använda. Sedan höll jag på i nästan en vecka och la pussel med de texter jag hade och kompletterade där det fattades verser. Till slut hade jag alltså skrivit fyra nya låtar i princip på samma gång. Detta var en helt ny men stimulerande erfarenhet, jag behövde hela tiden nya utmaningar för att inte bli uttråkad och tappa intresset. Även om det nya året inte på långa vägar skulle bli så kreativt som det föregående var jag ändå rätt nöjd med detta roliga och ovanliga skrivprojekt.

I januari 2023 räknade jag ut att under de två år som jag hade avhållit mig från att skriva på mina memoarer så hade jag förutom två långa internet-bloggarna även hunnit skrivit femtio nya låtar, tjugofem per år. Så mitt projekt att försöka trappa ner och ta det lite lugnt hörde till ett av de mest misslyckade. Och då är konkurrensen i den gren som kallas "misslyckade Petrén-projekt" likväl ganska mördande. I femtio år hade jag varit en singer-songwriter, så att bara sluta rakt av med komponerandet var lättare sagt än gjort. Jag hör nästan alltid okända melodier i luften, det är ungefär som att ha tinnitus fast betydligt trevligare. Jag har dessutom en massa rimmade ord som skramlar runt i hjärnan ungefär som i en tvättmaskin. Ibland är det några fraser som fastnar men för det mesta snurrar de vidare, till en annan gång.

Att skriva låtar är inte ett yrke utan ett kall, något jag bara måste göra. När du skriver försöker du alltid att göra din bästa låt någonsin, att alltid göra något bättre än förut. Jag kunde inte sluta att komponera så länge som jag fortfarande tyckte om det som jag skapade. Det är självklart att jag inte kan ta hänsyn till vad andra eventuellt kan tänkas gilla. Det är inte så det fungerar. Eftersom jag bara har mig själv som måttstock så jag skriver bara sånt som jag själv vill lyssna på. Den dan då inte längre är nöjd slutar jag på stört. Och den dagen kan komma fortare än man anar.

Jag hade alltså tänkt skära ner på låtskrivandet, att ta det lite lugnt på gamla dar. Jag läste en intervju med min jämnåriga franske låtskrivare Francis Cabrel. Han sa att de senaste två åren hade han inte skapat en enda ny sång, men att det inte var något som bekymrade honom. Han hade redan så många låtar och om det dök upp någon som krävde att få bli skriven så inte honom emot. Men det var inte nödvändigt. Ungefär så tyckte jag också men än så länge fortsatte melodierna och orden att komma flygande. Fast att

det ibland fanns tecken på att jag började upprepa mig, både musikaliskt och textmässigt. Min plan för 2023 var att bara skriva en låt i månaden. Men det blev till slut nitton stycken så vid årsskiftet var jag uppe i totalt 594. Jag hade bestämt att vid sexhundra fick det vara slut, det var en rund och bra siffra. Jag hade alltså sex låtar kvar att skriva under 2024. Men det råkade bli tolv.

I juni 2024 var det precis femtio år sedan som jag verkligen hade börjat skriva låtar. Från det att jag var sjutton år hade jag visserligen fått ihop ett tiotal små sånger, mestadels med engelska texter. Men 1974 var jag tjugo och bodde i en egen lägenhet och hade all tid i världen att sitta och plinka på gitarren. Och då började jag skriva på svenska om verkliga händelser. Det var inga flummiga tonårsdrömmar fullt med floskler utan bilder från mitt liv, sånt som jag hade varit med om. Så det var där och då som jag började min långa karriär som världens mest okända och underskattade skrivbordslåde-kompositör. En karriär av helt privat karaktär som jag alltså i juni 2024 till slut hade lagt på hyllan.

Under femtio år hade jag skrivit sexhundra sånger, det gör i snitt tolv om året. Det fanns fem år i mitt liv då jag av olika skäl inte hade skrivit någonting alls och det fanns andra väldigt produktiva år då min kreativitet hade exploderat. Mellan 2015 och 2020 skrev jag till exempel trettio eller fler låtar var och ett av dessa sex år. Men allting har en ände utom korven som har två. Jag kände att det var en bra tid att sätta punkt. Jag hade gjort ett enormt arbete och skapat mig en värdefull egendom. Denna min hemliga skatt var en uttömmande berättelse om hela min femtio år långa existens som något så när vuxen. En poetisk livsskildring tonsatt med den musik som jag tyckte bäst om. Den som jag hade komponerat själv.

När jag inte längre var inriktad på att skriva något nytt så började jag gå igenom detta enorma låt-material. Det blev en lång historisk promenad längs vägar jag nästan hade glömt bort att jag en gång hade vandrat. En arkeologisk djupdykning i känslornas bortglömda arkiv. Rent praktiskt gick jag igenom alla mina gamla inspelningar och när jag hittade någon som var extremt undermålig så satte jag mig framför datorn och spelade in en ny version.

Jag plockade fram gamla kassetband med uråldriga men tämligen bra inspelningar som jag genom den nya tekniken kunde digitalisera till helt lyssningsbara sånger. Sedan öppnade jag ett nytt gigantiskt musikdokument på datorn där jag samlade de absolut bästa inspelningarna av alla mina sexhundra låtar. Hela mitt livsverk koncentrerat till en nästan trettiosju timmar lång musiksamling. Det var som ett testamente, en sorts fiktiv gåva till en mestadels helt ointresserad eftervärld. Jag hade gjort mitt.

Jag hade visserligen beslutat mig för att lägga låtskrivandet på hyllan när jag kom upp till sexhundra men jag visste av erfarenhet att detta tystnadslöfte skulle bli svårt att hålla. I själva verket höll det bara tre veckor. För en sömnlös natt i början av juli kom det återigen några melodier flygande från den yttre rymden och landade någonstans mellan mina två öron. Trots mina goda föresatser att gå i musikalisk pension. För det mesta är dessa små slingor av musik bortflugna när jag vaknar på morgonen men någon enstaka gång klistrar de sig fast som tuggummipop och kräver att bli inspelade. Så kan det gå. Men jag var fortfarande inriktad på att det var slut och att dessa två låtar bara var ett högst tillfälligt återfall.

Jag satt fortfarande flera timmar om dagen framför datorn och jobbade med mina gamla låtar. Jag ville försöka få ihop något som eventuellt kunde likna en sista skiva. Jag hade lust att avsluta min musikaliska bana med ett sorts testamente. Sen hade jag gjort mitt och kunde dö i frid. Trodde jag. I september sökte jag för femte gången i rad STIM-stipendium som skulle kunna finansiera en ny skiva. Om jag fick in lite pengar för att göra en sista skiva skulle jag gladeligen skänka bort den till de som var intresserade men jag ville inte själv stå för gratisfiolerna. Men för femte gången i rad blev jag refuserad och fick avslag.

Så för första gången på väldigt länge skickade jag även in en förfrågan till ett litet och i mitt tycke ganska anständigt skivbolag om att ge ut de låtar jag hade valt ut till detta nya projekt. Men dessa bolagsmänniskor bevärdigade sig inte ens med att svara. Och eftersom de ville ha mina provlåtar på Soundcloud kunde jag sedan lätt se i låtstatistiken att de faktiskt inte hade lyssnat en enda gång. Så kan det gå.

Jag hade alltså bestämt mig för att sluta skriva låtar, för femtioelfte gången. Något som egentligen var både svårt och sorgesamt, för det fanns få tillfällen i mitt liv då jag kände mig lika väl till mods som när jag hade slutfört och spelat in en ny låt. Och för mig personligen fanns det ingen som skrev lika bra sånger som jag själv. De är specialskrivna för min egen smak. Så innan man börjar kalla mig en skrytmåns måste man ha klart för sig logiken i mitt yttrande. Eftersom nästan ingen lyssnar på mina låtar så skriver jag enbart den musik som jag själv vill lyssna på. Om jag tycker att något inte är tillräckligt bra så åker det direkt i papperskorgen. Men ingen annan kompositör kan förstås förstå vad det är som jag helst vill lyssna på. Detta har dock aldrig hindrat mig från att ibland tycka om andras musik. Också.

Kapitel 5. Den lille teknikern

Alltsedan jag skrev min första sång har jag försökt att i möjligaste mån dokumentera mina alster. Detta var helt nödvändigt för att jag skulle kunna memorera det jag en gång hade komponerat. Orden kunde jag alltid plita ner på ett papper men eftersom jag inte kunde notskrift var jag tvungen att spela in musiken för att komma ihåg den. I början använde jag förstås rullbandspelaren för det fanns ingen annan teknisk möjlighet på den tiden. Jag hade fortfarande kvar en gammal dålig mikrofon från den första tiden (1965) då jag spelade in Tio-i-Topp med denna mikrofon uppriggad framför radions högtalare. Det var på detta viset som mina första egna låtar hamnade på band. Rullband som det fortfarande går att lyssna på även om ljudet numera är uruselt.

Jag var en av de sista som kapitulerade inför den nya kassett-trenden. Det var dels ganska krångligt att montera upp en mikrofon för att spela in mig på min Sony, dessutom blev själva banden svindyra när de flesta gick över till kassetter efterfrågan försvann över en natt. Till sist föll jag till föga och inköpte en liten bärbar kassettradio där jag med två pyttesmå inbyggda mikrofoner kunde fortsätta att spela in det jag komponerade. Detta tillvägagångssätt var betydligt enklare men kvalitén blev lidande när mikrofonerna var så ynkliga.

När jag ville lägga på flera lager av musik på mina inspelningar använde jag fortfarande min Sony med den teknik som kallas Sound-on-Sound. Detta innebär att man hoppar mellan rullbandets två parallella kanaler, efter att ha gjort en monoinspelning på den första kanalen så spelar man över denna till kanalen bredvid samtidigt som man lägger på ett nytt instrument. Eller ett sånglager. Sedan kan man fortsätta nästan hur länge som helst att hoppa mellan de två kanalerna och vid varje ny inspelning lägga till ny musik.

Denna teknik hade jag redan fuskat med på familjens Tandbergare när jag fortfarande bodde hemma. Ibland började jag med att spela en låt på vårt piano. I nästa lager lade jag på en gitarr. Jag hade en kompis på gymnasiet vars bror var en riktig tekniker och tillverkade pyttesmå elektronik-kort som gick att koppla till en mikrofon. Sedan kunde man förvrida ljudet och få en vanlig akustisk gitarr att låta som en elgitarr. Det gick även att få till en riktig distorsion, det som idag kallas för en fuzz-box. Detta hände redan 1970 så han var en riktig föregångare.

Men till slut övergav jag rullbandspelaren när det dök upp ett dubbelt kassettdäck på marknaden. Då gick det att göra samma slags pålägg med hjälp av två olika kassetband, där band ett spelades över till band två tillsammans med ett nytt lager av musik. Ungefär samtidigt köpte jag min första elgitarr av en jobbkompis. Det var en riktig raritet, en äkta amerikantillverkad vinröd Fender Stratocaster från 70-talet. Den använde jag förstås ibland till mina överdubbnings på dubbelkassettdäcket tillsammans med en annan nyhet som jag hade skaffat mig på slutet av 80-talet, nämligen en trummaskin.

Denna lilla fantastiska manick hette Roland 606 och blev med tiden en riktig legend i musikerkretsar, jag tror att min son fortfarande använder den ibland till sina hemmainspelningar. Det var en av de första trum-maskinerna på marknaden men den anses fortfarande som en av de bästa. Och hör och häpna, den var så pass enkel att programmera att även en teknisk idiot som jag gick iland med att knappa in en hel låt med intro, vers och refräng. Med en bastrumma, en virvel, en hi-hat och ibland en cymbal.

När jag var klar med programmeringen spelade jag in trum-beatet till hela låten på det första bandet. Med hjälp av en minisynt lade jag på en basgång när jag spelade över till kassett två. Sedan var det bara att fortsätta med olika gitarrer, eventuellt en orgel eller ett munspel, och till sist sången. Det kunde bli upp till sex lager och det svåra var att anpassa ljudnivån. Vid varje nytt pålägg försvann lite volym på det som redan var inspelat. Alltså fick jag ha ett jättehögt ljud på trummaskinen och basen för där visste jag att ljudnivån sakta skulle sänkas när jag lade på resten. Det var mycket jobb men nu kunde jag äntligen sitta ensam hemma och spela in mina låtar ackompanjerad av ett helt band. Där det faktiskt var jag själv som spelade alla instrument.

Allting förenklades visserligen med tiden men ljudmässigt blev det inte alltid till det bättre. Och sedan kom datorerna. Men även då tog det väldigt lång tid innan jag kom på hur man skulle gå till väga. Jag köpte visserligen min första PC redan 1994 men det var inte förrän år 2002 som jag skaffade ett externt ljudkort dit jag kunde koppla en mikrofon och spela in mina låtar direkt på hårddisken. Och dessutom skicka tillbaka den musik som jag hade på hårddisken och spela upp den på min stereo-anläggning. Helt digitalt förstås, jag kände mig som något av en förrädare som hade sålt ut mig och lämnat det analoga samhället. Men faktum var att nu förbättrades till slut inspelningskvalitén ganska avsevärt.

Jag återkommer till datorernas underbara värld, jag skall först berätta lite om mina helt analoga gitarrer. Jag klinkar visserligen hjälpligt på ett piano och blåser ganska bra i ett munspel, men gitarren är det enda instrument som jag tycker att jag verkligen behärskar. Åtminstone den akustiska varianten. Min absolut första närkontakt med en gitarr var när jag var elva år och min ingifte morbror Henry lånade mig hans

konstiga variant. Kroppen var väldigt liten, som gjord för ett barn, men halsen och greppbrädan var av normal storlek.

På den tiden kunde jag inga ackord utan försökte mest spela fingerspel, något jag helt enkelt tyckte var erbarmligt tråkigt. Men den gode Henry hade gett mig en idé. Han var en lustig prick som egentligen var utbildad till ingenjör, han hade gått på Chalmers och umgåtts i diverse studentkretsar under det glada 50-talet. Han hade varit en ledande figur i Göteborgs kulturliv och hade spelat klarinett i olika jazz- och skiffleband. Det var så Henry lärde känna en viss Robert Broberg.

Robban utbildade sig till konstnär och var nere en sväng på Valands konstskola och jag har fortfarande en av hans tavlor. En fin tuschteckning av en naken kvinnokropp som är signerad endast med efternamnet, som han gjorde på den tiden. Vem som stod modell vet jag inte, det kan ha varit Henrys fru, min moster. Men det liknar mest min mamma, och denna fina tavla hade stått undangömd i en garderob i föräldrahemmet fram tills 2005 då jag kom dit och rörde inför bouppteckningen.

Jag har redan dragit historien om min pappas studentpresent som hade legat och skräpat uppe på vinden i nästan tjugo år, då jag fick för mig att jag skulle lära mig att spela. Mellan 1965 och 1974 var detta min enda gitarr som fick följa med mig precis överallt. Den var klart undermålig som instrument betraktad, svårstämd och svårspelad, men jag hade lärt mig att spela på denna parodi på gitarr och kunde inte tänka mig någon annan. Den står fortfarande och skräpar i ett hörn av vardagsrummet som en klenod från fornstora dar. På halsen ser man fortfarande spår av en spricka, en liten historia i sig.

Gitarrens öde höll på att beseglas en stormig morgon i juli 1974. Jag skulle ut och tågluffa för första gången och hade faktiskt tänkt släpa med mig min kompis. Det var så på den tiden, på en långresa hade man inte behov av särskilt mycket men en gitarr var oundgänglig. Men farsans studentgura fick tyvärr aldrig komma ut och se Europa. Jag hade ställt ifrån mig den medan jag väntade på bussen in till stationen och plötsligt kom en enorm vindpust och vältte ner gitarren i gatan så halsen gick rakt av. Det såg inte alls bra ut, jag trodde aldrig att det skulle gå att reparera.

Farsan skulle naturligtvis bli vansinnig så istället för att ta tåget ut i stora världen åkte jag som en sista utväg upp till Lunden, där Göteborgs skickligaste gitarrdoktor huserade i en källarverkstad. När jag kom hem en månad senare hade denne skickliga lutmakare mirakulöst nog lagat gitarren. Och det syntes nästan inte var halsen hade gått av. Reparationen var svindyr och trots att det blivit så bra fick jag förstås ändå en fruktansvärd utskällning. Han var sån. Men lagningen håller fortfarande, drygt femtio år senare.

Jag behövde trots allt en ny och eventuellt bättre gitarr så i rask takt köpte jag först en tolvsträngad. Den var jätterolig att spela på, i ungefär två månader, sen vart jag fullständigt less och sålde den snabbt igen. Nästa gura var en sexsträngad akustisk Fender tillverkad i Japan. Jag köpte den superbilligt i Soho och trodde att jag hade gjort årets fynd. Den visade sig vara lika opålitlig som farsans gamla men jag behöll den ändå, så länge jag bara spelade ackord längst ut på halsen så märktes det nästan inte att den alltid var lite ostämd. Ännu ett fall där min berömda snålhet bedrar min omtvistade vishet.

Det blev inte mycket bättre med nästa gitarr som var en Epiphone i countrymodell. Det började bra men efter några månader började halsen vika sig en aning uppåt vilket gjorde att den blev nästan omöjlig att spela på eftersom strängarna låg så högt ovanför greppbrädan. Plus att den inte heller stämde i banden när man spelade lite högre upp på halsen. Detta skulle nog gått att reparera men jag har inte haft någon lust, jag blev så väldigt trött på alla mina dåliga gitarrer. Jag har fortfarande kvar min Epiphone om någon är intresserad. Den är gratis.

Till slut tog jag ett djupt tag i börsen och hostade upp hela 1700 kronor, en ganska rejäl summa år 1981. Men då fick jag äntligen en helt underbar gitarr som jag redan har berättat om angående inspelningen av min första platta. Det skall tilläggas att jag faktiskt bara spelar två låtar med min kanadensiska Norman, på resten av skivan spelade jag på en ännu bättre gitarr. Det var en kompis som kallades Limpan som lånade mig sin Martin D-28 för att det skulle låta riktigt bra på inspelningarna. Detta är den i särklass bästa gitarr som jag någonsin har spelat på. Martin är alla musikers drömgitarr. Så jag ångrar stort att jag aldrig tog ett lån eller rånade en bank för att köpa en Martin på den tiden då det fortfarande var möjligt.

Men min handgjorda lönn-gitarr går inte av för hackor, efter alla dåliga gitarraffärer var detta nog ett av de bästa köp jag gjort. Och jag fick nyligen en lustig feed-back, jag sökte på "Norman guitar" och hittade en bra och omfattande kanadensisk hemsida. Normand Boucher var en möbelsnickare i närheten av Quebec som byggde sin första gitarr 1967. På begäran av sin son. Fem år senare öppnade han eget och byggde gitarrer på heltid. Alla hans gitarrer gjordes för hand av lönnträ. Tyvärr började Normand ett samarbete med en riktig affärsman och när det skar sig, som det alltid gör, så var det "kompisen" som drog med pengarna och kundregistret. Normand kursade och hans verkstad brann ner 1980, ett år innan jag köpte en av hans gitarrer.

Idag är det affärsmannen som tillsammans med sonen har fått rättigheten till namnet "Norman" och som fortsätter att tillverka gitarrer. De är säkert bra men väldigt långt ifrån att vara handgjorda. Det roliga med

den nygjorda hemsidan var att där fanns trots allt ett litet hörn dedikerat till hantverkaren Normand som hade startat allting, och ett formulär där man kunde fylla i gitarrens serienummer och få fram ett tillverkningsår. Alla de som hade tillverkats mellan 1971 och 1979 hade fått ett individuellt och sökbart nummer. Jag kollade i hålet på min gitarr och på den slitna etiketten stod det skrivet: "fait à la main-handmade" och "fabriqué au Canada-made in Canada" plus serienumret 1661.

Jag fyllde i formuläret och bifogade tre foton och efter en vecka fick jag svar, på franska. Min gitarr var tillverkad av Normand Boucher 1977 och de följande två åren hade några av hans gitarrer exporterats till Europa. Tyvärr hade de ingen koll på vart i Europa, de böckerna hade strukit med i branden 1980. Men de verkade nästan lite rörda över att ha fått med en av export-gitarrerna i deras register. Själv tyckte jag det var väldigt roligt att min älskade gitarr hade en historia och ett verkligt ursprung, även om jag inte visste hur den hade hamnat i en musikaffär på Skanstorget i Göteborg. Men min Norman hade fått en helt egen identitet.

Under drygt tjugo år ägde jag således två helt fantastiska gitarrer, en elektrisk Fender och en akustisk Norman. Plus en sur Epiphone som jag trots allt tvingade mig till att spela på ibland. Innan jag flyttade ner till Schweiz så sålde jag min gamla vinröda Stratocaster extremt billigt till min kompis Peter. Något som jag genast ångrade, även om jag fick en akustisk japansk Takamine med inbyggd mikrofon på köpet. Ifall jag eventuellt någon gång skulle spela live nere i mitt nya hemland ville jag ha en kraftig gitarr som lät väldigt starkt och dessutom kunde kopplas till en förstärkare om jag ville låta ännu lite mer.

Tyvärr har jag aldrig fått något tillfälle att spela live i Schweiz, förutom vid två pensions-avtackningar på jobbet. Men då behövdes det inte precis någon elförstärkt japanare utan jag spelade på min Norman. Jag saknade trots allt min Fender som jag hade gjort mig av med alldeles för billigt. För vänskaps skull. För även om jag aldrig riktigt hade lärt mig att behärska en elgitarr så kändes det ändå lite tomt. För om man skall försöka föreställa en riktig rockmusiker så måste man åtminstone ha en elektrisk gura att lira på.

Så jag köpte mig en riktigt skön svart Gibson-kopia med det i förstärkarkretsar kända namnet Marshall. För knappt 2000 kronor fick jag ett paket där det förutom en skaplig elgitarr även ingick en liten 10 Watts förstärkare (en Marshall förstås), en stämapparat, sladdar, gitarrband, fodral och diverse plektrum. Om det fanns någon på postorderfirman som skärskådade min beställning borde de ha gjort stora ögon när de såg att en 63-årig gubbe beställer ett nybörjarpaket. Jag i alla fall kopplade upp min nya lilla anläggning och kunde tyvärr genast konstatera att jag fortfarande var precis lika dålig på att spela elgitarr. Men skam den som ger sig, det gäller att alltid ha ett mål här i livet.

Det blev lite roligare att spela elgitarr när jag skaffade mig en pedal-box med nästan hundra olika ljud. Jag kunde få min nya gitarr att låta som allting från Segovia till Jimi Hendrix. I slutet av 2018 hade jag fått ett presentkort från jobbet när jag gick i pension. De pengarna hade jag använt till att köpa diverse studioutrustning i en musikaffär i Lausanne. Bland annat mina gitarrpedaler. Men med de andra apparaterna började det långa och plågsamma arbetet att installera deras olika drivrutiner och dessutom plöja igenom jättelånga manualer på engelska där jag bara hajade en bråkdel av vad de beskrev. Jag kände att det skulle dröja bra länge innan jag skulle kunna spela in någonting, även om jag nu hade all tid i världen. Som det så vackert heter även om det inte alls är sant.

Jag hade redan tampats i nästan tjugo år med den digitala världen och även om jag med tiden gjorde en del små framsteg så förstod jag till sist att jag varken var någon musiker eller någon datatekniker. Det enda jag hjälpligt hade lärt mig var hur jag kunde spela in mina låtar direkt på en hårddisk. Det program som jag använde hade vissa redigeringsmöjligheter som jag aldrig hade orkat lära mig. Jag var bara en liten kompositör och med allt annat som hörde till musikvärlden behövde jag hjälp. Och var skulle jag få den ifrån, jag var som vanligt alldeles ensam.

Mitt första digitala externa ljudkort hjälpte mig att föra över precis allting som jag någonsin hade spelat in analogt på rullband eller kassetter till datorn. Mp3-filer som jag sedan kunde dela med vem som helst på nätet. Redan detta var ju en stor revolution för en teknisk idiot som jag. Hädanefter spelade jag förstås in alla mina nyskrivna låtar direkt på datorn. Det var ju så väldigt enkelt och praktiskt om man jämför med de analoga lösningarna med rull- eller kassetband. Jag digitaliserade även vissa av mina käraste vinylskivor så att jag kunde avnjuta dessa klenoder på mobilen. Plus tre långa rullband inspelade i början av 60-talet där min pappa intervjuade min farfar och min farbror. Ovärdeliga dokument som jag använde mig av när jag som nybliven pensionär började släktforska. Men det är en annan historia.

Det ljudkort jag hade köpt 2002 var en nyhet på marknaden och inte särskilt bra. Och min fina mikrofon som jag inhandlat tio år tidigare började bli gammal och sliten. Det blev en massa konstiga skrapanden och andra bi-ljud på mina inspelningar. Trots dessa irriterande missljud dröjde det ända tills 2015, då jag sedan fem år bodde i Schweiz, som jag äntligen investerade i en helt ny utrustning. Jag har alltid varit löjligt fäst vid allt gammalt och haft svårt att göra mig av med det som jag varit van vid och kunnat hantera. Det var inga jättedrya grejer jag köpte men det gav ett oerhört lyft på allt det jag spelade in.

Dessutom började jag lära mig lite om hur man med lite mix och filter kunde modifiera gamla sjabbiga ljudfiler. Ett annat stort fel med mina gamla arbeten hade inget med själv tekniken att göra, det var jag själv som var en dålig inspelningstekniker. Jag visste mycket väl att man alltid behövde accentuera sången till oanade höjder för att det skulle låta bra. Ändå så misslyckades jag nästan jämt med att få en vettig balans mellan min sång och min gitarr. Det var delvis därför som jag på senare år känt mig tvungen att göra om till och med en del relativt nya inspelningar. Till slut hade jag anammat ett råd jag hade fått redan 1994 av Christer på hans vind i Alingsås. Han brukade alltid säga: "Okej, du tycker sången är tillräckligt hög. Det är bra, då drar vi upp den två steg till".

I samma veva som jag köpte det nya ljudkortet började jag dela ut mina låtar på Soundcloud. En helt genial musik-plattform eftersom den var så enkel att använda att till och med jag tyckte det var en barnlek. Men tiderna förändrades. Det nätfenomen där jag de följande åren hade förspillt mest möda och tid var Youtube. Men där var det en helt annan teknik som jag hade stora svårigheter att anamma. Något som kan tyckas löjligt eftersom jag sedan väldigt länge sysslat med datorer och inte kände mig alldeles blåst.

Eftersom jag hade blivit informerad om att precis ALLA tittar på Youtube precis HELA tiden så tänkte jag att det kunde vara ett bra alternativ när det gick allt knackigare på Soundcloud. Så jag försökte lära mig att skapa olika videoprojekt. Vilket inte var någon självklarhet vid min ålder, allt som är nytt känns krångligt och omöjligt att förstå. Eftersom jag inte är någon Hallström utan snarare en Strömholm fick jag tänka bort rörliga bilder. Alltså blev det istället för videosnuttar några sorts fotocollage, typ diapo-rama. Men eftersom jag alltid har fotograferat och hade en massa intressanta och fina bilder i mitt arkiv så fanns det gott om material. Och det var kul att försöka hitta ett foto som till viss del illustrerade något av det som jag sjöng om.

Jag började i liten skala och redigerade några sprillans nya låtar och några av mina gamla klassiker. Det gick väl sådär, alla är vi barn i början. Och även om det nu är så att alla tittar på Youtube så var det likväl bara några stycken som tittade på mig. Skit samma. Sedan flög fan i mig och jag startade ett mycket större projekt som jag höll på med i flera månader. Jag började rota i mitt stora låtarkiv och hittade förstås en massa skräp. Men också ganska många intressanta alster som vänner, bekanta och en del okända faktiskt lyssnade på en gång. På den tiden då jag ibland spelade inför publik, ensam eller i band. Ibland på nöjenas estrader eller ibland bara på någon liten fest.

Det låg alltså en massa underliga inspelningar i mina byrålådor och bara samlade damm, och var mer eller mindre dömda till evig glömska. Och eftersom jag alltid varit intresserad av arkeologi så började jag gräva. Sedan var jag tvungen att tvätta eftersom det mesta inte gick att lyssna på utan att först få en rejäl omgång i den tvättmaskin som utgjordes av mitt digitala mixerbord. Men om jag var dålig på att handskas med en video-redigerare så var det nästan ännu värre med ett mixningsprogram. Det krävdes ett enormt tålamod att försöka hitta fram i denna elektroniska djungel, ett tålamod som var väldigt svårt att uppbära när döden lurade på andra sidan väggen.

I vilket fall lyckades jag reparera en massa inspelningar. Några var bortom all räddning och då satte jag mig i stället och gjorde nyinspelningar av dessa låtar. När jag hade en någorlunda klar bild över vad jag ville publicera så började det riktiga jobbet. Jag slutade både med att blogga och skriva låtar, aktiviteter som för mig alltid varit synonymt med att leva. Istället jobbade jag väldigt intensivt med att lägga ut dessa gamla låtar på Youtube. Det var ett enormt tidskrävande projekt som gick ut på att samla ett dussintals låtar i tio olika tematiska videoarkiv. Dessa tio samlingsplattor var tänkta som små dokumentära nedslag i olika skeden av mitt musikskapande, som historiska statements över en stor del av min låtproduktion.

Jag föreställde mig att varje samling var som en skiva från ett visst år, en skiva som aldrig blev gjord. Till varje enskild låt i dessa nästan timplånga arkiv valde jag ut ett antal privata foton som var tänkta att illustrera något av det som jag sjöng om. Dessutom skrev jag in sångtexten i bildrutan ungefär som på en Karaoke. Det var extremt svårt att få foto plus sångtext exakt kalibrerade med själva musiken eftersom man alltid måste skapa HELA sin video först, innan man kunde lägga på HELA den långa ljudfilen. Om det glappade någonstans fick man börja om och göra nytt. Väldigt svårt och extremt tålamodskrävande.

En av mina stora förebilder Kjell Höglund skrev en gång en låt som hette "Maskinerna är våra vänner". Denna titel var naturligtvis helt ironiskt. Och själv har jag alltid sett maskinerna som mina största fiender, utom någon enstaka gång då jag mirakulöst nog har känt att jag faktiskt behärskat en aning av den nya tekniken. Idag handlar nästan allting om teknik och det finns väldigt lite kvar av äkta hantverk. Allting blir mer och mer konstgjort. Det är därför jag envisas med att det som jag spelar in skall vara 100% live och total närvaro. Även om jag allt som oftast måste göra ett tjugotal tagningar innan jag är riktigt nöjd. Då när ljudet är välbalanserat, när jag spelar bra och i synnerhet om jag dessutom sjunger helt felfritt.

Jag bryr mig inte längre om vad andra tycker, jag är den ende som bedömer och eventuellt beslutar om det är dags att lägga av. Ibland känner jag mig nästan glad över att vara så gammal som jag är. Glad för att jag slipper att se hur det går. För i vilket fall som helst så finns det inte längre någon plats för sådana som oss. Vi som bara vill fortsätta att spela rock'n'roll. Fast vi håller på att dö.

Kapitel 6. The Best of - Samlingsskivan

Jag skall sluta med en liten sammanfattning av mitt liv i musikens värld. Själva tillvägagångssättet när jag skriver min musik är inte lätt att beskriva men jag skall ändå göra ett försök att avslöja mina knep. Allting börjar med det magiska ögonblick då en sorts gud pekar med sitt finger mot just lilla mig medan han säger "Och det varde ljud". Skapelseberättelsen skiljer sig naturligtvis åt mellan olika kompositörer men ursprunget är alltid att man hör musik som formas inne i sitt huvud och sedan försöker man registrera det man upplever. Jag har konstigt nog inte åkt på yrkessjukdomen tinnitus. Den lyckliga skillnaden är att det jag ständigt hör i skallen inte är en enstaka ton utan nästan alltid har en hel liten melodi.

Ibland nästan försvinner denna repetitiva trudelutt i vimlets yra men när det blir tyst så dyker den upp igen. För det mesta är det någon väldigt banal melodislinga men ibland hör jag något verkligt vackert som vill försöka behålla. Detta händer tyvärr oftast på natten men även om jag råkar somna om så har det hänt att jag vaknar av att samma toner fortfarande snurrar runt på hjärnvindlingarna. Då gäller det att jag agerar och snabbt plocka fram inspelningsapplikationen på min mobil. Före de bärbara telefonernas tid fick jag sätta mig framför kassettradio och vissla in min melodi i de små mikrofonerna.

I mitt fall kommer melodin nästan alltid först, och när andan och inspirationen sedan faller på så sätter jag mig ner och skriver ord som är direkt anpassade till mina toner. Men någon enstaka gång så händer det att det som jag hör i mitt inre saknar en riktig melodi. Att det bara är en sorts rytm till vilken det dyker upp en massa ord. Det som jag då skriver ner är ett sorts libretto till en låt som ännu inte har någon melodi. Detta är inte någon fri dikt som fladdrar iväg åt alla håll utan rimord utan en rimmad text som är tänkt och förutbestämd till en viss sorts musik där stroforna har en viss specifik längd och går i ett visst specifikt tempo. Alltså är det egentligen fortfarande musiken som kommer först. Åtminstone för mig.

Det riktigt svåra i kråksången och det som är skapelseprocessens ständiga klimax är att få varje enskilt ord att finna en optimal samverkan med varje enskild ton. Orden och tonerna skall inte bara harmoniera utan också komplettera varandra. De skall förstärka och förklara varandra på så sätt att varje del gör den andra lite bättre, större och starkare. Det är ett väldigt intrikat samspel som oftast kräver mängder av tid, möda och erfarenhet av en kompositör att nå fram till. Ibland kan det gå som på vingar men alltför oftast är det en uppslukande strid. Lyckliga äro de stunderna få, då kreationen tycks komma av sig själv. Då kan blodet, svetten och tårarna falla i glömska och lille kompositören jublar i sitt inre.

Vi som håller på med dessa för oss så löjligt livsviktiga övningar, vi är av en särskild sort. Trots att vi för det mesta lever och ser ut som alla andra. Men vi känner våra kollegor och vi håller koll på varandra. Sedan jag började skriva sånger har jag egentligen inte haft några idoler men däremot har jag i vårt gebit fått en mängd bröder och systrar som jag ser upp till och låter mig inspireras av. Vi försöker att ta lärdom av andra samtidigt som vi skapar vår egen nisch där vi är helt unika. Var och en gör sin egen grej men själva tekniken och metoderna är vår gemensamma yrkeshemlighet.

De melodier som jag skriver är naturligtvis ett långvarigt hopkok av alla de olika musikformer som jag någonsin lyssnat på. Därför blir många av oss så irriterade när folk försöker sätta musikaliska etiketter på det vi gör. I min stora musikbok finner man en blandning av visor, folkmusik, blues, rock, jazz, country och lite soul. Influencer som alla har satt avtryck i det som jag skriver. Ibland låter det mer som det ena och ibland mer som det andra. Men jag avskyr också när man försöker sätta ett namn på min musik.

Angående mina texter är det samma visa, jag skriver inte som Dylan eller Ferlin eller Brassens men dessa stora poeter har tillsammans med hundratals andra inspirerat mig till mina ord och till mitt sätt att skriva. Men när jag skriver är jag 100% mig själv och aldrig någon annan. Trots att alla stora kreatörer har varit väldigt inflytelserika på min egen skapelse så har jag alltid skrivit något som varit unikt, jag har aldrig härmat någon och ingen har någonsin skrivit på samma sätt som jag. Inte ens Jeffrey Lewis.

Vad det gäller utförandet av mina verk är det ungefär samma sak, jag kan räkna upp hundratals musiker och sångare som har inspirerat mig. Men när jag framför mina sånger låter jag aldrig som någon annan. För det första så finns det ingen hittills känd musiker som spelar gitarr lika dåligt som jag. Men jag har uppfunnit min egen lilla teknik som jag är alldeles ensam om. Något som gör att jag undslipper historiens dom, för jag kan alltid kontra med att det inte finns en enda musiker som spelar som jag. Alltså går jag fri för det finns ingen som man kan jämföra mig med.

Min sångröst är också helt under isen. Med det menar jag inte att jag sjunger speciellt dåligt, tvärtom är jag förvånansvärt tonsäker och sjunger helt klart mycket bättre än de flesta. Problemet är rösten. Min röst saknar den personliga och självfulla touch som går hem hos flertalet musiklyssnare. Jag förstod tidigt att det enda som folk i gemen lyssnar på är hur rösten ljuder, dess personliga lyster och fyllighet. Och där hade jag inget att komma med, min röst saknar helt "det där" som gör att man hajar till. Men detta kan man tyvärr inte göra något åt, här talar vi om medfödda färdigheter. Man kan inte förändra sin sångröst.

Tyvärr är mitt sätt att spela gitarr också i det närmaste medfött, jag lärde mig helt själv och jag hade ingen aning om hur man egentligen borde göra. Jag började med att lyssna på Beatles och Stones och försökte att med min lilla akustiska gitarr så långt som möjligt efterskapa det som de på sina skivor gjorde med ett helt band. Jag hade ingen att spela med så jag ville göra allting på egen hand. Jag hade ett ackord att utgå ifrån men jag försökte modifiera mitt bankande på de låga strängarna så att man ibland kunde höra ett fragment av en basgång. Om jag gick upp på diskantsträngarna ville jag likaledes att man hörde en tillstymmelse av en sologitarr. Jag var en sorts oneman-band, jag ville spela allt på samma gång.

I flera år satt jag ensam på min kammare och i detta vacuum utvecklade jag alltså ett sätt att få min akustiska gitarr att ge sken av att jag var ett helt band. Trummorna var det enklaste eftersom jag oavsett vad jag spelade för ackord eller toner alltid envist hamrade en fast rytm med mitt plektrum mot alla strängarna på en gång. Detta fasta ratschande med plektrumet fick ersätta trummorna. De ackord som jag använde var alltid de enklast möjliga, vilket innebar att jag spelade i stort sett alla låtar i de grundläggande tonarterna C, G, E, D eller A.

På så sätt behövde jag aldrig röra mig uppåt längs gitarrhalsen för i de mer komplicerade tonarterna är man alltid tvungen att utnyttja barré-ackord. Detta innebär att man avsätter hela långfingret till att ligga rakt över hela halsen och sen har man bara tre fingrar kvar för att spela grundackordet. Fast då aningen högre upp på halsen. Jag tyckte detta var en urusel idé, jag ville inte offra ett helt finger bara för detta. Om man ville spela en låt i en högre tonart fanns det så kallade barré-klämmor som man spände runt gitarrhalsen och som gjorde långfingrets jobb, och sen hade man fortfarande alla sina fingrar disponibla till att pillra runt lite i grundackorden.

För det var ju detta eviga pillande som blev mitt signum och det som gjort att jag aldrig har velat ändra varken spelsätt eller teknik. Jag vet inte om det är bra eller dåligt men idag spelar jag nästan på samma sätt som jag gjorde 1970. Och jag har hittills aldrig hört talas om någon som spelar som jag. Jag utgår ifrån ett ackord, ett plektrum och sex strängar, men jag spelar nästan aldrig på alla strängar samtidigt. Jag skall nu avslöja lite mer om min hemmagjorda teknik.

När jag sjunger mina texter så spelar jag rytmiskt men svagt på de låga strängarna och samtidigt tar jag bort eller lägger till några toner för att imitera det som en bas kanske skulle ha gjort. I pausen mellan mina sångstrofer ökar jag volymen och går upp och spelar lite på diskantsträngarna. Och då arbetar jag ungefär på samma sätt, genom att då och då avlägsna eller tillföra en not i ackordet får jag fram en rudimentär melodislinga som på något sätt talar till eller kommenterar tomrummet efter min sångstämma. Detta blir nästan samma sak som vad jag skulle ha önskat att en sologitarr gjorde.

Det lustiga med att aldrig spela några riff eller solon utan bara diverse ackord är att med alla mina små modifieringar och fingerplockande befinner jag mig nästan aldrig kvar på grundackordet. Som jag tidigare har nämnt så innebär alla mina små hyss med i huvudsak mitt kåta och lediga lillfinger att jag egentligen spelar ackord som har en helt annan benämning, eller tillägg. Ackord som jag alltså med min bristande musikutbildning inte ens vet vad de heter. Men jag tycker att de låter himla bra, så det är nog därför jag aldrig har gått över ån efter vatten och ens försökt att lära mig spela gitarr på riktigt.

Sången är ett litet kapitel för sig, min röst är inte tillräckligt personlig eller distinktiv för att sätta några spår. Detta är tyvärr inget man kan träna bort. Mitt omfång är också tämligen begränsat, jag har både svårt med de riktigt höga och de riktigt låga tonerna. Men här finns det en viss förbättringspotential. Jag märkte att under de två perioder då jag höll på med skivinspelningar och sjöng väldigt mycket och regelbundet blev jag betydligt mer tonsäker och klarade av toner jag eljest hade svårt med.

På ålderns höst märker jag att hela mitt omfång har sjunkit en aning, på vissa svåra låtar har det hänt att jag fått stämma ner gitarren ett eller två tonsteg. Då säger vän av ordning att det är enklare att bara spela i en annan tonart, men så är det inte för mig. För detta skulle innebära att jag hamnar på en massa barré-ackord som jag avskyr att spela. Jag vill hålla mig till de enkla och snälla ackorden där jag kan göra mina små finesser med i huvudsak lillfingret.

Men det viktigaste med sången har jag inte förlorat utan blir istället snarast säkrare med åren. Det är fraseringen, intonationen och artikulationen. När man som jag oftast spelar mina låtar i ett ganska uppskruvat tempo och när texterna består av en väldig massa ord så hänger allting på att sången sitter som en smäck. Allting på exakt på rätt ställe och med exakt rätt uttryck. Orden skall vara mejslade med silverkniv för att nå fram och få största möjliga effekt. Detta är inte något som man lär sig i en handvändning. För att lyckas krävs en faslig massa övning och väldigt mycket erfarenhet. Det skulle ta extremt långt tid för någon annan än jag att lära sig att sjunga mina låtar.

Om jag tittar tillbaka på min låtkatalog ser jag mitt liv i alla dess krumbukter och vindlingar. När jag på ålderns höst äntligen fick tummen ur och gick igenom alla mina gamla låtar för att om möjligt få dem i ett lyssningsbart skick erfor jag mängder med flashbacks och överraskningar. Bland dessa mina relikter från

en svunnen tid fann jag många fina låtar, som efter en nödvändig nyinspelning visade sig besitta inte bara en lyster utan också en viss modernitet. De hade faktiskt åldrats ganska väl och kändes i vissa fall till och med ganska aktuella.

När jag (nästan) hade slutat med att skriva låtar fick jag tid över till att förfina och modernisera mitt stora låt-bibliotek genom att ge mig på alla gamla bortglömda sånger. Många behövde bara en viss uppfräschning i mitt datorprogram, något som i huvudsak gick ut på att höja volymen eftersom de med min gamla mikrofon och ljudkort hade blivit inspelade alldeles för lågt. Och på så sätt föll utanför ramen gentemot alla nyare inspelningar. Här talar vi om ett hundratal låtar som "bara" behövde en liten sväng i tvättmaskinen för att bli skinande nya.

Men sen fanns det ytterligare ett hundratal låtar som inte gick att rädda utan behövde spelas in på nytt. Här fanns två olika men lika stora grupper. De bortglömda låtarna från sjuttio- och åttiotalet hade inte ens en fullständig inspelning, när de var färdigskrivna satte jag mig framför min lilla kassettradio men spelade bara in en vers och en refräng. För att jag skulle komma ihåg melodin enär jag inte kunde skriva eller läsa noter. Dessa låtar hade alltså aldrig blivit inspelade i sin helhet.

Den andra kategorien var sånger från 2010 fram till 2015, året då jag äntligen fick köpt mig ett nytt ljudkort och en riktig mikrofon. Mitt gamla ljudkort från 2002 hade sedan länge inte bara blivit föråldrat utan också börjat ge ifrån sig en massa otrevligt knaster som inte gick att filtrera bort. Enda möjliga räddningen var alltså att spela in dessa jämförelsevis nya sånger en gång till. Allt detta gällde enbart de låtar som jag aldrig hade använt mig av och som jag inte redan hade spelat in en eller flera nya versioner. Låtar som som genast hade hamnat i en sorts byrålåda där de legat kvar, vissa fall väldigt länge.

Men i mitt projekt att samla (nästan) alla mina sånger i ett enormt total-bibliotek krävdes det att alla, även de bortglömda, gick att lyssna på. Att även de svagaste och minst framträdande låtarna åtminstone fick åtnjuta en acceptabel presentation. Och som jag redan berättat visade sig denna arkeologiska djupdykning i mina arkiv vara en fantastisk upptäcktsfärd. Jag blev både rörd och förvånad över att jag hade skapat såpass vettiga och vackra verk som fram tills nu egentligen aldrig hade fått se dagens ljus. Även om "dagens ljus" i detta fallet bara innebar att det var jag själv som under ett par månader nästan enbart lyssnade på dessa nyinspelningar.

Man skulle kunna säga att jag är bättre på ord än på musik men det är inte riktigt sant. Mina ord och mina toner klarar sig bättre när de samverkar än var för sig. Även om jag sjunger illa och spelar ännu sämre, även om jag alltid haft halvtaskiga gitarrer och en kass teknisk utrustning, även om mina melodier varit svåra att förstå så är jag ändå stolt över all den musik jag lyckats tillverka. Och det beror i första hand på min ordbehandling. Om jag får säga det själv, och det får jag förstås, så finns det väldigt få som skriver lika bra texter som jag. Men som jag också har förklarat, en text kan vara skaplig när man läser den, men dess riktiga storhet kommer bara fram när man ser hur orden är konstruerade för att samverka med en viss melodi. Detta är A och O när man skapar en sång.

Mina texter har alltid speglat mitt eget liv. De är hämtade från min verklighet. De är som mina memoarer som speglar olika perioder av min levnad. En levnad som består av fyra huvudsakliga delar. Jag skrev min första sång när jag var sjutton. Jag satt för det mesta ensam på mitt pojkrum där mina drömmar präglades av nihilism, storhetsvansinne och dödslängtan. Som tur var blev det bara tolv låtar, de flesta med engelska texter. Jag skäms förstås en aning men vill ändå se dessa alster som ett tidsdokument.

Från -74 till -81 skrev jag nästan hundra låtar. De handlade om min flickvän, om vårt gemensamma liv ute i en trist förort, om mitt jobb på löpande bandet och i en stor verkstad, och om mina politiska ställningstaganden. Nästan alla sånger var skrivna direkt för det punkiga rockband där jag var sångare. Även här rör det sig om tidstypiska perspektiv och visioner. I min totala katalog har jag utelämnat nio låtar som nästan alla är skrivna under denna period. Anledningen är att orden är så löjligt plakatpolitiska att jag inte längre kan stå för vad jag skrivit. Men de texter som handlar om tristess, arbetsmiljö, förhållanden och jämställdhet är fortfarande lika aktuella och har knappast åldrats mer än i vissa detaljer.

Min tredje period varade från -81 till -95. Då var jag gift, vi fick två barn, vi flyttade från Majorna till skogen utanför Alingsås, vi hade hund, jag pendlade med tåg till verkstadsjobbet i Göteborg. Under dessa år skrev jag ungefär hundrafemtio låtar som kunde handla om precis vad som helst. Dessutom hade jag producerat och spelat in mina två skivor. Mina texter blev med tiden betydligt bättre. De skildrade alla fasetter i detta lilla liv som kretsade kring familj och jobb. När jag fyllde fyrtio började jag dessutom skriva böcker. Jag fattar inte hur jag hann med. Jag brände mitt ljus i båda ändar.

Jag skrev fortfarande mycket om politik, om det jag såg runt omkring mig. Om allt det jag tyckte illa om. Men jag skrev också om mig själv, om det som hände i mitt inre. Om det i mig själv som jag inte kände till och som måste komma fram. För allting hörde ihop. Det var en balansgång mellan det inre och det yttre. Det handlade om resor, jag reste in i mig själv för att förstå hur jag hade blivit den jag var och vad som eventuellt gick att ändra. Och jag reste i samhället omkring mig för att förstå vad som gick fel och

vad som borde ändras, fast att jag själv inte kunde påverka någon annan än just mig.

När jag äntligen skilde mig gick jag ner i en djup grop där allt var svart. Tillsammans med en ungdomsvän som var i samma sits försökte vi hjälpa varandra att komma på fötter igen. All min tid gick åt till att bygga upp detta mitt tredje och sista långa förhållande. Varje dag skrev vi kilometerlånga mail till varann för att försöka överbygga de hundrasextio mil som skilde oss åt geografiskt. Att ringa fungerade inte för den närhet som rösterna gav var bara deprimerande när avståndet ändå var lika långt. Från -94 till 2005 skrev jag bara nio låtar, den lägsta och den längsta perioden i mitt liv. Jag hade annat för mig.

Man kan dela in mina texter i tre kategorier, där jag beskriver omvärlden, resor, platser, händelser och politiska företeelser, där jag beskriver mig själv, mina tillkortakommanden, mina tankar och min färd mot självkunskap och inre frihet. Den tredje gruppen texter handlar om kärlek, nyvunnen eller försvunnen och allting som råkar hända däremellan. När jag till sist fick ordning på mitt liv, när jag visste vad jag ville och sedan drog konsekvenserna av denna kunskap, ja då exploderade mitt låtskrivande. Mitt första år i Schweiz tillbringade jag med att skriva mina memoarer, strax innan ålderns glömska föll som en befriande pläd över min barndom och ungdom. Men sedan återgick jag till låtskrivandet och sedan 2012 har jag fått ur mig någonstans mellan tjugo och trettio sånger, per år.

Många av dessa låtar var retrospektiva och sammanfattade olika aspekter på mitt långa leverne. Som en sorts memoarer fast på rim. Andra var nya insikter i min ständigt pågående introspektion. Mina sånger har alltid varit mina ständiga följeslagare igenom den brokiga och ibland lite turbulenta vandring som kallas för ens liv. De har varit som mina barn, jag har fött fram dessa alster efter med mycken möda och ibland en hel del smärta. De kunde verka lite bortglömda och försummade men var för alltid lika älskade. Mina sånger har alltid varit mina bästa vänner.

Mina melodier har alltid kommit flygande som vilseflugna fåglar som råkat landa på min fönsterkarm. De känns det som jag har fått gratis, tack vare all bra musik som jag lyssnat på. Med orden är det en helt annan sak, där har jag aldrig kunnat lita på någon annan än mig själv. Ingen kunde hjälpa mig på traven. Jag stod alltid helt ensam när orden skulle värkas fram. De var en sak mellan mig och mig. När man inte skriver på beställning utan direkt från hjärtat är man så utlämnad. Och detta har alltid varit det enda sättet på vilket jag har kunnat skriva. Texterna har alltid varit det viktigaste i mitt liv, det är bara där jag har vågat avslöja allt det som jag aldrig har vågat prata om. Allt det som varit sant.

Men det mesta som jag har skrivit är i en sorts kod som bara är min egen. De som verkligen känner mig kan dechifrera det mesta men jag ser ingen nytta i att hitta någon absolut sanning. Vi har alla så många sidor och ingen vet vilken som just för stunden är den sanna. Vi är mångfald och det är det som gör oss levande och intressanta. Ingen kan sätta en etikett på oss. Eller fånga in oss i en fälla. Livet har så många aspekter och vi är tvungna att reagera på allt det som råkar dyka upp. Det är om detta jag har skrivit i lite suddiga ordalag där jag vet att det finns ett utrymme för var och en som hör mina ord att själva tolka det som de vill. Detta är detta som är magin i en sång. Det som betyder en sak för mig ger upphov till helt andra tankegångar hos någon annan. Som tur är.

För ett tag sen var jag uppe i Paris och såg den amerikanska sångerskan och låtskrivaren Alice Howe och hennes musikaliska partner basisten Freebo. Av en slump stötte vi ihop utanför deras hotell nästa dag och stod och snackade ganska länge, bland annat om hur vi skriver låtar. Alice sa att när hon gjort en sång så tar det jättelång tid innan hon och Freebo får grepp om låten. Om hur de skall spela och speciellt hur hon skall sjunga texten. Hon sa att sedan de började spela tillsammans 2018 har de lagt ner mer än 10.000 timmar på att få det att låta som de vill. Men nu är de oerhört samspelade och det låter fantastiskt.

Freebo, som under sin oerhört långa karriär har spelat med artister som Neil Young och Bonnie Riatt, frågade mig om jag tyckte att alla mina sexhundra kompositioner var bra. Självklart tycker jag inte det längre, min musiksmak har förändrats under årens lopp. Men eftersom jag enbart skriver låtar som jag själv älskar så har jag alltid tyckt att min senaste komposition varit den absolut bästa som jag någonsin åstadkommit. Detta var åtminstone vad jag tänkte just då när jag skrev den. Och faktum är att det är förvånansvärt få av mina låtar som jag inte längre tycker om att lyssna på. Freebo höll med om detta.

Hans skepsis kom naturligtvis från det faktum att jag trots denna enorma produktion fortfarande var totalt okänd och aldrig hade fått det minsta erkännande för vad jag hade skapat. Vi kunde förmodligen ha prata länge om detta men han och Alice hade beställt bord på en restaurang. Trots att Freebo var åttio år fyllda så var detta första gången som han besökte Paris. För mig var det förmodligen den femtionde. Alla gör vi våra olika val. Han hade använt varenda ledig stund fram tills det han var fyrtio på att träna och lära sig spela mängder med olika instrument. På så sätt blev han en av världens bästa basister. På gamla dar fick han för sig att börja skriva låtar. Och blev rätt bra på det också. Men då var han redan känd.

Jag är en envis person och jag har ett väldigt stort tålamod, men absolut inte när det gäller att lära mig noter eller att bli bra på att spela ett instrument. Det tycker jag ärligt talat är skittråkigt. Jag har satsat mitt liv på att skriva låtar. Jag förstod att ingen någonsin skulle bry sig om det som jag gjorde om jag inte

lyckades marknadsföra mig. Så eftersom jag varken kunde eller ville göra reklam befann jag mig i en ständig återvändsgränd. Jag har alltid avskytt och föraktat reklam. Min åsikt är att alla människor bör och är kapabla till att skapa sig en egen uppfattning och göra sina egna val. Tyvärr är det inte så det fungerar.

Jag visste att det sällan är produkten i sig som är det viktiga utan hur den förpackas och presenteras. Och jag visste att de som blir kända nästan alltid har gjort en massa integritetskränkande och motbjudande val och kompromisser. Det är vad som räknas. Så även om jag förstod att detta var den enda framkomliga vägen kunde jag inte förmå mig till att bita i det sura äpplet. Jag förblev sittande på min kammare. Jag var varken arg eller besviken, och absolut inte förvånad. Jag kunde spelreglerna och visste hur det fungerade. Som en tvättakta maoist kunde jag inte försöka göra mer än ett riktigt gott hantverk. Även om min lilla skapelse i detta genomkommersialiserade samhälle inte kom till någon som helst nytta. Men de få lyssnare som jag har haft verkar faktiskt ha tyckt om vad de hört, och det är alltid gott så.

Nu har allting snart nått sitt slut, så även denna lilla skrift. Jag har stängt låtskrivar-kapitlet och snart lägger jag också gitarren på hyllan. Och slutar med den tröttsamma manin att kolla hur många lyssningar jag har på Youtube. Jag vet att dessa långrandiga historier förmodligen har tröttnat ut alla och envar av mina eventuella läsare men min önskan har bara varit att visa varför musiken har tagit en så ofantligt stor plats i mitt liv. Jag blev aldrig någon musiker men gudarna skall veta att jag gav allt vad jag kunde för musiken. Musiken har alltid varit mitt liv och dessutom mitt en smula autistiska sätt att kommunicera med min inte alltid så intresserad och förstående omvärld.

Att detta "allt" som jag gav nästan aldrig föll i god jord är inte så mycket att säga om. Jag är inte bitter men det lämnar mig trots allt med en liten tagg i mitt musikaliska hjärta. Det finns många ekonomiska och politiska faktorer som gör att vi idag har mist en del av vår urskilningsförmåga och vår fria vilja. Och vad värre är, vi har tappat bort vår nyfikenhet. Jag påstår bara att anledningen till att ingen ville lyssna på mig inte enbart och nödvändigtvis berodde på att just jag var en så mycket sämre låtskrivare och musiker än alla andra. Detta är den enda slutsats jag kan dra.

Jag får aldrig reda på vad som eventuellt kommer att hända med mina låtar. Jag vet i alla fall att mitt musikaliska livsverk aldrig kommer att dö. Av den enkla anledningen att det egentligen aldrig har fötts och således inte heller lever i det offentliga rummet. Min lilla skapelse har bara funnits i min hjärna och existerar bara på min hård-disk i datorn. Plus förstås uppe på något gigantiskt moln dit ingen någonsin har hittat. Mitt livsverk kom aldrig riktigt till liv och med ålderns rätt har jag förlikat mig med detta öde. Alla kan inte bli profeter i sin egen tid och även om jag försökte så räckte jag inte till. Men det är bättre att lystra till den dröm som brast än att aldrig ha strängt sin gitarr.